



Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie
ul. Adama Mickiewicza 2A, 26-300 Opoczno
tel. (44) 755-24-93, fax (44) 754-40-31
www.ops.opoczno.pl, mgops@ops.opoczno.pl

Miejsko-Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Opocznie
ul. Adama Mickiewicza 2A, 26-300 Opoczno
tel. 44 755 24 93, fax 44 754 40 31
NIP 7681099284, REG. 004700941



URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Opoczno, dn. 12 kwietnia 2024 r.

Ilość zał. L.p.dz. *MG84*

Podpis

Znak sprawy

BRM
12.04.2024
I
Urząd Miejski w Opocznie
Biuro Rady Miejskiej
ul. Staromiejska 6
26-300 Opoczno

MGOPS.071.8.2024

W odpowiedzi na pismo: BRM.033.33.2024 z dn. 19 marca 2024 r., Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie przekazuje informacje dotyczące tematu: „Funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 r.”.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Opocznie
mgr Beata Rogulska

Załączniki:

1. Informacja dotycząca funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie za rok 2023.
2. Ocena zasobów pomocy społecznej 2023.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Aa.



**INFORMACJA
DOTYCZĄCA
FUNKCJONOWANIA
MIEJSKO-
GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W OPOCZNI
ZA ROK 2023**

Opozno, dn. 12 kwietnia 2024 r.

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Informacja ogólna dotycząca jednostki.....	5
1.	Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie.....	5
2.	Struktura organizacyjna i kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie.....	6
III.	Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Świadczeń z Pomocy Społecznej	8
1.	Prawo do świadczeń pomocy społecznej	8
2.	Zadania pomocy społecznej	9
3.	Świadczenia z pomocy społecznej	10
1)	przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych na podstawie art. 37 ustawy (u. o p. s.)	10
2)	przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych - art. 38 ustawy (u. o p. s.).....	10
3)	przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych - art. 39 ustawy (u. o p. s.).....	11
4)	zasiłek celowy - zdarzenie losowe - art. 40 ustawy (u. o p.s.)	11
5)	sprawienia pogrzebu art. 44 ustawy (u. o p. s.).....	11
6)	przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych - art. 41 (u. o p.s.)	11
7)	praca socjalna - art. 45 ustawy (u. o p. s.).....	12
8)	organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - art. 50 ustawy (u. o p. s.).....	13
9)	Domy Pomocy Społecznej - art. 54 ustawy (u. o p. s.)	15
10)	Środowiskowy Dom Samopomocy - art. 51 ustawy (u. o p. s.)	15
11)	pomoc w postaci udzielenia tymczasowego schronienia - art. 48a ustawy (u. o p. s.)..	16
4.	Pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i domu”	18
1)	zasiłki celowe na zakup żywności.....	19
2)	świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023	20
3)	dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach	20
4)	wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.....	21
5)	posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie.....	22
5.	Zadania wynikające z odrębnych ustaw.....	23
1)	świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	23
2)	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).....	25
3)	udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. - t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.)....	25
6.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	28
IV.	Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny	29
1.	Zespół ds. pierwszego kontaktu	29
2.	Zespół ds. wsparcia środowiskowego i animacji lokalnej.....	29
3.	Zespół ds. asysty rodzinnej	31

4.	Działania podejmowane przez pedagoga zatrudnionego w zespole ds. asysty rodzinnej:.....	40
5.	Inne inicjatywy podejmowane przez pracowników Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny	41
6.	Karta Dużej Rodziny	41
7.	Stypendia Szkolne	42
8.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	44
V.	Zespół ds. przeciwdziałania przemocy domowej.....	44
1.	Do zadań Zespołu należy	44
2.	Działania, jakie podejmował Zespół	45
3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	47
4.	Działalność informacyjna i profilaktyczna Zespołu Interdyscyplinarnego	49
5.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	50
VI.	Opis i analiza zadań realizowanych w zakresie Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych	51
1.	Świadczenia rodzinne.....	51
2.	Świadczenia wychowawcze	57
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	57
4.	Działania wobec dłużników alimentacyjnych.....	58
5.	Program „Czyste Powietrze”	60
6.	Dodatek mieszkaniowy	61
7.	Dodatek elektryczny.....	63
8.	Dodatek gazowy	63
9.	Inne zrealizowane dodatki.....	63
10.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	63
VII.	Opis działań realizowanych w Dziale Administracyjno-Technicznym.....	64
1.	Punkt informacyjny - stanowisko ds. obsługi mieszkańców	64
2.	Zespół ds. obsługi kancelaryjnej	64
3.	Zespół ds. techniczno-gospodarczych.....	64
VIII.	Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.....	67
IX.	Informacja finansowo-księgową z wykonania zadań własnych i zleconych za 2023 r.....	69
1.	Rozdział 85195 – ochrona zdrowia – pozostała działalność	71
2.	Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej	72
3.	Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia (za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczania w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych art. 51. ust. 5).....	72
4.	Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	72
5.	Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.....	73
6.	Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	73

7. Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe.....	73
8. Rozdział 85216 – zasiłki stałe.....	73
9. Rozdział 85219 – utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej.....	74
10. Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	74
11. Rozdział 85230 – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	75
12. Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.....	76
13. Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.....	78
14. Rozdział 85504 – wspieranie rodziny	78
15. Rozdział 85508 – rodziny zastępcze	79
16. Rozdział 85504 – projekt „Wszystko dla rodziny” – realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.....	79
17. Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów.....	81
18. Rozdział 85504 – Program Asystent Rodziny na 2023 rok.....	81
19. Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	81
20. Rozdział 85295 § 2180 – Fundusz przeciwdziałania Covid-19	81
21. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek węglowy	81
22. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek dla gospodarstw domowych	82
23. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek gazowy.....	82
24. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek elektryczny	82
25. Rozdział 85295 § 2700 – Pomoc obywatelom Ukrainy.....	82
26. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników.....	83
X. Zamówienia publiczne	83
XI. Składnica akt.....	87
XII. Aktywność projektowo-konkursowa	88
XIII. Dodatkowe działania podejmowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie	94
XIV. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	98
XV. Zakończenie	99
XVI. Spis tabel i wykresów.....	100

I. Wstęp

Zgodnie z treścią art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych w 2023 roku oraz informacje, pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2024 roku.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie jest samorządową jednostką budżetową powołaną Uchwałą Nr XII/44/90 Rady Narodowej Gminy i Miasta Opoczno z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przedmiotem działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie są zadania wynikające z niżej wymienionych aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323);
- 3) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.);
- 4) uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M. P. z 2023 r. poz. 881);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
- 6) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146);
- 7) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
- 8) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177);
- 9) ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- 10) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424);
- 11) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421);
- 12) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
- 13) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1972 ze zm.);
- 14) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.);
- 15) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r.

- poz. 1335);
- 16) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.);
 - 17) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54);
 - 18) ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 887 ze zm.);
 - 19) ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 123);
 - 20) ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.);
 - 21) ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1630);
 - 22) ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1772 ze zm.);
 - 23) ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1704 ze zm.);
 - 24) ustawa z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2760 ze zm.).

Celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

II. Informacja ogólna dotycząca jednostki

1. Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie

Siedziba Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie znajduje się w budynku użyteczności publicznej o powierzchni użytkowej 869,33 m² przy ul. Adama Mickiewicza 2A w Opocznie.

Budynek, który został poddany termomodernizacji jest całkowicie podpiwniczony, posiada dwie kondygnacje, na których usytuowano 23 pomieszczenia biurowo-administracyjne, 2 pokoje socjalne, 2 pomieszczenia porządkowe, 3 magazyny środków czystości, 2 magazyny, 1 serwerownię, 5 węzłów sanitarnych z podziałem na damskie oraz męskie, w tym 1 węzeł sanitarny z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami oraz 2 węzły sanitarne z umywalkami - z natryskami przeznaczonymi dla podopiecznych. Ponadto budynek posiada archiwum oraz pomieszczenie techniczne z odrębnymi wejściami z zewnątrz do tych pomieszczeń.

Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie, z uwagi na swoje przeznaczenie dysponuje pochylnią zewnętrzną, usytuowaną przy wejściu głównym,

umożliwiająca dostęp do Ośrodka dla osób z niepełnosprawnościami oraz poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ponadto zamontowano wewnętrzną platformę pionową, aby zapewnić dostęp oraz swobodę w poruszaniu się po parterze budynku dla osób z dysfunkcjami narządów ruchu.

Na terenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie znajduje się również Biuro Obsługi Mieszkańca, którego przeznaczeniem jest zapewnienie prawidłowej obsługi mieszkańców miasta i gminy Opoczno.

Budynek Biura Obsługi Mieszkańca jest całkowicie odnowiony oraz zmodernizowany, energooszczędny przyjazny dla mieszkańców, składa się z 4 pomieszczeń tj.: poczekalni, pomieszczenia biurowego, pokoju socjalnego oraz węzła sanitarnego. Przed budynkiem znajduje się podjazd, który pozwala na swobodne poruszanie się osobom z dysfunkcjami narządów ruchu.

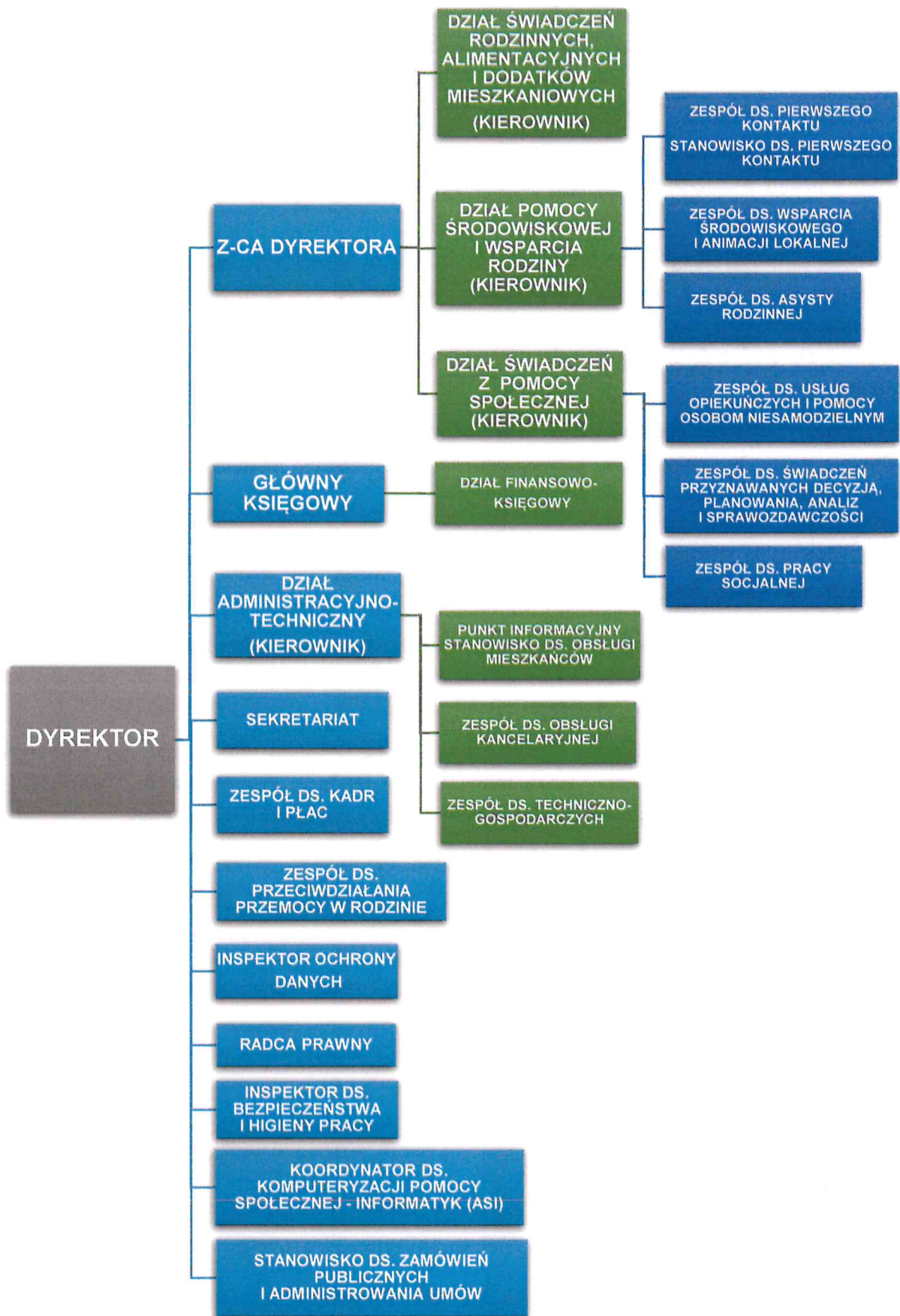
Na terenie Ośrodka zamontowano całodobowy monitoring wizyjny, który ma na celu zabezpieczenie budynku oraz przyległego terenu, ponadto budynek zabezpiecza firma ochroniarska.

2. Struktura organizacyjna i kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Strukturę organizacyjną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie oraz podział zadań zawiera Regulamin Organizacyjny. Podstawowymi komórkami organizacyjnymi Ośrodka są: działy, zespoły, oraz samodzielne stanowiska pracy.

W 2023 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej, którą przedstawia poniższy schemat:



Schemat organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie na dzień 31.12.2023 r.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. kadra Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie liczyła 80 osób. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Gmina Opoczno na dzień 31 grudnia 2023 r. liczyła 32 503 mieszkańców.

Proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy Ośrodek zatrudniał 18 pracowników socjalnych, świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe, z których 1 pracownik przebywał na urlopie bezpłatnym. Specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 6 pracowników socjalnych.

III. Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Świadczeń z Pomocy Społecznej

Zadaniem Działu Świadczeń z Pomocy Społecznej jest przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.

1. Prawo do świadczeń pomocy społecznej

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) zwanej dalej ustawą (u. o p.s.) udziela się osobom i rodzinom zgodnie z art. 7 ustawy (u. o p.s.) w szczególności z powodu:

- a) ubóstwa,
- b) sieroctwa,
- c) bezdomności,
- d) bezrobocia,
- e) niepełnosprawności,
- f) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- g) przemocy w rodzinie,
- h) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- i) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- j) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- k) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- l) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

- m) alkoholizmu lub narkomanii,
- n) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- o) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna przysługuje osobom lub rodzinom, których dochód nie przekracza kryteriów dochodowych osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy (u. o p.s.).

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1296) obowiązują od 1 stycznia 2022 r. i wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej **776,00 zł**,
- dla osoby w rodzinie **600,00 zł**,
- maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi **719,00 zł**,
- kwota dochodu miesięcznego z 1 ha przeliczeniowego wynosi **345,00 zł**;

- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 (u. o p. s.) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

2. Zadania pomocy społecznej

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom życiowym osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zgodnie z art. 15 ustawy (u. o p.s.) pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Tab. nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 2023 r.

	osoby samotnie gospodarujące	osoby w rodzinach
	354	531
Ogółem:	885	

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała choroba, bezdomność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza

w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

3. Świadczenia z pomocy społecznej

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych na podstawie art. 37 ustawy (u. o p. s.)

Zasiłek stały jest świadczeniem o charakterze obligatoryjnym – przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719,00 zł miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 719,00 zł.

W 2023 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 151 osób (1 547 świadczeń) na łączną kwotę 903 107,82 zł.

Za osoby, które pobierają zasiłek stały z pomocy społecznej i nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne i rentowe.

Tab. nr 2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłek stały) - 2023 r.

Rok 2023	Podstawa naliczenia składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne
Liczba świadczeń		1 434
Liczba osób		120
Kwota	875 322,33	78 779,01

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych - art. 38 ustawy (u. o p. s.)

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

Pomoc w formie zasiłków okresowych była skierowana przede wszystkim do osób bezrobotnych, długotrwale chorych i z niepełnosprawnościami.

W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 228 osób (1 263 świadczenia) na łączną kwotę 560 052,46 zł.

3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych - art. 39 ustawy (u. o p. s.)

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2023 r. pomocy w tej formie udzielono 166 osobom (562 świadczenia) na łączną kwotę 99 300,00 zł w tym:

- 101 osób (101 świadczeń) otrzymało zasiłki celowe na zakup opału na zimę na łączną kwotę 50 500,00 zł.

4) zasiłek celowy - zdarzenie losowe - art. 40 ustawy (u. o p. s.)

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego a także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Tab. nr 3. Zasiłek celowy - zdarzenie losowe 2023 r.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1	1	4 000,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

5) sprawienia pogrzebu art. 44 ustawy (u. o p. s.)

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego lub jego wolą. Zorganizowanie pogrzebu, także osobie bezdomnej, ciąży na gminie tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy tego obowiązku nie może wypełnić rodzina. Uchwała nr X/118/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawiania pogrzebu - ustala zasady sprawiania pogrzebu przez Gminę Opoczno.

Pochówku dokonuje się na cmentarzu najbliższym ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pochówku można dokonać w innym miejscu, niż określone w ust. 1, o ile łączny koszt pogrzebu nie przekroczy kwoty zasiłku pogrzebowego określonego według odrębnych przepisów obowiązujących w dniu pogrzebu.

Zakres usług pogrzebowych powinien obejmować wszystkie podstawowe czynności, które w konkretnym przypadku niezbędne są do sprawienia pogrzebu zgodnie w wyznawanymi zasadami religijnymi lub przekonaniami w sprawach religii.

W 2023 r. nie organizowano żadnego pochówku.

6) przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych - art. 41 (u. o p. s.)

Specjalne zasiłki celowe z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów: zakupu leków i leczenia, dojazdu do lekarza, pochówku, pogrzebu, obuwia ortopedycznego, wykonania

podjazdu dla osoby z niepełnosprawnością, remontu, ogrzewania, zakupu okularów korekcyjnych; na pokrycie kosztów opłat, na zakup żywności, środków czystości zostały przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom i rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej.

Tab. nr 4. Specjalny zasiłek celowy 2023 r.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
31	43	26 576,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

7) praca socjalna - art. 45 ustawy (u. o p. s.)

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana jako podmiot oddziaływań socjalnych. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojenia wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód.

Ogólna liczba rodzin objętych wsparciem w ramach szeroko pojętej pracy socjalnej w 2023 r. to 53 rodziny, w tym:

- rodziny dotknięte problemem alkoholowym oraz problemami na tle zaburzeń psychicznych, skierowane do objęcia pomocą ze strony psychologa – 18,
- rodziny wieloproblemowe zgłoszone anonimowo ze środowiska, przez członków rodziny, inne instytucje oraz pobierające świadczenie pielęgnacyjne – 35.

Pracownicy z Zespołu pracy socjalnej przeprowadzili:

- wywiady na rzecz innych instytucji – 37,
- wywiady na rzecz osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne z tytułu sprawowanej opieki - 216,
- wywiady z osobami nie posiadającymi uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego – 18.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe w tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania - art. 50 ustawy (u. o p. s.)

Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługami opiekuńczymi obejmowane są zarówno osoby samotne, jak i posiadające rodzinę, która nie była w stanie takiej pomocy zapewnić. Z usług opiekuńczych korzystają przede wszystkim osoby mające trudności związane z poruszaniem się, samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz funkcjonowaniem w środowisku. Pomoc w formie usług opiekuńczych polega na zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób starszych, z niepełnosprawnościami i chorych przewlekle, w tym:

- pomoc w codziennych czynnościach z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego tj. robienie zakupów, gotowanie, sprzątanie, pranie, realizacja recept, pomoc w dostępie do służby zdrowia, czy w załatwianiu spraw urzędowych,
- opieka higieniczno-pielęgnacyjna, w tym: mycie, kąpanie, zmiana odzieży, bielizny osobistej i pościelowej, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie powstawaniu odleżyn, mierzenie ciśnienia, itp.,
- pomoc w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej poprzez zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym: organizacja spacerów, czytanie prasy, pomoc w podtrzymaniu zainteresowań.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy (u. o p. s.), w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub gdy objęcie osób usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wynika z konieczności zapewnienia takim osobom odpowiedniej opieki, usługi te mogą być przyznane w trybie pilnym.

Przyznanie usług w trybie pilnym następuje niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność za przyznane usługi może nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia świadczenia usług.

Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało 91 osób (14 560 świadczeń). Łączny koszt usług (wynagrodzenia, organizacja usług) wyniósł 823 377,73 zł.

Uchwałą nr XXV/258/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 października 2020 r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Tab. nr 5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 17,00 zł/za godz. od 01.01.2021 r. do 28.02.2023 r.

Procent	Miesięczny dochód osoby samotnie gospodarującej za ostatni m-c (w zł)	Osoba samotnie gospodarująca odpłatność (w zł)	Miesięczny dochód na osobę w rodzinie za ostatni m-c (w zł)	Osoba w rodzinie odpłatność (w zł)
do 100%	do 776,00	0% - nieodpłatnie	do 600,00	0% - nieodpłatnie
101% -150%	776,01 - 1 164,00	5% - 0,85	600,01 - 900,00	10% - 1,70
151% - 200%	1 164,01 - 1 552,00	10% - 1,70	900,01 - 1 200,00	20% - 3,40
201% - 250%	1 552,01 - 1 940,00	20% - 3,40	1 200,01 - 1 500,00	40% - 6,80
251% - 300%	1 940,01 - 2 328,00	40% - 6,80	1 500,01 - 1 800,00	60% - 10,20
301% - 350%	2 328,01 - 2 716,00	50% - 8,50	1 800,01 - 2 100,00	70% - 11,90
351% - 400%	2 716,01 - 3 104,00	70% - 11,90	2 100,01 - 2 400,00	90% - 15,30
powyżej 400%	Powyżej 3 104,01	100% - 17,00	Powyżej 2 400,01	100% - 17,00

Źródło: dane opracowane na podstawie Uchwały nr XXV/258/2020 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 października 2020 r.

Uchwałą nr LV/608/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, ustalono koszt jednej godziny świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w wysokości 22,00 zł tj. od 1 marca 2023 r.

Tab. nr 6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 22,00 zł/za godz. od 01.03.2023 r.

Procent	Miesięczny dochód osoby samotnie gospodarującej za ostatni m-c (w zł)	Osoba samotnie gospodarująca odpłatność (w zł)	Miesięczny dochód na osobę w rodzinie za ostatni m-c (w zł)	Osoba w rodzinie odpłatność (w zł)
do 100%	do 776,00	0% - nieodpłatnie	do 600,00	0% - nieodpłatnie
101% -150%	776,01 - 1 164,00	5% - 1,10	600,01 - 900,00	10% - 2,20
151% - 200%	1 164,01 - 1 552,00	10% - 2,20	900,01 - 1 200,00	20% - 4,40
201% - 250%	1 552,01 - 1 940,00	20% - 4,40	1 200,01 - 1 500,00	40% - 8,80
251% - 300%	1 940,01 - 2 328,00	40% - 8,80	1 500,01 - 1 800,00	60% - 13,20
301% - 350%	2 328,01 - 2 716,00	50% - 11,00	1 800,01 - 2 100,00	70% - 15,40
351% - 400%	2 716,01 - 3 104,00	70% - 15,40	2 100,01 - 2 400,00	90% - 19,80
powyżej 400%	Powyżej 3 104,01	100% - 22,00	Powyżej 2 400,01	100% - 22,00

Źródło: dane opracowane na podstawie Uchwały nr LV/608/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r.

9) Domy Pomocy Społecznej - art. 54 ustawy (u. o p. s.)

W przypadku niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, są kierowane do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, mają za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży zapewniają także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczą usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych oraz podejmują działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańców, w miarę ich możliwości. Umożliwiają również korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej. Kierowanie do odpowiedniego domu pomocy społecznej w sytuacji, o której mowa w ust. 1, uwzględnia konieczność zapewnienia właściwej opieki osobie wymagającej bardziej specjalistycznych usług.

Przepisy art. 54a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej mogą mieć zastosowanie również w przypadku, gdy jedna z osób jest już mieszkańcem domu pomocy społecznej.

Tab. nr 7. Domy Pomocy Społecznej 2023 r.

Liczba osób objętych pomocą	Koszt Gminy Opczno za pobyt w DPS (w zł)	Dochód Gminy Opczno (wpływ z Umów zawartych z osobami zobowiązanymi do alimentacji) (w zł)
67	2 381 142,23	56 153,70

Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r.

Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w wysokości 70% posiadanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania. Pozostałą różnicę kwoty do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inne osoby, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu. Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

W gminie Opczno obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z powyższym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia jest coraz większe.

10) Środowiskowy Dom Samopomocy - art. 51 ustawy (u. o p. s.)

Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej

opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być skierowane do ośrodków wsparcia. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. W 2023 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy przy Fundacji „Ostoja” w Opocznie przebywało **56 osób**.

11) pomoc w postaci udzielenia tymczasowego schronienia - art. 48a ustawy (u. o p. s.)

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, w szczególności w zakresie pomocy osobom bezdomnym, należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko zapewnia osobom bezdomnym, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Osoba bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004 r., osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu (art. 101 ust. 3,7 ww. ustawy).

Uchwałą nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z Gminy Opoczno oraz Uchwałą nr XIX/199/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r., zmieniającą uchwałę nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r. określono szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z Gminy Opoczno.

Tab. nr 8. Schroniska dla osób bezdomnych 2023 r. - odpłatność za pobyt

L.p.	Dochód osoby bezdomnej wyrażony w % w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych wyrażona w % w stosunku do uzyskanego dochodu	Wysokość odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wyrażona w % w stosunku do uzyskanego dochodu
1.	Do 100% (776,00 zł)	20%	30%
2.	Powyżej 100% do 150% (776,01–1 164,00 zł)	30%	40%

3.	Powyżej 150% do 200% (1 164,01–1 552,00 zł)	50%	50%
4.	Powyżej 200% - 250% (1 552,01–1 940,00 zł)	60%	60%
5.	Powyżej 250% (1 940,01 zł)	70%	70%

Źródło: dane opracowane na podstawie Uchwały nr XV/165/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 grudnia 2019 r., zmienionej Uchwałą Rady Miejskiej nr XIX/199/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r.

Na terenie naszej gminy nie ma placówek świadczących pomoc w postaci schronienia dla osób bezdomnych. Dlatego też osoby z Gminy Opoczno były kierowane do placówek na terenie innych gmin. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r., w celu zapewnienia pomocy osobom bezdomnym podpisał umowy z następującymi placówkami:

1. Stowarzyszenie - Akademia Innowacji Społecznych z siedzibą w Bieganów 72a, 96-316 Międzyborów; adres placówki: Schronisko dla osób bezdomnych w Stąporkowie ul. Niekłańska 12; 26-220 Stąporków.
2. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Gdyni z siedzibą ul. Ludwika Zamenhofska 13A, 81-290 Gdynia; adres placówki: Schronisko z usługami opiekuńczymi Dobrut 20a, 26-505 Orońsko.
3. Stowarzyszenie - Akademia Innowacji Społecznych z siedzibą w Bieganów 72a, 96-316 Międzyborów; adres placówki: Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach, Niziny 66a; 28-142 Tuczępy.

Tab. nr 9. Schroniska dla osób bezdomnych z terenu Gminy Opoczno 2023 r.

ROK 2023	Stowarzyszenie Akademia Innowacji Społecznych, Schronisko w Stąporkowie ul. Niekłańska 12; 26-220 Stąporków (koszt za dobę 39 zł)	Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Dobrucie Dobrut 20a 26-505 Orońsko (74,90 zł za dobę od 01.01 do 30.06.2023 r.), (82,90 zł za dobę od 01.07 do 20.09.2023 r.)/ Stowarzyszenie Akademia Innowacji Społecznych Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach, Niziny 66A, 28-142 Tuczępy (79,00 zł za dobę od 21.09 do 31.12.2023 r.)	Schronisko dla osób bezdomnych Kamiliańska Misja Pomocy Społecznej Pensjonat Socjalny w Warszawie ul. Traktorzystów 26, 02-495 Warszawa (Refundacja)/ Koło Kaliskie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta ul. Warszawska 93A, 62 -800 Kalisz (Refundacja)	RAZEM
Liczba osób	17	2	2	21
Koszt gminy				229 511,08
Koszt odpłatności mieszkańca ogółem				55 135,53

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

W 2023 r. pracownicy socjalni pozostawali w stałym kontakcie ze Strażą Miejską w Opocznie, dokonując wspólnych kontroli sytuacji osób bezdomnych w miejscach ich przebywania. Udzielano specjalistycznego poradnictwa poprzez informowanie o:

- przysługujących formach pomocy,
- mobilizowaniu do aktywności zawodowej,
- odbudowywaniu więzi rodzinnych,
- nakłanianiu do dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny,
- zachęcaniu do leczenia odwykowego.

Prowadzono rejestr osób bezdomnych, z którego wynika, że z terenu gminy Opoczno pochodzi **39 osób uznawanych za osoby bezdomne**, 1 osoba z terenu gminy Białaczów przebywa na terenie gminy Opoczno. Z czego:

- pomocą w formie schronienia objętych było **19 osób**,
- dla **2 osób** pozyskano lokal socjalny,
- **15 osób**, to osoby pozostające w różnych miejscach na terenie miasta (działki, znajomi, rodzina),
- **8 osób**, to osoby przebywające poza miastem,
- **5 osób**, przebywających w innych placówkach udzielających schronienia na terenie kraju.

Udzielono również pomocy osobom niebędącym mieszkańcami gminy Opoczno w postaci:

- poradnictwa oraz czystej, dostosowanej do pory roku odzieży – **3 osoby**,
- interwencje ze Strażą Miejską na stacji kolejowej PKP Opoczno Południe – **2 osoby**.

4. Pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i domu”

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 uchwalono Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r., Uchwałą Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. podwyższono kryterium dochodowe ze 150% na 200% od 1 stycznia 2023 r., natomiast Uchwałą Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. podwyższono kryterium dochodowe ze 150% na 200% od 1 stycznia 2023 r.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje większą kontrolę nad jakością kupowanych produktów, z których przygotowywane są posiłki, oraz nad procesem ich przygotowywania.

Pomoc w formie dożywiania przyznawana jest po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, zawierającego opis sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej rodzin, które złożyły wniosek o udzielenie pomocy.

Uchwałą Nr III/42/2018 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłków lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach

wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ustalono zasady przyznawania pomocy w formie posiłku. Ww. Uchwała obowiązywała **od 1 stycznia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r.** (tj. $600,00 \text{ zł} \times 150 \% = 900,00 \text{ zł netto}$ na osobę w rodzinie, $776,00 \text{ zł} \times 150 \% = 1\,164,00 \text{ zł netto}$ dla osób samotnie gospodarujących).

Następnie Uchwałą Nr LV/605/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłków lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 podwyższono do **200%** kryterium dochodowe określone w art. 8 ust 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) uprawniające do przyznawania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Ww. Uchwała obowiązywała **od 1 lutego do 31 grudnia 2023 r.**

W celu kontynuacji realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 z dniem 1 stycznia 2024 r. wprowadzono **wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028** ustanowiony Uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.

Następnie Uchwałą Nr LXVI/734/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 ustalono zasady przyznawania pomocy w formie posiłku lub żywności. Ww. Uchwała obowiązuje **od 1 stycznia 2024 r.**

Dzieciom i młodzieży, uczęszczającym do szkół: podstawowych i ponadpodstawowych oraz do oddziałów przedszkolnych przysługuje pomoc w formie zakupu posiłków, jeżeli miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) tj. **od 1 lutego 2023 r. (tj. $600,00 \text{ zł} \times 200 \% = 1\,200,00 \text{ zł netto}$ na osobę w rodzinie).**

Osoby dorosłe z gospodarstw domowych o najniższych dochodach, osoby starsze, chore i niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy w formie posiłków lub świadczenia rzeczowego oraz zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności, jeżeli miesięczny dochód netto osoby samotnie gospodarującej lub miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego (od 1 lutego 2023 r.) określonego w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy:

- dla osób w rodzinie: **$600,00 \text{ zł} \times 200 \%$ tj. **1 200,00 zł**,**
- dla osób samotnie gospodarujących: **$776,00 \text{ zł} \times 200\%$ tj. **1 552,00 zł**.**

W ramach wieloletniego programu rządowego udzielono pomocy w następujących formach:

1) zasiłki celowe na zakup żywności

Zasiłki celowe przyznawano głównie z powodu bezrobocia, ubóstwa, bezradności, w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności oraz długotrwałej i ciężkiej choroby w rodzinie. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola mogą ubiegać się o zasiłki celowe na pokrycie kosztów zakupu gorących posiłków.

Tab. nr 10. Zasiłki celowe na zakup żywności 2023 r.

Zasiłki celowe		Kwota	Razem
Ogółem:	382	343 835,50	343 835,50
Liczba osób samotnie gospodarujących	164	110 370,00	342 770,00
Liczba rodzin/Liczba osób w rodzinie	215/752	232 400,00	
Liczba rodzin/liczba osób w rodzinach - zasiłki na zakup posiłku w przedszkolu	7/28	1 065,50	1 065,50
Liczba świadczeń	1 422		

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

2) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023

W grudniu 2023 r. w okresie przedświątecznym w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 zostały przygotowane paczki świąteczne zawierające produkty żywnościowe. Przygotowane paczki zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodzinom i osobom samotnie gospodarującym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w dniu **19 grudnia 2023 r.**

Tab. nr 11. Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych - 2023 r.

Liczba osób	81
Kwota	13 910,13
Liczba świadczeń	81

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

3) dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

Uczniowie zakwalifikowani do dożywiania w szkole w ramach realizacji Programu otrzymują w dni nauki szkolnej dwudaniowe gorące posiłki.

Na podstawie informacji Burmistrza Opoczna z 1 kwietnia 2022 r. koszty przygotowania i wytworzenia jednego posiłku dla ucznia przedstawiają się w sposób następujący: dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **10,00 zł.**

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **5,00 zł,**
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **3,40 zł,**
- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,60 zł,**
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,00 zł.**

W Zespole Szkół Prywatnych w Opocznie dzienna stawka przeznaczona na dożywianie jednego ucznia wynosi - **10,00 zł.**

Składnikami ww. kwoty są:

- a) stawka żywieniowa z funduszu na dożywianie z przeznaczeniem na wsad do kotła - **4,00 zł,**
- b) wynagrodzenie pracowników kuchni - **3,80 zł,**

- c) koszty, związane z wydawaniem posiłków uczniom w szkołach obsługiwanych przez stołówkę - **0,70 zł**,
- d) koszty, związane z przygotowaniem posiłków (media) - **1,50 zł**.

W Szkole Podstawowej w Dzielnej, prowadzonej przez Stowarzyszenie obiad stanowi jedno gorące danie (naprzemiennie zupa i drugie danie). Posiłek był dostarczany do tej szkoły w ramach cateringu. Koszt za jeden gorący posiłek wynosił - **8,50 zł** (do czerwca 2023 r.), natomiast od września 2023 r. koszt za jeden gorący posiłek wynosi - **9,50 zł**.

W Szkole Podstawowej w Kruszewcu prowadzonej przez Stowarzyszenie obiad stanowiły dwa dania gorące. Posiłek był dostarczany do tej szkoły w ramach cateringu. Koszt za jeden gorący posiłek wynosi - **11,00 zł**.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym „Centrum Edukacji i Rozwoju” im. Św. Jana Pawła II w Opocznie obiad stanowiły dwa dania gorące. Koszt za jeden gorący posiłek wynosił - **8,00 zł** (do czerwca 2023 r.), natomiast od września 2023 r. koszt za jeden gorący posiłek wynosi - **8,50 zł**.

We wszystkich placówkach oświatowych posiłki przygotowywane dla dzieci i młodzieży są urozmaicone i zawierają odpowiednią wartość odżywczą zgodnie z zasadami zdrowego żywienia. Przygotowuje się je na bazie produktów najwyższej jakości. Jadłospisy są układane w ten sposób, aby w ciągu tygodnia posiłki nie powtarzały się. Posiłki są przygotowywane i transportowane w higienicznych warunkach, w szczelnych termosach obiadowych.

Tab. nr 12. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole 2023 r.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole	2023 r.
Liczba uczniów	251
Kwota	254 480,00
Liczba świadczeń	25 729

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Organizacja dowozu posiłków w szkołach przedstawia się następująco: w **2023 r.** posiłki do szkół wiejskich dowożone były przez: **RESTAURACJA PIZZERIA AL LAGO Michał Skrzypek z siedzibą ul. Fabryczna 15, 26-340 Drzewica. Ustalona kwota brutto za 1km wynosiła 6,64 zł. Dzienny limit kilometrów – 100 km.** Oferta została wybrana po przeprowadzeniu rozeznania cenowego na podstawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Miejsko–Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie z dnia 05.01.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto. **Ogółem w 2023 r. na pokrycie kosztów dowozu posiłków do szkół przeznaczono kwotę 106 697,08 zł.**

4) wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023

Wsparcia w ramach wieloletniego gminnego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023 przyjętego Uchwałą Nr III/44/18 z dnia 21 grudnia 2018 r. Rady

Miejskiej w Opocznie udziela się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy kryterium dochodowe wynikające z art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zostanie przekroczone powyżej 150% a uczeń albo dziecko zamieszkujące na terenie Gminy wyraża chęć zjedzenia posiłku.

Od **1 lutego 2023 r.** wsparcia w ramach wieloletniego gminnego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023 przyjętego Uchwałą Nr LV/606/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 17 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniego gminnego „Programu osłonowego w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023 udziela się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy kryterium dochodowe wynikające z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zostanie przekroczone powyżej **200%** a uczeń albo dziecko zamieszkujące na terenie Gminy wyraża chęć zjedzenia posiłku.

Dyrektor szkoły lub przedszkola pisemnie informuje Ośrodek o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku na podstawie pkt III.1.2 „Moduł dla dzieci i młodzieży” wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyjętego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

Przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Liczba dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy zgodnie z pkt III.1.4 „Moduł dla dzieci i młodzieży” wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyjętego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r., nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu liczby z miesiąca czerwca.

Tab. nr 13. Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.

Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023	2023 r.
Liczba uczniów	11
Kwota	10 914,00
Liczba świadczeń	1 142

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

W celu kontynuacji wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 Uchwałą Nr LXVI/734/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 ustalono zasady przyznawania pomocy w formie posiłku lub żywności. Ww. Uchwała obowiązuje **od 1 stycznia 2024 r.**

5) posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie

W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystały ogółem **44 osoby**. Osoby, znajdujące się

w trudnej sytuacji materialnej, które we własnym zakresie nie są w stanie przygotować gorących posiłków i zostały zakwalifikowane do tej formy pomocy w ramach realizacji Programu otrzymują **dwudaniowe gorące posiłki** tj. zupa z pieczywem i drugie danie. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i ustaleniu sytuacji dochodowej na podstawie decyzji administracyjnej przyznaje się pomoc w postaci codziennego gorącego dwudaniowego posiłku dla tych osób, jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub osobę samotnie gospodarującą nie przekracza 150 % (od 1 lutego 2023 r. - 200%) kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. posiłki przygotowywane i wydawane były przez **Fundację „OSTOJA” im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna ul. Westerplatte 2, 26-300 Opoczno od poniedziałku do niedzieli z wyłączeniem okresów świątecznych tj. dni ustawowo wolnych od pracy** (Świąt: Nowy Rok, Trzech Króli, 1 i 2 dzień Wielkanocy, 1 i 3 Maja, Zielone Świątki, Boże Ciało, 15 sierpnia, 1 listopada, 11 listopada, 1 i 2 dzień Świąt Bożego Narodzenia). Zamówienie publiczne w trybie podstawowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), dalej: ustawa PZP. Ustalona kwota brutto za 1 gorący posiłek w okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. wynosiła 16,42 zł (15,20 zł netto) i w okresie od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r. wynosiła 17,00 zł brutto (15,74 zł netto). W przypadku dni ustawowo wolnych od pracy Wykonawca w cenie posiłku zobowiązany jest wydać w dniu poprzedzającym dzień wolny suchy prowiant (konserwę mięsną lub rybną oraz pieczywo) na każdy dzień ustawowo wolny od pracy.

Tab. nr 14. Posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r.

Posiłki dla podopiecznych MGOPS w Opocznie	2023 r.
Liczba osób	44
Kwota	169 462,20
Liczba świadczeń	10 141

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

5. Zadania wynikające z odrębnych ustaw

1) świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 146) w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146), przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 146) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo: inne niż ubezpieczeni osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 519 ze zm.), spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych:

- a) osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”;
- b) osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie".

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych: dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych wydaje się po: przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. W myśl art. 54 ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji, o której mowa w art. 54 ust. 1, przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- 1) dzień złożenia wniosku,
- 2) w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia – chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Świadczeniobiorca, o którym mowa w art. 7 ust. 2 w ramach zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń, jest obowiązany niezwłocznie poinformować wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na swoje miejsce zamieszkania o:

- 1) każdej zmianie w sytuacji dochodowej lub majątkowej;
- 2) objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym.

Tab. nr 15. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 2023 r.

Świadczenia w 2023 r.	Decyzje przyznające	Decyzje odmowne	Decyzje umarzające
Liczba osób	15	2	1

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

2) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

Ze wsparcia żywnościowego Magazynu Żywności korzystają rodziny wielodzietne, osoby bezrobotne, z niepełnosprawnościami, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Magazyny Żywności wspierają żywnością zarówno seniorów, dorosłych jak i dzieci.

O skierowanie mogły ubiegać się osoby lub rodziny, których dochody nie przekraczały 235% kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej odpowiednio: 1 823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 410,00 zł na osobę w rodzinie.

W 2023 r. wydano 193 skierowania dla obywateli Polski do Magazynu Żywności oraz 28 skierowań dla obywateli Ukrainy.

3) udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. - t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.).

Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy, którzy posiadają Kartę Polaka i wraz z najbliższą rodziną z ww. powodu przybyli do Polski.

W 2023 r. obywatelom Ukrainy udzielono pomocy w następujących formach:

a) dożywianie dzieci i młodzieży w szkole – pomoc doraźna (art. 48b ust.5 pkt 1 u. o p. s.)

Zgodnie z art. 48b ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej udzielono pomocy doraźnej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w formie gorącego posiłku.

Tab. nr 16. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole (art. 48b ust. 5 pkt 1 u. o p. s.) – pomoc doraźna w 2023 r.

Pomoc doraźna – obywatele Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	9	305	3 050,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

b) dożywianie dzieci i młodzieży w szkole - (art. 48b ust.2 i 3 u. o p. s.)

Zgodnie z art. 48b ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej udzielono pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w formie gorącego posiłku. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc, o której mowa w art. 48b ust. 2 u. o p. s., przyznana dzieciom

i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Tab. nr 17. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole (art. 48b ust. 2 pkt. 2 i 3 u. o p. s.) 2023 r.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole – obywatele Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	46	3 071	30 591,50

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

c) zasiłek celowy na pokrycie kosztów zakupu gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu

Zgodnie z art. 2 ust 1, art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.), art. 36 pkt 1 lit. c, art. 39 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) - udzielono pomocy w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zakupu gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu.

Tab. nr 18. Zasiłek celowy na pokrycie kosztów zakupu gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu – 2023 r.

Zasiłek celowy – obywatele Ukrainy (dzieci w przedszkolu)	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	7	181	802,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

d) jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Pomoc dla obywateli Ukrainy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczona jest na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Uprawniony do pomocy jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz został wpisany do rejestru PESEL.

Przyznanie świadczenia następuje na wniosek i nie wymaga wydania decyzji. Świadczenie przyznaje się bez względu na dochód, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. Świadczenie i koszty jego obsługi w wysokości 2% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia są finansowane z budżetu państwa.

Źródłem finansowania są środki z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.).

Pomoc nie podlega wliczeniu do dochodu do celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Uznaje się, iż stanowi ona jednorazowe pieniężne świadczenie socjalne

przysługuje ze względu na złą sytuację materialną osoby lub rodziny, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Tab. nr 19. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - 2023 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	40	40	12 000,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

e) zasiłek okresowy - (art. 38 u. o p. s.)

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

Tab. nr 20. Zasiłek okresowy - 2023 r.

Zasiłek okresowy – obywatele Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	39	155	90 063,35

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

f) zasiłek celowy - (art. 39 u. o p. s.)

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

– zasiłek celowy na zakup leków i leczenie - (art. 39 u. o p. s.)

Tab. nr 21. Zasiłek celowy na zakup leków i leczenie - (art. 39 u. o p. s.) - 2023 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	13	26	1 720,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

– zasilek celowy na zakup żywności - (art. 39 u. o p. s.)

Tab. nr 22. Zasilek celowy na zakup żywności (art. 39 u. o p. s.) - 2023 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	9	61	9 100,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

– zasilek celowy na zakup środków czystości - (art. 39 u. o p. s.)

Tab. nr 23. Zasilek celowy na zakup środków czystości (art. 39 u. o p. s.) - 2023 r.

Świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Ogółem:	47	88	3 820,00

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

W 2023 r. pracownicy Działu doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szkoleniach i webinarjach, podnosząc kwalifikacje zawodowe:

- 1) „Kierowanie do domu pomocy społecznej - zmiany do ustawy planowane na 2023 r. i wprowadzone w 2022 r. – usługi wsparcia krótkoterminowego – krąg osób uprawnionych i zobowiązanych – ustalanie dochodu i odpłatności za pobyt w dps – kiedy decyzja a kiedy umowa alimentacyjna – nowe zasady zwolnień, przywileje szczególne, problemy”;
- 2) „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego. Wybrane aspekty”;
- 3) „Praca z trudnym klientem”;
- 4) „Bezpieczny i zdrowy senior”;
- 5) „LEX - Pomoc społeczna - nowości w serwisie”;
- 6) „Lokalny plan rozwoju usług społecznych”;
- 7) „Realizacja gminnych programów profilaktyki i problemów alkoholowych”;
- 8) „Podstawy wznowienia ogólnego postępowania administracyjnego”;
- 9) „Stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej”;
- 10) „Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych”;
- 11) „Teleopieka i lokalne plany rozwoju usług społecznych”;
- 12) „Stosowanie zasad ogólnych kodeksu postępowania administracyjnego”;
- 13) „Organizator społeczności lokalnej”;
- 14) „Syndrom wypalenia zawodowego pracowników socjalnych”;
- 15) „Superwizja dla służb zajmujących się problematyką przemocy”.

IV. Opis i analiza zadań realizowanych w Dziale Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny

Podstawowym zadaniem Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny jest realizowanie zadań na podstawie ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177) oraz organizowanie i prowadzenie działalności, zmierzającej do poprawy sytuacji osób, wymagających pomocy w uzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. W skład Działu wchodzi następujące zespoły:

1. Zespół ds. pierwszego kontaktu

Zadania Zespołu:

- 1) wykonywanie zadań związanych z przyjmowaniem wniosków obywateli Polski i Ukrainy w zakresie obowiązującego prawa;
- 2) prowadzenie działalności związanej z informowaniem oraz pracą socjalną na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami;
- 3) kierowanie osób do odpowiednich komórek organizacyjnych.
- 4) obsługa programu KDR: przyjmowanie wniosków, weryfikacja i przyznawanie Kart Dużej Rodziny.

Tab. nr 24. Dane statystyczne dotyczące przyjętych wniosków – 2023 r.

Ilość przyjętych wniosków z pomocy społecznej	2168
Ilość przyjętych wniosków o wydanie KDR	540
Ilość przyjętych wniosków na stypendia szkolne – obywatele Polski i obywatele Ukrainy	75
Ilość przyjętych wniosków o zasiłek szkolny	3

Źródło: Dane MGOPS w Opocznie za 2023r.

2. Zespół ds. wsparcia środowiskowego i animacji lokalnej

Zadania Zespołu:

- 1) sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego obywatela Ukrainy, zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.). W ramach bezpośredniej ingerencji w realizację praw i obowiązków opiekuna tymczasowego m.in. ochrona małoletniego obywatela Ukrainy przed procederem handlu ludźmi, miała miejsce kontrola w miejscu zamieszkania małoletniego i stała współpraca ze szkołą, do której uczęszcza małoletni. Występowano do Sądu Rejonowego w Opocznie z informacją o opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej Polskiej celem uchylecia postanowienia o ustanowieniu opiekuna tymczasowego, informowano Dział Świadczeń Rodzinnych i Zakład Ubezpieczeń Społecznych o opuszczeniu terytorium Rzeczypospolitej, celem kontroli wypłaty świadczeń rodzinnych i wychowawczych. W 2023 r. decyzją Sądu Rejonowego w Opocznie 3 postanowienia dot. ustanowienia opiekuna tymczasowego zostały

uchylone.

W 2023 r. ustanowiono 8 opiekunów dla 21 małoletnich.

- 2) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej;
- 3) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania trudności w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin;
- 4) udział w posiedzeniach grup roboczych, które miały na celu omówienie bieżącej sytuacji rodzin wspólnie z asystentami rodziny oraz z pedagogiem, następnie wdrażanie ustalonych działań na rzecz pomocy rodzinom z problemami;
- 5) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w celu weryfikacji sytuacji rodziny, a w konsekwencji do przedłużenia bądź zakończenia współpracy rodziny z asystentem rodziny;
- 6) analizowanie sytuacji materialnej i formalno–prawnej w zakresie wnioskowanej pomocy;
- 7) współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów klientów oraz współpraca na rzecz powrotu dziecka z rodziny zastępczej do rodziny biologicznej;
- 8) współpraca z innymi instytucjami poprzez sporządzanie wywiadów środowiskowych i analizę sytuacji rodzinnej m.in. na potrzeby zmian zarządzeń opiekuńczych lub ustanowienia rodziny – rodziną zastępczą dla dziecka/dzieci;
- 9) monitorowanie sytuacji rodzin dzięki regularnym wizytom w środowisku domowym.
- 10) udzielanie informacji i poradnictwa (w tym poradnictwa specjalistycznego);
- 11) motywowanie do zmian mających na celu poprawę sytuacji socjalno–bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;
- 12) motywowanie klientów objętych wsparciem do samodzielnego podejmowania działań związanych z codziennymi czynnościami;
- 13) pomoc w tworzeniu pism, pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia sytuacji klientów, również do Sądów;
- 14) kierowanie klientów do odpowiednich organizacji i instytucji udzielających pomocy specjalistycznej;
- 15) tworzenie, zawieranie i realizację wspólnie z rodzinami i osobami korzystającymi ze wsparcia planów pomocy;
- 16) kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich i pełnienie funkcji opiekuńczo–wychowawczych poprzez indywidualne rozmowy edukacyjno–motywujące;
- 17) monitorowanie działań klienta i reagowanie w sytuacjach niekorzystnych;
- 18) przeciwdziałanie pogłębianiu się trudności w sytuacji rodzinnej klienta, poprzez pomoc w tym zakresie;
- 19) inspirowanie klienta do aktywności, zmiany postaw i podejmowania pracy na rzecz wzrostu jakości życia;
- 20) ukierunkowanie rodziców na właściwe pełnienie ról społecznych ze szczególnym naciskiem na role rodzicielskie;
- 21) podnoszenie kwalifikacji klienta w zakresie rozwiązywania własnej sytuacji życiowej;
- 22) udzielanie pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych;

- 23) informowanie o przysługujących klientowi prawach, formach i możliwościach uzyskania pomocy;
- 24) rozpoznawania potrzeb indywidualnych, grupowych i środowiskowych klientów objętych wsparciem;
- 25) rozpatrywanie wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny;
- 26) realizacja wniosków o przyznanie zasiłków szkolnych i stypendiów szkolnych dla uczniów z terenu gminy Opoczno.

3. Zespół ds. asysty rodzinnej

Zadania Zespołu:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznym i wychowawczych z dziećmi;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 6) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i aktywności zawodowej;
- 7) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych i warsztatach dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 9) prowadzenie indywidualnych konsultacji w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców;
- 10) dokonywanie okresowej, nie rzadziej niż co pół roku, oceny sytuacji rodziny;
- 11) monitorowanie funkcjonowania rodziny po ustaniu współpracy z asystentem rodziny;
- 12) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- 13) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 14) współpraca z innymi komórkami organizacjami Ośrodka;
- 15) opracowywanie 3-letnich Gminnych Programów Wspierania Rodziny dla Gminy Opoczno;
- 16) coroczne sporządzanie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań;
- 17) współdziałanie z innymi instytucjami działającymi w obszarze oświaty i pomocy społecznej w szczególności z: placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej „CenterMed” Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Leczenia Uzależnień, Abstynenckim Stowarzyszeniem Klubu Wzajemnej Pomocy „Opoka, Zespołem

- Kuratorskiej Służby Sądowej, Powiatową Komendą Policji, Świetlicą Środowiskową Pozytywka, Świetlicą Środowiskową Przytulisko;
- 18) organizacja warsztatu pracy i prowadzenia dokumentacji zgodnie ze standardami obowiązującymi w Ośrodku;
 - 19) współdziałanie z pracownikami socjalnymi w zakresie identyfikowania potrzeb, rozwiązywania problemów, monitorowania sytuacji rodzin i oceny efektywności udzielonego im wsparcia;
 - 20) realizacja zadań wynikających z ustawy z dn. 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
 - 21) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową.

Działania podejmowane przez asystentów rodziny:

- 1) pomoc klientom w sporządzaniu wszelkiego rodzaju pism, podań, wniosków, pozwów sądowych;
- 2) towarzyszenie rodzinie i inicjowanie działań prawnych w celu uregulowania zaniechań i wyjaśnienia sytuacji prawnej w sprawach rodzinnych;
- 3) wspomaganie w zabezpieczeniu odpowiedniej specjalistycznej opieki medycznej i psychologicznej;
- 4) towarzyszenie podczas wizyt lekarskich;
- 5) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, zwłaszcza w rodzinach z problemem alkoholowym;
- 6) pomaganie przy poszukiwaniu zatrudnienia dla pełnoletnich członków rodziny;
- 7) monitorowanie wywiązywania się rodziców z obowiązku dbania o zdrowie dzieci;
- 8) motywowanie do pozytywnego działania na rzecz polepszenia sytuacji rodziny;
- 9) kontaktowanie się z innymi jednostkami pracującymi na rzecz rodziny;
- 10) wskazywanie, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe;
- 11) doradzanie rodzicom jak prawidłowo zarządzać własnym budżetem domowym;
- 12) pomaganie w wyszukiwaniu ofert wynajmu mieszkania;
- 13) monitorowanie przyznania dodatku mieszkaniowego;
- 14) motywowanie do uczestnictwa w różnego rodzaju terapiach: terapii rodzinnej, terapii uzależnień, terapii psychologicznej oraz nadzorowanie przebiegu tych terapii;
- 15) współpraca z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi;
- 16) wskazywanie sposobów wspólnego spędzania wolnego czasu z rodziną;
- 17) aktywowanie rodziców do częstych kontaktów z wychowawcami;
- 18) pomaganie w odrabianiu lekcji, wyrównaniu zaległości w nauce i przygotowaniu do sprawdzianów szkolnych;
- 19) motywowanie do większego zaangażowania się w opiekę nad dziećmi i zadbania o wygląd estetyczny mieszkania;
- 20) wspieranie aktywności społecznej rodzin, zachęcanie do aktywnego udziału w projekcie „Wszystko dla rodziny”;
- 21) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Sądem Rodzinnym, kuratorami społecznymi, Poradnią Leczenia Uzależnień, pedagogami i wychowawcami dzieci w szkołach, przedszkolach, ze świetlicami środowiskowymi, a także z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Systematyczna praca asystentów rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi oraz z innymi specjalistami realizującymi zadania z zakresu wspierania rodziny, przyczyniła się do wzrostu kompetencji wychowawczych oraz poprawy ich funkcjonowania. Poprawa ta była zauważalna w wielu aspektach życia, wszystkich członków rodzin objętych asystenturą. Asystent rodziny prowadził działania w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych i kształtowania prawidłowych wzorców rodzicielskich.

W 2023 r. wsparciem w formie usługi asystenta rodziny zostało objętych **58 rodzin** z terenu gminy Opoczno, z czego 6 rodzin zakończyło współpracę z asystentem rodziny. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Opocznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich 11 rodzin zobowiązanych jest do współpracy z asystentem.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny występowały następujące problemy:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – rodzina wielodzietna,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – rodzina niepełna,
- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- alkoholizm i narkomania.

Tab. nr 25. Zestawienie rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

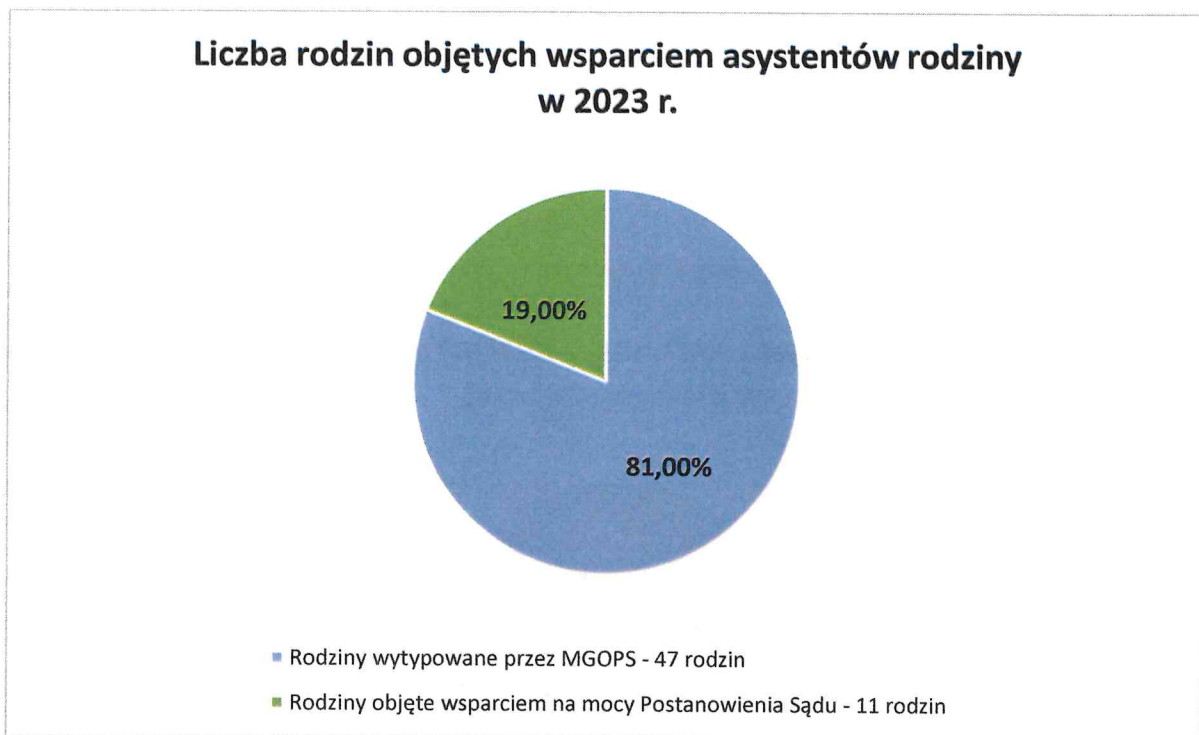
Rodziny objęte asystą, a w tym:	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
a) rodziny wieloprotblemowe (powyżej trzech problemów występujących w rodzinie)	58	117
b) rodziny z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich lub objęte nadzorem kuratora	23	56
c) rodziny, których dzieci przebywały lub przebywają w pieczy zastępczej (ilość dzieci w pieczy)	5	9
Rodziny objęte asystą, a w tym:		
a) rodziny niepełne	41	80
b) rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci)	23	66
c) rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat	22	28
d) rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat	20	20
e) rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat	42	68
f) rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (ds. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania)	26	30
g) rodziny bezrobotne, ubogie	40	77

h) rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (ds. przemoc w rodzinie, uzależnienia)	44	82
i) rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w 2023 r.	2	3
j) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie ograniczenia władzy rodzicielskiej	4	9
k) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie pozbawienia władzy rodzicielskiej	0	0
l) rodziny, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie zmiany zarządzeń opiekuńczych	6	11

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

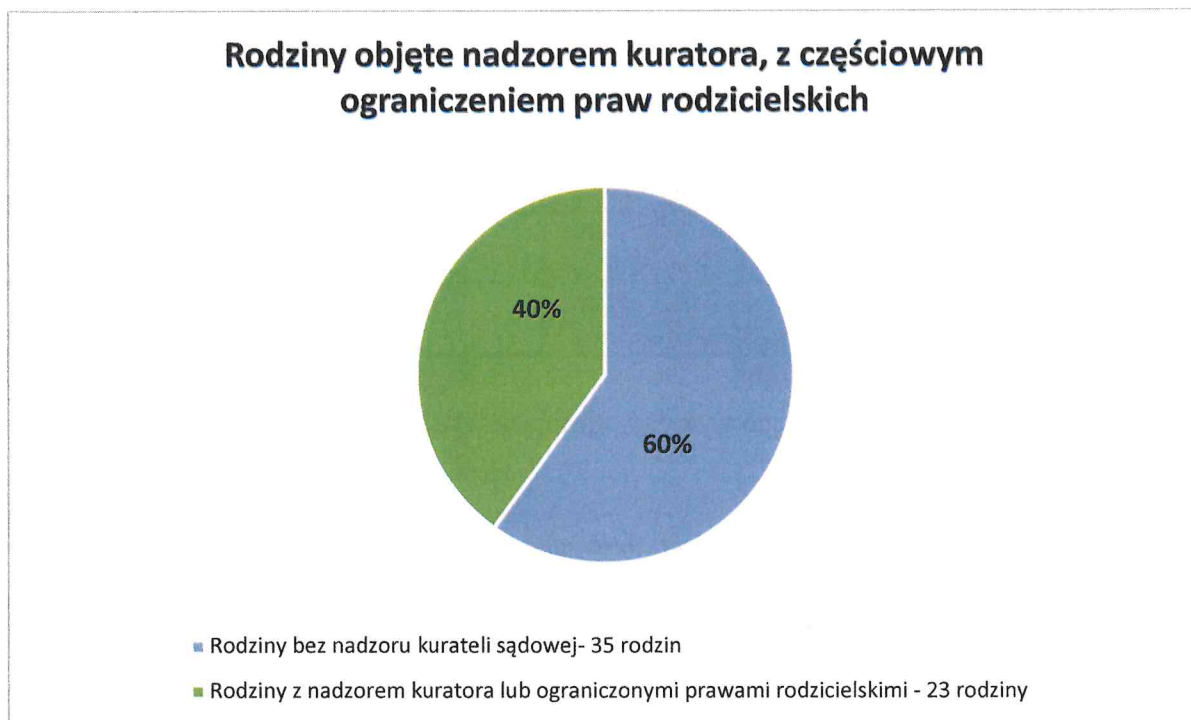
Powyższe dane obrazują następujące wykresy, ujmujące wyniki w procentach:

Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w 2023 r.



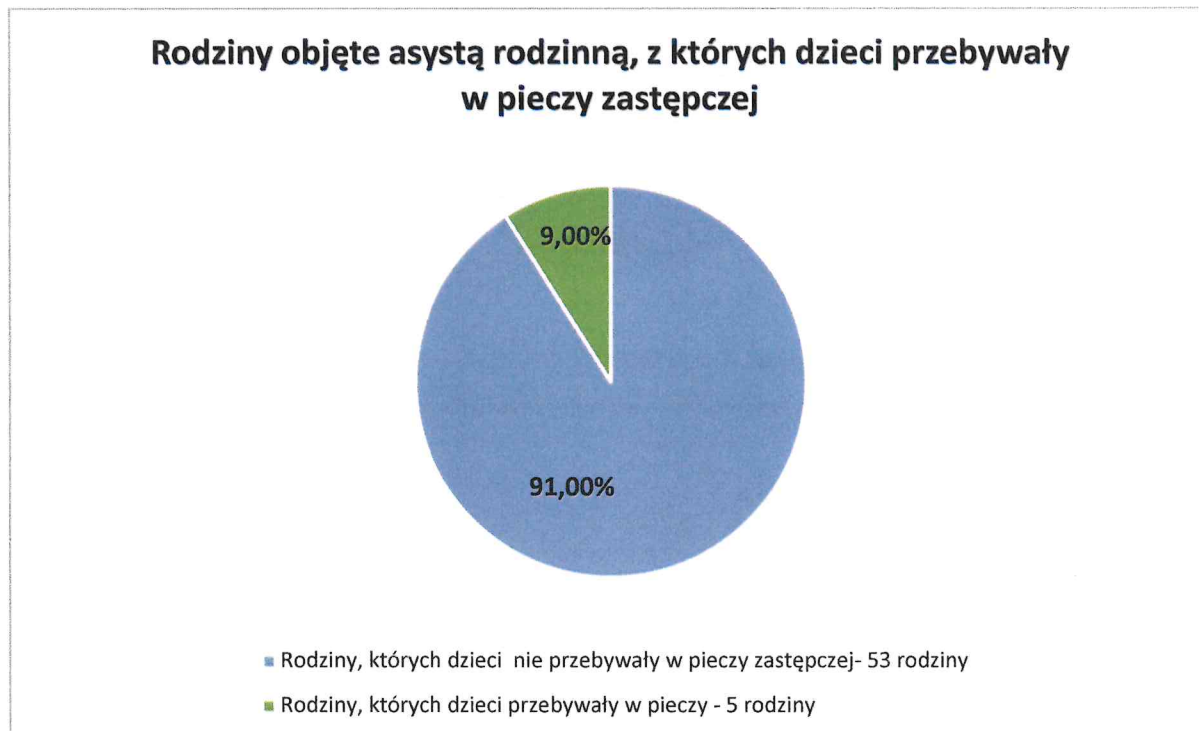
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 2. Rodziny objęte nadzorem kuratora, z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich.



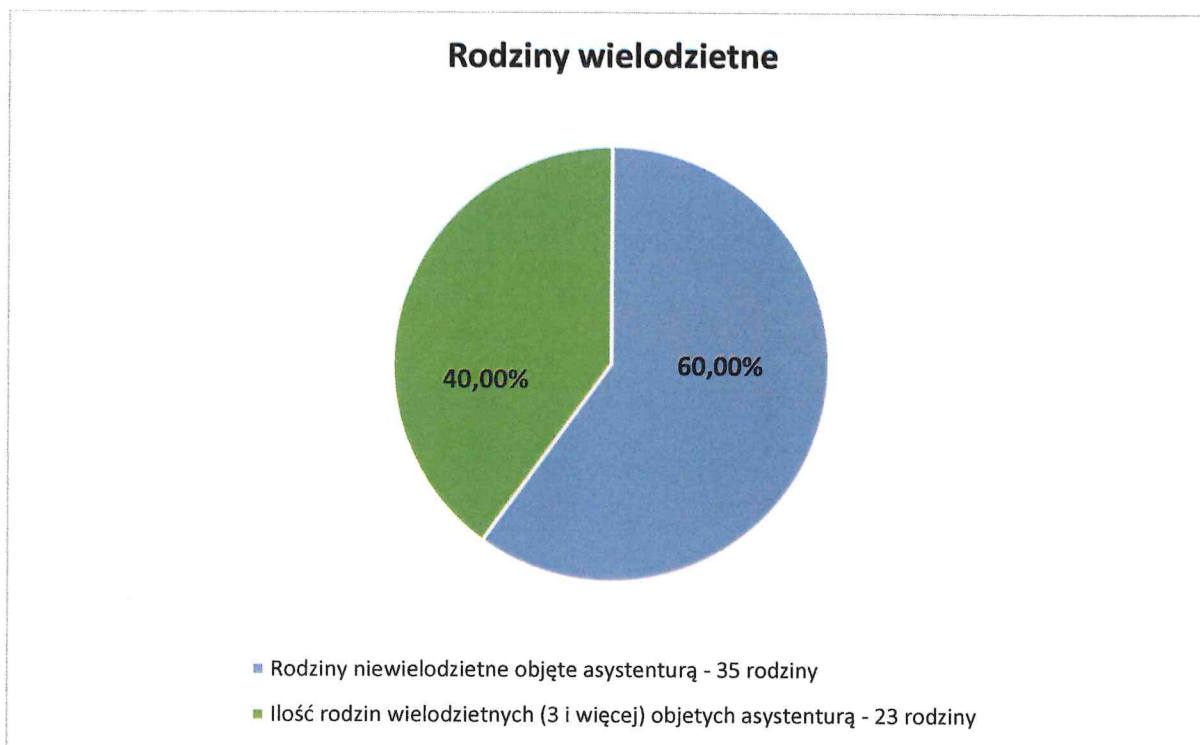
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 3. Rodziny objęte asystą rodzinną, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.



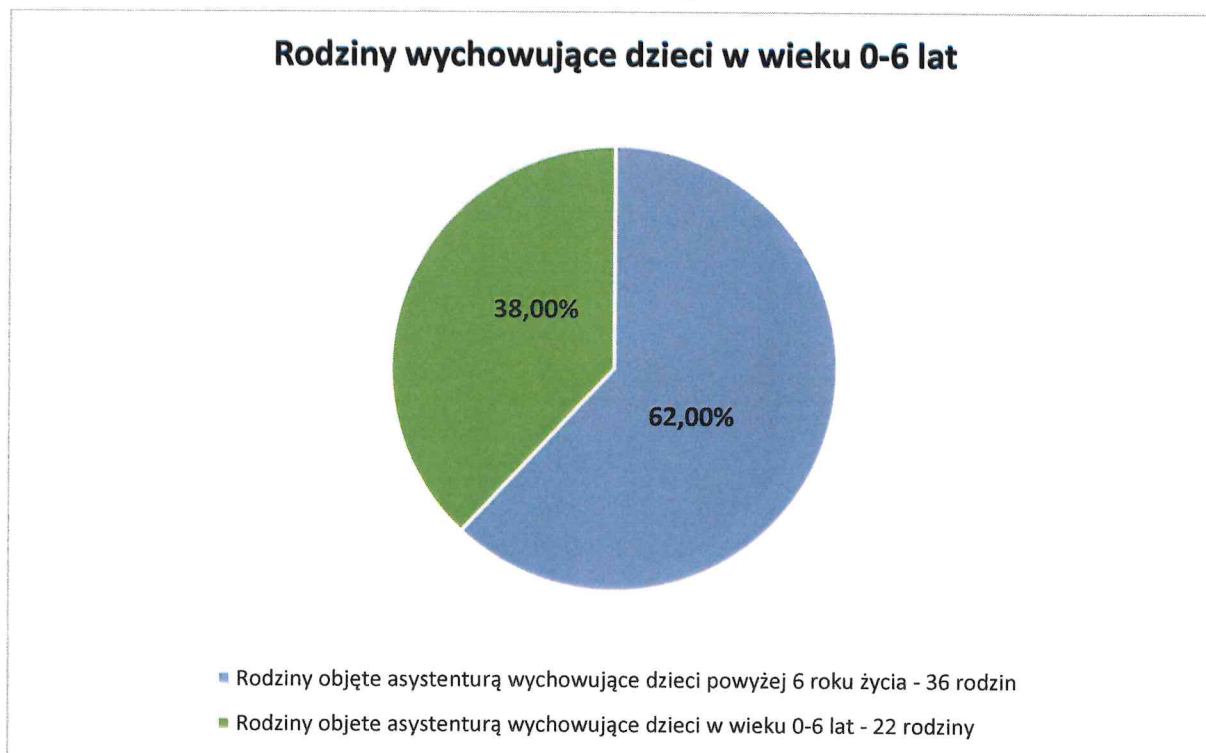
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 4. Rodziny wielodzietne.



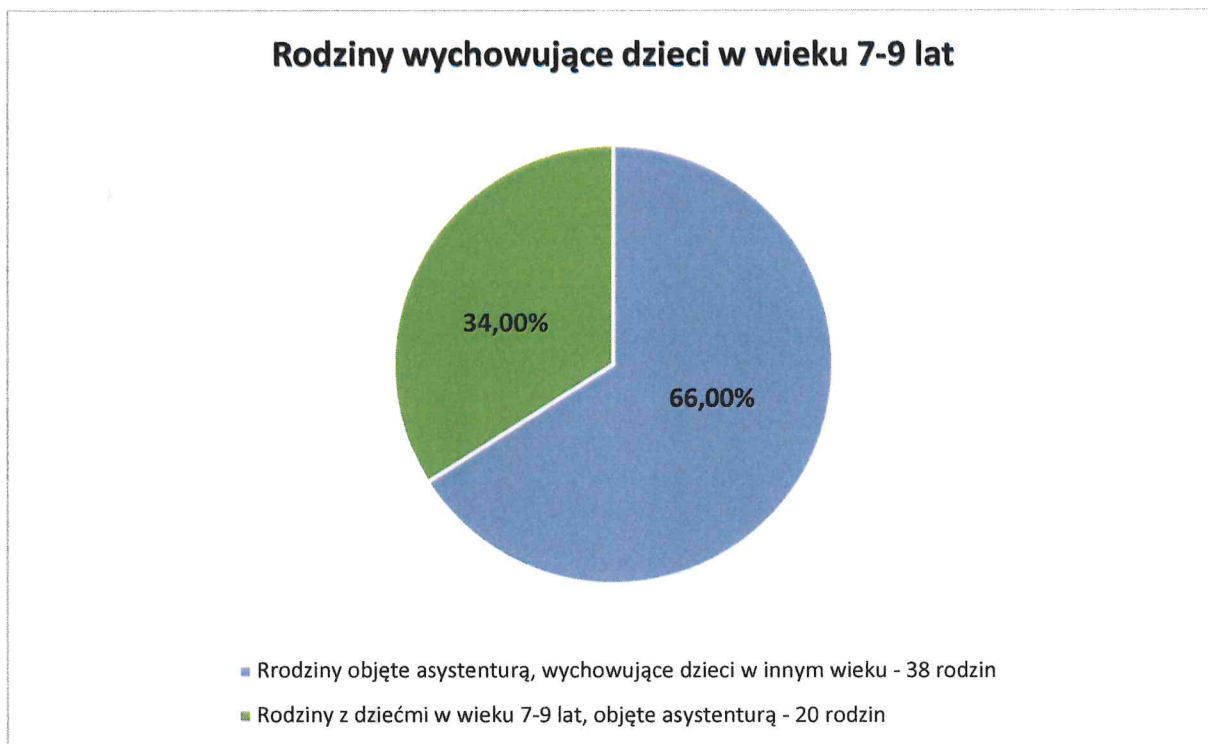
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 5. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat



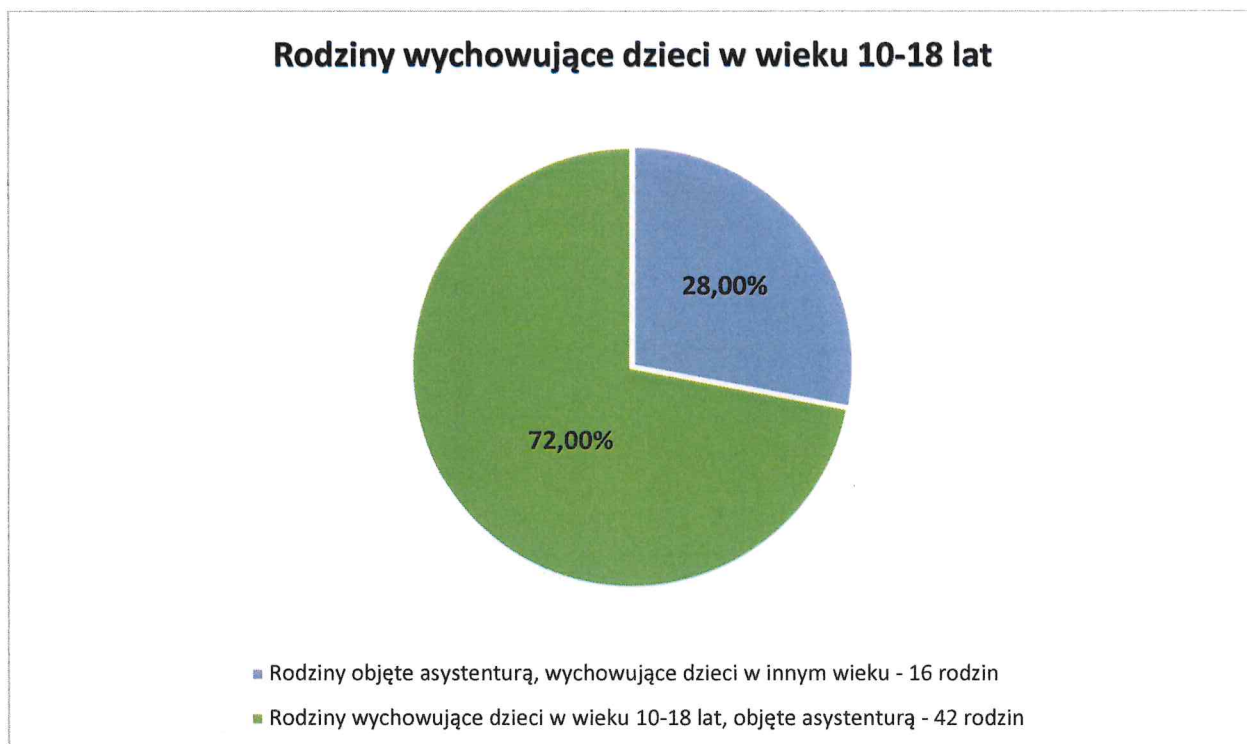
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 6. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat.



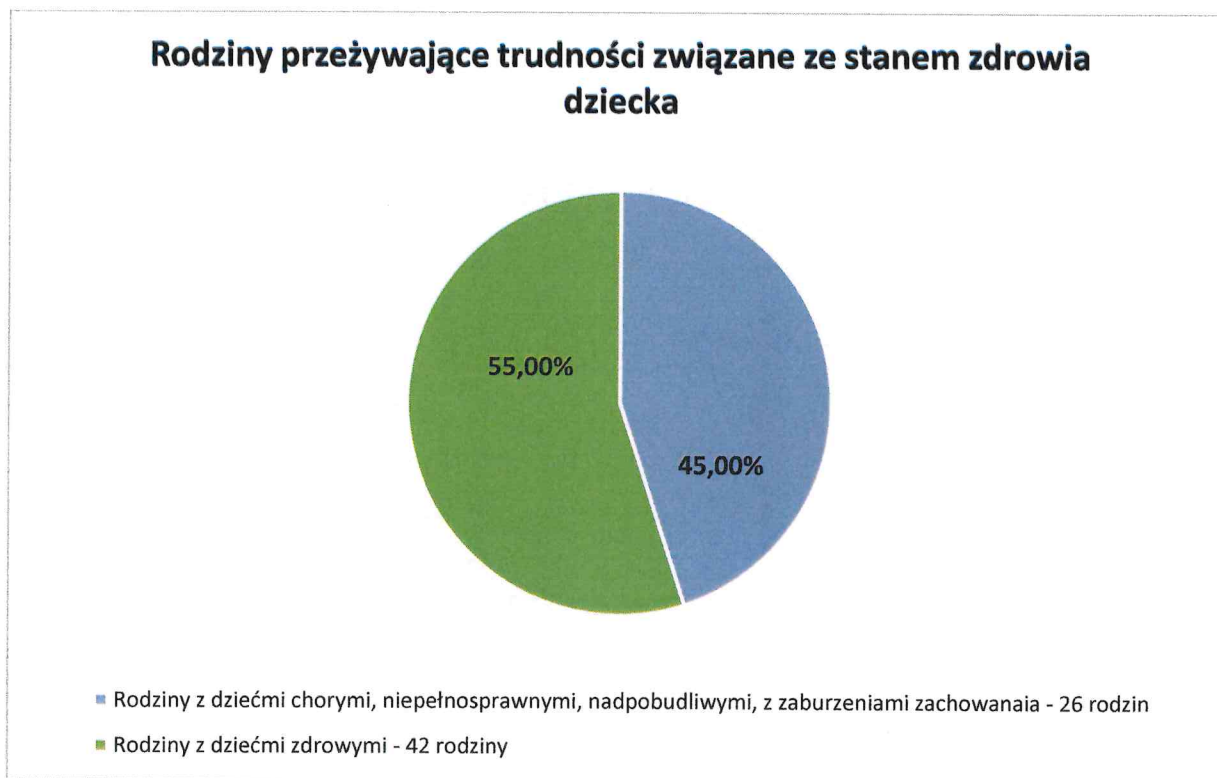
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 7. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat.



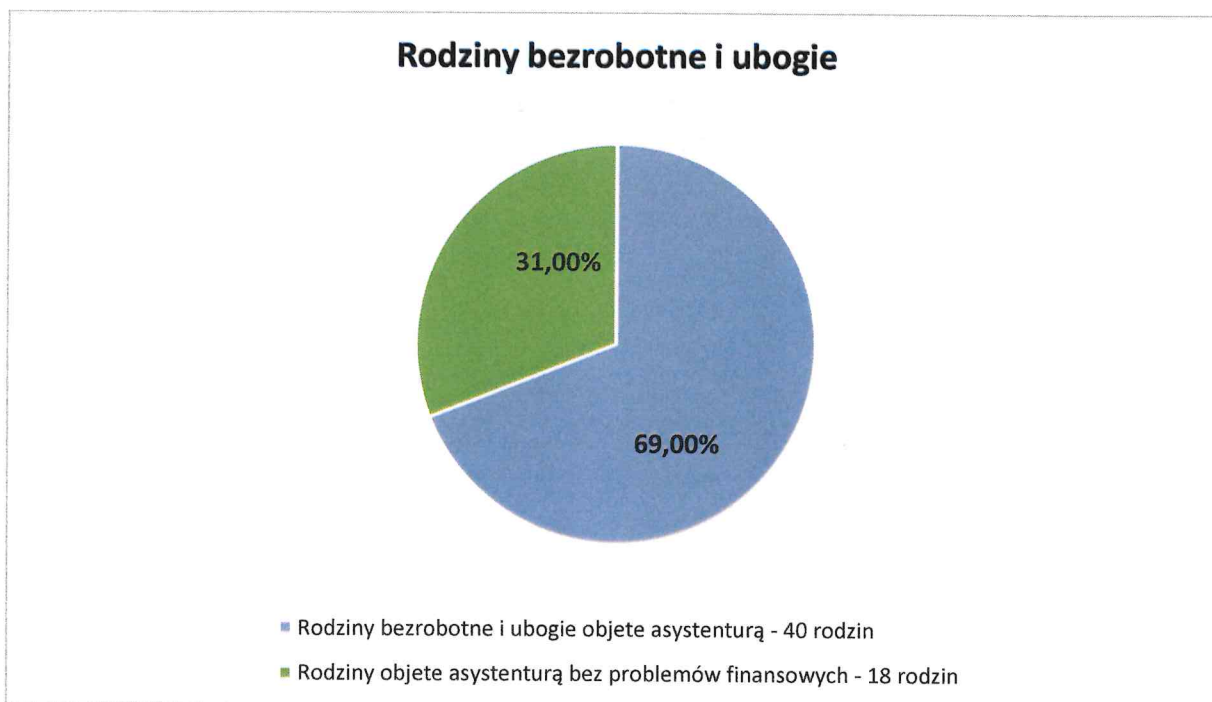
Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 8. Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 9. Rodziny bezrobotne i ubogie.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wykres nr 10. Rodziny w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie lub/i uzależnień.

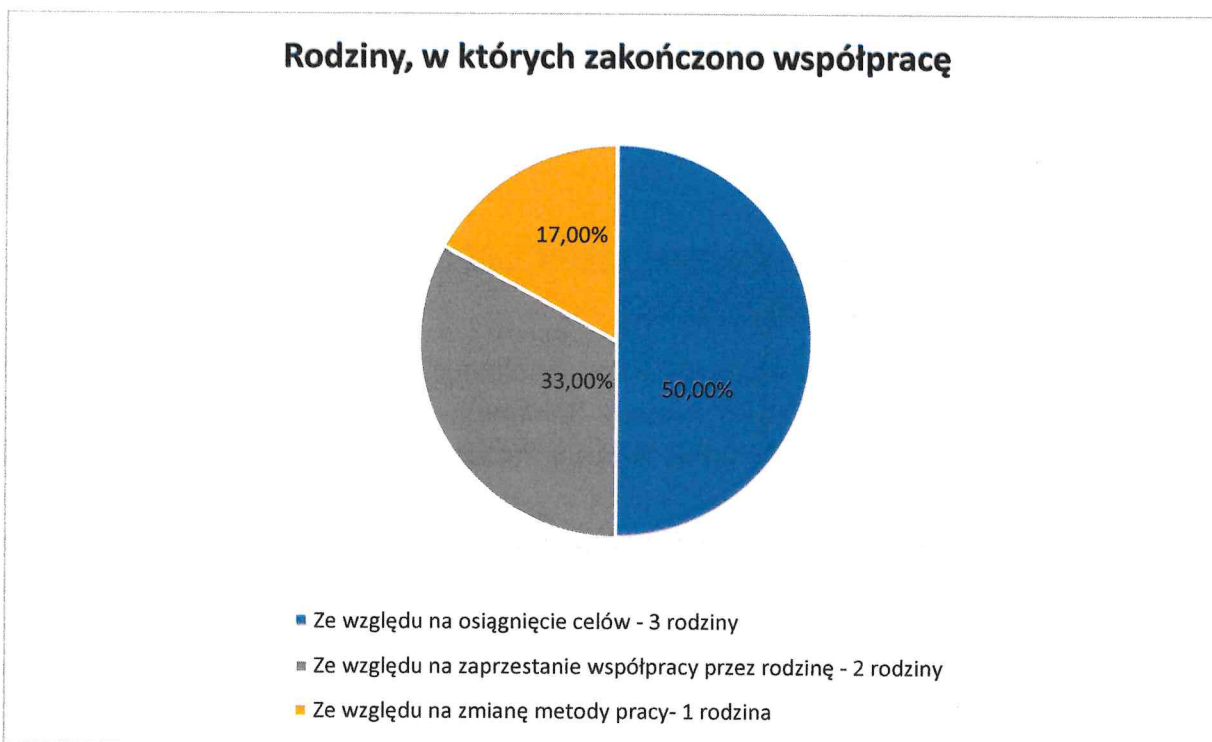


Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Zespół ds. Asysty Rodzinnej w 2023 r., zakończył współpracę z 6 rodzinami w tym:

- 1) ze względu na osiągnięcie, bądź częściowe osiągnięcie celów – 3 rodziny;
- 2) ze względu na brak efektów – 0 rodzin;
- 3) ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 2 rodziny;
- 4) ze względu na zmianę metody pracy (dziecko osiągnęło pełnoletność, objęte wsparciem w formie pracy socjalnej) – 1 rodzina.

Wykres nr 11. Rodziny, w których zakończono współpracę.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Realizacja zadań asystenta rodziny, wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy w. r. i s. p. z., pozwoliła: uchronić dzieci przed umieszczeniem w różnego rodzaju placówkach, podniosła umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i komunikacyjne rodziców, zmniejszyła niezaradność życiową klientów, zmotywowała do poszukiwania lub podjęcia pracy, a tym samym poprawienia bytu rodziny, zmotywowała do podjęcia leczenia uzależnień.

4. Działania podejmowane przez pedagoga zatrudnionego w zespole ds. asysty rodzinnej:

- 1) kontakty pedagoga z rodzinami asystenckimi w formie porad, indywidualnych konsultacji, pedagogizacji rodziców – 506 spotkań;
- 2) kontakty pedagoga z pracownikami szkół, wychowawcami i pedagogami – 38 spotkań;
- 3) kontakty z instytucjami wspierającymi funkcjonowanie rodzin - 4 spotkania;
- 4) zajęcia wspierające pod względem dydaktycznym dla dzieci rodzin asystenckich; konsultacje pedagogiczne w celu rozwiązania problemów opiekuńczo-wychowawczych – 100 wizyt;
- 5) występowanie o wystawienie przez szkołę opinii na temat funkcjonowania dzieci – pism do wychowawców szkolnych (2 razy w roku szkolnym).

W rodzinach objętych asystenturą rodzinną pedagog zajmował się przede wszystkim takimi problemami jak: bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, brak pozytywnych wyuczonych wzorców wychowawczych, problemy komunikacyjne w rodzinie, problemy edukacyjne dzieci.

Pedagog propagował zachowania sprzyjające właściwym postawom w rodzinie i utrzymywał stałą współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania problemów szkolnych

i wychowawczych.

Działania asystentów rodziny i pedagoga pozwoliły uchronić dzieci przed umieszczeniem w różnego rodzaju placówkach, podniosły umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i komunikacyjne rodziców, zmniejszyły niezaradność życiową klientów, motywowały do poszukiwania lub podjęcia pracy, a tym samym poprawienia bytu rodziny, motywowały do podjęcia leczenia uzależnień.

5. Inne inicjatywy podejmowane przez pracowników Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny

- 1) Gmina Opoczno w dniu 03.06.2023 r. zorganizowała piknik, w którym brali udział pracownicy MGOPS z Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny. Dzieci z rodzin asystenckich mogły wziąć udział w różnego typu aktywnościach sportowych i animacyjnych;
- 2) w dniu 31.08.2023 r. na zakończenie projektu „Wszystko dla rodziny” zorganizowano piknik plenerowy z udziałem rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- 3) w dniu 12.10.2023 r. odbyła się prelekcja dla dzieci z rodzin asystenckich z udziałem informatyka oraz funkcjonariusza policji ds. nieletnich, związana z tematyką: „Dzień bezpiecznego komputera”. Na spotkaniu poruszane były zagadnienia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu ze szczególnym uwzględnieniem aktywności młodzieży na portalach społecznościowych;
- 4) w grudniu 2023 r. z okazji przypadającego Dnia Świętego Mikołaja zorganizowano akcję pt.: „List do Świętego Mikołaja”. Anonimowi darczyńcy przygotowali prezenty zgodnie z życzeniami zawartymi w listach napisanych przez najmłodszych podopiecznych MGOPS w Opocznie. Dzieci miały okazję spotkać się ze Świętym Mikołajem w Miejskim Domu Kultury w Opocznie, gdzie przygotowano dla nich wiele atrakcji;
- 5) pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w dniu 13-14.12.2023 r. zorganizowali warsztaty Bożonarodzeniowe, podczas których chętni uczestnicy wykonali własnoręczne ozdoby świąteczne i choinkowe. Celem spotkania była integracja, kultywowanie tradycji świątecznej, zacieśnienie więzi rodzinnych i międzypokoleniowych, organizowanie sytuacji sprzyjającej wykorzystaniu posiadanych umiejętności i zdolności.

6. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość korzystania z promocyjnej oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Działając na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zostały rozpatrzone wnioski:

- 1) wnioski o przyznanie KDR dla rodziny wielodzietnej i dla seniora w ilości

540 wniosków w tym:

- a) wnioski o przedłużenie terminu KDR – 20,
 - b) wnioski wydanie duplikatu KDR – 21,
 - c) wnioski o wydanie KDR dla nowego członka – 11;
- 2) liczba zamówionych wszystkich kart w 2023 r. – 845.

W 2023 r. rozpatrzono 540 wniosków, na łączną kwotę 2 500,00 zł.

Od 9 czerwca 2021 r. możliwe jest wyświetlanie Karty Dużej Rodziny w aplikacji **mObywatel**. Karta Dużej Rodziny w mObywatelu – inaczej mKDR – dostępna jest dla każdej dorosłej osoby, której przyznano prawo do KDR i posiadającej ważny polski dowód osobisty i każdego dziecka, któremu przyznano prawo do KDR i posiadającemu mLegitymację szkolną. Osoby, które nie posiadają polskiego dowodu osobistego oraz dzieci, które nie posiadają mLegitymacji szkolnej mogą korzystać z KDR w formie tradycyjnej – w postaci plastikowej Karty.

Podkreślić należy, że co do zasady Karta przyznawana jest bezpłatnie. Oznacza to, że w sytuacji, gdy wniosek dotyczy np. przyznania Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem (przedłużenie ważności Karty, zmiana danych na Karcie), nie jest istotne, czy poprzednia Karta była w jednej, czy w obu formach – wnioskując o nową Kartę wnioskodawca nie jest związany tym, jaką formę miała jego poprzednia Karta – nie ponosi zatem opłaty za taki wniosek.

W przypadku wnioskowania o duplikat Karty, wnioskodawca ponosi jedynie opłatę za duplikat – może zamówić go w obu formach, niezależnie, czy utracona Karta była tylko w formie tradycyjnej, czy także w elektronicznej.

Opłatę za domówienie drugiej formy Karty wnioskodawca ponosi zatem jedynie w sytuacji, gdy posiada ważną Kartę i chce do tej posiadanej Karty domówić jej drugą formę.

Opłaty tej nie ponosi się, jeśli w wyniku rozpatrzenia wniosku przyznawana jest Karta z nowym numerem (z wyjątkiem duplikatu, ale wówczas ponosi się jedynie opłatę za duplikat).

7. Stypendia Szkolne

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa (art. 90r ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Ministerstwo Edukacji Narodowej wypełniając zadanie dotyczące udzielania pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, opiera się na środkach rezerwy celowej budżetu państwa, która zwiększa środki na pomoc materialną realizowaną przez gminy.

Zasady udzielania pomocy materialnej dla uczniów zostały uregulowane w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.).

Ustawodawca wyodrębnił dwa rodzaje pomocy materialnej: pomoc materialną o charakterze socjalnym i pomoc materialną o charakterze motywacyjnym. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

1) stypendium szkolne

Stypendia szkolne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2004 r. o systemie

oświaty (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.) oraz załącznika nr 1 do Uchwały nr X/117/2019 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Opoczno (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2019 r. poz. 5053).

Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Świadczenia pomocy materialnej kierowane są do uczniów i słuchaczy pobierających naukę w różnych typach szkół i słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może być udzielane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych oraz słuchaczy kolegów.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa a art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 901 ze zm.) wynosząca 600,00 zł.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego należy składać w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie od dnia 1 września do 15 września roku bieżącego.

W 2023 r. łącznie udzielono pomocy materialnej o charakterze socjalnym **55 uczniom obywatelom Polski i 19 uczniom obywatelem Ukrainy.**

W 2023 r. przeznaczono na stypendia socjalne dla obywateli Polski na kwotę 69 424,61 zł, natomiast dla obywateli Ukrainy 25 818,72 zł.

2) zasiłek szkolny

Zasiłek to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, których sytuacja materialna uległa pogorszeniu, np. z powodu śmierci rodzica lub innego członka rodziny, nagłej choroby w rodzinie, pożaru, kradzieży.

Zasiłek szkolny jest udzielany niezależnie od sytuacji dochodowej wnioskodawcy.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie:

- świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub

- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Zasiłek szkolny może być przyznawany raz lub kilka razy w ciągu roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Zasiłek szkolny nie może przekroczyć jednorazowo pięciokrotności kwoty zasiłku rodzinnego, przysługującego na dziecko zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323). Wniosek o zasiłek szkolny składa się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające zaistnienie zdarzenia losowego.

W 2023 r. wydano 3 decyzje przyznające zasiłek szkolny na kwotę 3 060,00 zł.

8. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Ze względu na specyfikę pracy, sytuacje wieloprotblemowe występujące w rodzinie oraz ze względu na potrzebę realizacji skutecznej pomocy pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej i Wsparcia Rodziny uczestniczyli w następujących szkoleniach:

1. „Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy w rodzinie” Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.
2. Konferencja „Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”.
3. „Nowe zadania asystenta rodziny-zmiany w prawie”- Webinar on line.
4. „Asystenci rodziny. Uprawnienia i zobowiązania prawne” Webinar on line.
5. „Granice interwencji asystenta rodziny” Webinar on line.
6. Asystent rodziny w rodzinie z problemem alkoholowym i przemocą domową. Motywowanie do zmiany w oparciu o dialog motywujący” Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
7. „Syndrom wypalenia zawodowego” Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.
8. „Organizacja Społeczności Lokalnej” Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.
9. Szkolenie Opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych KIPUS Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.
10. Szkolenie „Przeciwdziałanie Przemocy w Województwie Łódzkim – superwizja wspierająca. Drzewickie Centrum Wolontariatu „Ofiarna Dłoń”.

V. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy domowej

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie funkcjonuje zespół, który realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

1. Do zadań Zespołu należy:

- 1) przyjmowanie od instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury, formularzy „Niebieskie Karty”;
- 2) wskazywanie osób do prac w grupie diagnostyczno-pomocowej (kontakt i informowanie o terminach spotkań grup diagnostyczno-pomocowych);
- 3) prowadzenie grup diagnostyczno-pomocowych;

- 4) przeprowadzanie rozmów, z osobami doznającymi przemocy domowej;
- 5) udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia;
- 6) zapewnienie osobie dotkniętej przemocą domową (w zależności od potrzeb), schronienia w całodobowej placówce świadczącej taką pomoc (w praktyce bardzo rzadko);
- 7) organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeśli wymaga tego stan zdrowia osoby (w praktyce rzadko);
- 8) cykliczne wizyty w środowisku, w celu monitorowania sytuacji rodzin, w których wszczęto procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej;
- 10) powiadamianie Sądu Rodzinnego o sytuacji dzieci;
- 11) kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, celem objęcia osób badaniem i ewentualnym leczeniem uzależnienia;
- 12) informowanie o możliwości uzyskania badania lekarskiego;
- 13) składanie do Prokuratury w uzasadnionych przypadkach zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, działając w oparciu o art. 304 §2 kpk (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) - w praktyce głównie chodzi o przestępstwo opisane w art. 207 kk (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
- 14) przeprowadzanie rozmów z osobami stosującymi przemoc domową:
 - informowanie na temat konsekwencji prawnych stosowania przemocy domowej,
 - informowanie o możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc;
- 15) dokumentowanie podejmowanych działań, poprzez sporządzanie notatek służbowych, protokołów spotkań, druków „Niebieskie Karty” cz. C i D, redagowanie pism do instytucji, odpisywanie na pisma;
- 16) archiwizowanie dokumentacji;
- 17) przeprowadzanie pogadank w szkołach, na temat profilaktyki zachowań przemocowych w rodzinie i grupie rówieśniczej (w miarę zgłaszanych przez szkoły potrzeb);
- 18) pomoc osobom w sporządzaniu pism urzędowych - do Sądu, Prokuratury, MKRPA;
- 19) udział w charakterze świadka, w sprawach w Sądzie Rejonowym w Opocznie i Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim, dotyczących znęcania się, kwestii opiekuńczych, nakazu opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy i rozwodowych, dotyczących rodzin, w których prowadzona jest lub była procedura „Niebieskie Karty”.

2. Działania, jakie podejmował Zespół

Zakres działań, które były podejmowane przez Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, obrazuje poniższa tabela.

Tab. nr 26. Działania podejmowane przez Zespół w 2023 r.

Rodzaj podejmowanych działań	
Spotkania grup diagnostyczno-pomocowych	138
Skierowane wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o objęcie osób badaniem i ewentualnym leczeniem odwykowym	10
Wnioski o przyznanie rodzinie Asystenta Rodziny	2
Pisma do innych instytucji	79
Wezwania do osób wobec, których istniało podejrzenie, że stosują przemoc	46
Zaproszenia dla osób wobec osób, których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy	42
Wizyty w środowisku, monitorujące sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	378
Wywiady środowiskowe	0
Wnioski o wgląd w sytuację małoletnich dzieci i informacje do Sądu o pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2
Odebranie dzieci z rodziny, w związku z zagrożeniem zdrowia i życia, w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Po podjęciu działań przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej, wobec rodzin, w których istniało podejrzenie, że może dochodzić do przemocy, **podjęto decyzję o zakończeniu procedury w 50 przypadkach:**

- a) 17 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań,
- b) 33 procedury z uwagi na ustanie przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej.

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego - **240**.

Tab. nr 27. Ilość sporządzonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne podmioty.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty		
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” cz. A	Policja	38
	pomoc społeczna	8
	oświata	4
	Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów alkoholowych	0
	służba zdrowia	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” cz. C		25
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” cz. D		22

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Ogółem w Gminie Opoczno w roku 2023 wszczęto 50 procedur „Niebieskie Karty” w 49 rodzinach.

„Niebieska Karta” cz. A - wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas powołana grupa robocza/diagnostyczno-pomocowa, która interdyscyplinarnie podejmuje działania zmierzające do rozwiązania problemów związanych z podejrzeniem wystąpienia przemocy w konkretnej rodzinie. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup

diagnostyczno-pomocowych.

„Niebieska Karta” cz. C - powołana grupa diagnostyczno-pomocowa po zapoznaniu się ze szczegółami formularza Niebieskiej Karty A i przedyskutowaniu sytuacji w zespole zaprasza osobę poszkodowaną na spotkanie. W trakcie tego spotkania wypisana zostaje Niebieska Karta C, czyli ustalony wspólnie plan wsparcia dla ofiary przemocy domowej. Jest to tzw. indywidualny plan pomocy, który uwzględnia wszelkie potrzeby osoby pokrzywdzonej.

„Niebieska Karta” cz. D - Niebieska Karta zawiera nie tylko plan pomocy ofierze, ale także sprawcy przemocy. Grupa diagnostyczno-pomocowa wzywa na spotkanie również osobę, która podejmuje się niedopuszczalnych zachowań. Celem rozmów jest przekonanie sprawcy do zaprzestania stosowania przemocy. Informacje o przebiegu tej wizyty zostają opisane w Niebieskiej Karcie D. Podczas tego spotkania osoba stosująca przemoc jest informowana nie tylko o prawnej stronie konsekwencji stosowania przemocy, ale także o formach pomocy psychologicznej, jaką może uzyskać.

Sytuacja rodzin, wobec których została uruchomiona procedura „Niebieskie Karty” była systematycznie monitorowana przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie i dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Opocznie przynajmniej 1 raz w miesiącu, częściej w przypadku stwierdzanych potrzeb lub na zgłoszenie osób. Wizyty w środowiskach miały na celu sprawdzanie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych oraz monitorowanie efektów ustalonych form pomocy. Z każdej wizyty w środowisku były sporządzane notatki służbowe przez pracownika socjalnego i dzielnicowego.

Podobnie w przypadku spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, wszystkie podejmowane działania były dokumentowane, zgodnie z § 8 ust. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Zaś w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dokumenty, o których mowa w § 14 ust. 4 były przekazywane zgodnie z § 14 ust.3 organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego z art. 207 kk oraz sądom powszechnym, w toczących się sprawach cywilnych, najczęściej rozwodowych.

3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, należącego do zadań własnych Gminy, wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. z 2024 r. poz. 424) na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Opoczno działa na podstawie:

- 1) Uchwały nr LXII/703/2023 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 2) Zarządzenia nr 163/2023 Burmistrza Opoczna z dnia 22 września 2023 roku, w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 3) Uchwały Nr XXIX/306/2021 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 29 stycznia 2021 r., w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025 (aktualnie obowiązuje uchwała Nr LXVIII/800/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r. – dotychczasowy

tytuł uchwały otrzymał następujące brzmienie: Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Opoczno na lata 2021–2025).

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, Zarządzenia Burmistrza Opoczna oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Opoczna a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie.

W 2023 r. skład Zespołu Interdyscyplinarnego uległ zmianie na podstawie powziętych uchwał Rady Miejskiej. W chwili obecnej składa się z 16 przedstawicieli z 11 różnych instytucji z terenu Gminy Opoczno, tj.:

- 1) Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (4 przedstawicieli);
- 2) Komendy Powiatowej Policji (1 przedstawiciel);
- 3) Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (2 przedstawicieli);
- 4) Sądu Rejonowego (1 przedstawiciel);
- 5) Szpitala Powiatowego im. Edmunda Biernackiego (1 przedstawiciel);
- 6) Abstynenckiego Stowarzyszenia Klubu Wzajemnej Pomocy „Opoka” (1 przedstawiciel);
- 7) Zespołu Szkół Samorządowych Nr 1 im. M. Skłodowskiej-Curie (2 przedstawicieli);
- 8) Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Henryka Sienkiewicza (1 przedstawiciel);
- 9) Szkoły Podstawowej Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego (1 przedstawiciel);
- 10) Poradni Leczenia Uzależnień (1 przedstawiciel);
- 11) Prokuratury Rejonowej w Opocznie (1 przedstawiciel).

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- diagnozowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjonowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W 2023 r., odbyły się **4 posiedzenia** Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 31 marca 2023 r.,
- 29 czerwca 2023 r.,
- 29 września 2023 r.,

- 07 grudnia 2023 r.

Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ustalano, m.in. sposób realizacji zadań. Zespół Interdyscyplinarny podejmował następujące problemy społeczne:

- 1) omawiano problematykę rodzin uwikłanych w przemoc, gdzie głównym problemem było nadużywanie alkoholu;
- 2) poruszano zagadnienia, dotyczące problemów dzieci w rodzinach, gdzie rodzice nadużywają alkoholu, które nie radzą sobie z problemem alkoholowym rodzica, co skutkuje samookaleczeniami lub próbami samobójczymi;
- 3) poruszano problem związany z brakiem biegłego lekarza psychiatry na terenie Gminy Opoczno, który wskazuje na konieczność odbywania leczenia odwykowego, co uniemożliwia działania pomocowe;
- 4) propagowano informacje o możliwości skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla osób współuzależnionych a także o możliwości wsparcia przez lekarza psychiatrę dzieci z rodzin, które są uwikłane w alkoholizm;
- 5) poruszano problematykę pozaszkolnych metod wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc;
- 6) poruszano problematykę metod wychowawczych stosowanych w rodzinach dotkniętych przemocą domową.

W 2023 roku pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 240 osób.

Tab. nr 28. Pomoc udzielona w ramach procedury „Niebieskie Karty” w 2023 r.

Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”		
razem		103
w tym kobiety	ogółem	66
	w tym niepełnosprawne	1
	w tym starsze	14
w tym mężczyźni	ogółem	11
	w tym niepełnosprawni	1
	w tym starsi	10
w tym dzieci	ogółem	26
	w tym dziewczynki	17
	w tym chłopcy	8
	w tym niepełnosprawne	1

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

4. Działalność informacyjna i profilaktyczna Zespołu Interdyscyplinarnego

W 2023 r. członkowie grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego przeprowadzili następujące działania o charakterze profilaktyczno-informacyjnym:

- 03 czerwca 2023 r. – piknik z okazji Dnia Dziecka, w którym brały udział dzieci z rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia oferowanego przez MGOPS w Opocznie;
- 25 sierpnia 2023 r. – punkt informacyjny podczas pikniku zdrowia i bezpieczeństwa „Planuję zdrowe, aktywne życie” propagujący profilaktykę związaną

z przeciwdziałaniem przemocy wobec osób starszych i osób niepełnosprawnych organizowany przez Starostwo Powiatowe w Opocznie.

Podczas spotkań udało się dotrzeć do wielu mieszkańców, zachęcić do zapoznania z ofertą pomocową Ośrodka i Zespołu Interdyscyplinarnego. Rozdystrybuowano wśród mieszkańców gadzety profilaktyczne, na które w 2023 r., Zespół Interdyscyplinarny otrzymał kwotę 5 000,00 zł, w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”. Środki zostały wykorzystane na zakup materiałów edukacyjnych w celu prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, tj.: zakupiono materiały profilaktyczne i promujące działalność. W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023” pozyskano środki finansowe w wysokości 3 500,00 zł, które zostały przeznaczone na pokrycie kosztów zorganizowania szkolenia z zakresu bieżących przepisów przeciwdziałania przemocy domowej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W dniu 29 czerwca 2023 r. odbyło się szkolenie p.n. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych. Dialog motywujący”. Szkolenie poprowadziła Izabela Banasiak – długoletni praktyk w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Ze względu na specyfikę pracy, sytuacje wieloprotblemowe występujące w rodzinie oraz ze względu na chęć niesienia skutecznej pomocy pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej uczestniczyli w następujących szkoleniach:

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023 – szkolenie online.
2. Praca z dzieckiem doznającym przemocy w rodzinie.
3. Konferencja p.n. „Współczesne zagrożenia i przemoc wobec osób starszych”.
4. Konferencja p.n. „Zmiany i wyzwania w obszarze redukcji szkód w Polsce i w województwie łódzkim”.
5. Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Dialog motywujący.
6. Warsztaty partycypacyjne ukierunkowane na konsultacje standardów pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem/wypracowanie alternatywnych rozwiązań do przyjętych w standardach.
7. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Kryzysy i traumy a uzależnienia w kontekście pracy służb społecznych.
9. Konferencja p.n. „Przeciwdziałanie przemocy domowej – jakie zmiany przyniosła nowelizacja ustawy”.

VI. Opis i analiza zadań realizowanych w zakresie Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne realizowane są przez Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie od maja 2004 r. System świadczeń rodzinnych został wprowadzony ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323).

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są w oparciu o następujące przepisy:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340);
- 2) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. 2021 poz. 199);
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481);
- 4) Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2022 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Monitor Polski z 2023 r. poz. 775);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.).

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie zgodnie z upoważnieniem organu właściwego tj. Burmistrza Opoczna realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego jest przeciętny miesięczny dochód

w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

Obecnie kryterium dochodowe wynosi **674,00 zł** na osobę lub **764,00 zł** na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko z niepełnosprawnością. Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełnić rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, a takie osoby ubiegające się o specjalny zasiłek opiekuńczy (w tym przypadku kryterium dochodowe wynosi **764,00 zł** na osobę w rodzinie).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty **1 922,00 zł**.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego od 1 stycznia 2016 r. świadczenia rodzinne wypłacane są zgodnie z mechanizmem „złotówka za złotówkę”.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz świadczenie rodzicielskie, które funkcjonuje w systemie świadczeń rodzinnych.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie, dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany. Aktualnie kwoty zasiłku rodzinnego wynoszą odpowiednio:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2023 r. zasiłki rodzinne zostały wypłacone dla 2 628 osób. Przyznano i wypłacono 14 706 świadczeń dla 651 rodzin.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

- urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
- samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie nie więcej niż 386,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci; w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł, nie więcej niż o 160,00 zł),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko w rodzinie (95,00 zł miesięcznie),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością (90,00 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia, 110,00 zł miesięcznie na dziecko od 5 do 24 roku życia),
- rozpoczęcie roku szkolnego (100,00 zł świadczenie jednorazowe wypłacane we wrześniu w związku z rozpoczęciem roku szkolnego),
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na internat/stancję lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły).

Łącznie zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w 2023 r. zostały wypłacone na kwotę 2 483 213, 60 zł. Przyznano i wypłacono łącznie 23 333 świadczenia.

Aby skorzystać z dodatków do zasiłku rodzinnego należało przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

1) zasiłek pielęgnacyjny (w kwocie 215,84 zł miesięcznie)

Świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i przyznawane jest na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Zasiłek przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym - jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat, a które nie mają prawa do dodatku pielęgnacyjnego z ZUS lub KRUS.

W 2023 r. wypłacono zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 11 625 świadczeń na kwotę 2 309 140,00 zł. Z tej formy wsparcia w 2023 r. skorzystało 1 049 osób.

2) świadczenie pielęgnacyjne (w kwocie 2 458,00 zł miesięcznie w 2023 r.)

Świadczenie przyznawane jest osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny (rodzice dziecka, krewni w linii prostej, rodzeństwo, rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem), a także opiekunowi faktycznemu dziecka, który rezygnuje lub nie podejmuje pracy zawodowej by opiekować się osobą niepełnosprawną wymagającą szczególnej opieki. Warunkiem jest, aby niepełnosprawność powstała do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia. Niemniej jednak w tym miejscu należy zwrócić uwagę, że cytowany wyżej przepis stanowił przedmiot oceny Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. (sygn. akt K 38/13), który w punkcie 2. sentencji orzekł, że art. 17 ust. 1b cytowanej ustawy w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Przedmiotowy wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw RP z dnia 23 października 2014 r. pod poz. 1443 i z tym dniem orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego weszło w życie. Omawiany przepis ustawy, tj. art. 17 ust. 1b, jako niekonstytucyjny w określonym przez wyrok zakresie, nie powinien mieć od tego momentu zastosowania, gdyż Trybunał Konstytucyjny wprost stwierdził jego niekonstytucyjność.

Stwierdzenie niekonstytucyjności przepisu przekłada się na ukształtowanie nowego stanu prawnego. Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji posiadają uprawnienie do działania jedynie na mocy obowiązujących przepisów.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 01.10.2014 r., sygn. akt TK 38/13 nakazuje równe traktowanie opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnością z pominięciem

kryterium wieku powstania niepełnosprawności osoby, nad którą jest sprawowana opieka uznając to, że spełniony jest warunek rezygnacji z zatrudnienia.

W 2023 r. wypłacono świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 2 812 świadczeń na kwotę 6 696 555,31 zł. Z tej formy wsparcia skorzystało 278 osób.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane wyłącznie za osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składki odprowadzane są do KRUS oraz ZUS. Składki do KRUS odprowadzane są w sytuacji, kiedy rolnik złoży wniosek o ich opłacanie. Składki do ZUS nie są opłacane w sytuacji, kiedy ubezpieczony posiada wymagany okres ubezpieczenia dla celów przyznania prawa do emerytury zgodnie z odrębnymi przepisami. Aktualnie jest okres 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych dla kobiet oraz 25 lat w przypadku mężczyzn.

W 2023 r. składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, opłacono w liczbie 1 771 świadczeń na kwotę 1 086 371,24 zł. Składki zostały opłacone dla 148 osób.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Składki za ubezpieczenie zdrowotne w 2023 r. opłacono na ogólną kwotę 231 815,70 zł dla 91 osób. Liczba opłaconych składek – 1 087.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługująca w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo**. Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi miesięcznie **1 922,00 zł netto** na osobę w rodzinie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się stosownym zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza lub położną.

W 2023 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono w liczbie 133 świadczeń na kwotę 133 000,00 zł.

W zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych ośrodek realizował w 2023 r. tzw. **świadczenie rodzicielskie**. Świadczenie to przysługuje osobom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego z tytułu urodzenia się dziecka. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie, a w przypadku wieloraczków okres ten może być wydłużony nawet do 71 tygodni. Świadczenie rodzicielskie przysługuje niezależnie od osiągniętego dochodu.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej i finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń rodzinnych wynoszą 3% otrzymanej dotacji, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, w tym przypadku organ właściwy otrzymuje 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

W 2023 r. świadczenia rodzicielskie wypłacono w liczbie 571 świadczeń na kwotę 480 024,60 zł. Z tej formy wsparcia skorzystały 82 osoby.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie wydał ogółem **2 028 decyzji** w sprawie świadczeń rodzinnych w tym:

- **149** decyzji odmownych,
- **80** decyzje o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z uzyskaniem dochodu lub w wyniku innych zmian mających wpływ na pobieranie świadczeń rodzinnych.

W 2023 r. przyjęto **1 220 wszystkich** wniosków o świadczenia rodzinne, w tym **6** wniosków przekazano do rozpoznania zgodnie z właściwością rzeczową m.in. do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, który realizuje zadania związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2023 r. Łódzki Urząd Wojewódzki prowadził **6** postępowań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz wydał **8** decyzji w tym zakresie.

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.) określa szczegółowe zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, przysługuje prawo do:

- 1) świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 810 ze zm.), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) świadczenia „Dobry start”, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 177), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 883), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 204 ze zm.), jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

– odpowiednio na zasadach i w trybie określonym w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

W 2023 r. Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych wypłacił zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy na łączną kwotę 549 727,33 zł. Przyznano i wypłacono 2 014 świadczeń dla 163 dzieci.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

W 2023 r. Dział realizował świadczenia, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

Zadania z zakresu wypłaty jednorazowego świadczenia "Za życiem" realizowane są w oparciu o następujące przepisy:

- 1) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323);
- 2) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 26 stycznia 2023 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2023 r. poz. 211);
- 3) Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r. poz. 199).

Świadczenie w kwocie **4 000,00 zł** przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie „Za Życiem" przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w trakcie porodu wystawione przez lekarza posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa lub ginekologii, perinatologii, neurologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży.

Przyznanie i wypłata jednorazowego świadczenia następuje na podstawie decyzji administracyjnej.

W 2023 r. wypłacono 2 świadczenia „Za życiem”. Łączna kwota wypłaconych świadczeń – 8 000,00 zł.

2. Świadczenia wychowawcze

Od 1 czerwca 2022 r. świadczenia wychowawcze realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W 2023 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie realizował jedynie świadczenia wychowawcze związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym wypłacono łącznie **40 świadczeń** wychowawczych (z kosztami obsługi) na łączną kwotę **22 000,00 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.). Zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowane są w oparciu o następujące przepisy wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie powinny być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341);
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. z 2011 r. nr 73 poz. 395);
- 3) Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie wysokości dochodu za 2022 r. z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Monitor Polski z 2023 r. poz. 775).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi **1 209,00 zł** w przeliczeniu na osobę miesięcznie.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego stosuje się tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku, gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, jest niższa niż 100,00 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również, niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu: braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika, braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia lub w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

W 2023 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono na łączną kwotę 742 518,29 zł. Z tej formy pomocy skorzystały 133 rodziny. Wypłacono 1 745 świadczeń.

4. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Następnie przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego. W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Ośrodek zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych w tytule wykonawczym alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, Miejsko-Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie:

- 1) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 2024 r. poz.17) oraz
- 2) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji,
- 3) starosta wydaje decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy.

Uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy:

- 1) ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub
- 2) nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

W gminie Opoczno w 2023 r. liczba dłużników, którzy zalegali ze zobowiązaniami alimentacyjnymi wyniosła **319 osób**, w tym **83** dłużników posiada zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego na rzecz innej gminy. Burmistrz w tym zakresie jest jedynie organem właściwym dłużnika.

W 2023 r. organ właściwy tj. Burmistrz Opoczna wydał **11** decyzji w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Taką decyzję wydaje się tylko raz, jeżeli dłużnik uniemożliwi przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego. W przypadku kolejnego wniosku od organu właściwego wierzyciela decyzja zachowuje swoją ważność.

Jednocześnie złożono **42** wnioski o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2023 r. wysłano **120 wniosków do Komornika Sądowego** w celu przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Suma zaległych alimentów wraz z odsetkami na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła **14 536 851,22 zł** w tym:

- 1) z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego **9 283 981, 81 zł**;
- 2) z tytułu zaliczek alimentacyjnych **931 033,44 zł**;
- 3) odsetki **4 321 835,97 zł**.

Rekordowa zaległość na rzecz funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła – **174 395,06 zł**.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wydano **128** decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym:

- decyzje przyznające w pełnych wysokościach – 198,
- decyzje przyznające zgodnie z mechanizmem złotówka za złotówkę – 2,
- decyzje odmowne w związku z przekroczonym kryterium dochodowym uprawniającym

- do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 4,
- decyzje o zakończeniu postępowania – 2,
- decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 11,
- decyzje uchylające – 14.

W tym okresie wydano 8 decyzji orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń.

Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych zajmuje się również wydawaniem zaświadczeń na żądanie strony w sprawach będących w zakresie kompetencji działu.

Liczba złożonych wniosków w 2023 r. – 226.

Liczba wydanych zaświadczeń w 2023 r. – 226.

5. Program „Czyste Powietrze”

Program „Czyste Powietrze” – to ogólnopolski program wsparcia finansowego w postaci dofinansowania termomodernizacji budynków oraz wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy. Zadanie było realizowane w oparciu o następując przepisy: Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia (Dz. U. 2020 r. poz. 1713). Na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.54). Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 10g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, z gospodarstwa rolnego stosuje się przepisy art. 5 ust. 8-9 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W zaświadczeniu, o którym mowa, podaje się wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wskazuje się, czy dochód ten dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wystawił 257 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

Przez cały 2023 r. MGOPS w Opocznie realizował dodatkowe zadania wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 340). Zgodnie z art. 15h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r., z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność upływa w terminie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2023 r. poz. 2768) wprowadziła do realizacji obowiązek przedłużenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego do dnia 30.09.2024 r.

6. Dodatek mieszkaniowy

Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie art. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Poza posiadaniem jednego z wyżej wymienionych tytułów, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, należy posiadać odpowiedni dochód.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, którzy w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku;
- 2) wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Średni dochód na miesiąc oblicza się dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez 3 (liczba miesięcy) i przez liczbę osób w gospodarstwie domowym. Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekroczyć dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35 m²,
- dla 2 osób – 40 m²,
- dla 3 osób – 45 m²,
- dla 4 osób – 55 m²,
- dla 5 osób – 65 m²,
- dla 6 osób – 70 m², a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Jeżeli w lokalu mieszka osoba z niepełnosprawnością, poruszająca się na wózku lub osoba z niepełnosprawnością, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy. Wysokość świadczenia stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, która powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów.

Tab. nr 29. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r.

Miesiąc wypłaty dodatku mieszkaniowego	Liczba dodatków	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Styczeń 2023 r.	120	30 383,67
Luty 2023 r.	129	34 208,95
Marzec 2023 r.	131	37 503,11
Kwiecień 2023 r.	144	39 793,30
Maj 2023 r.	130	36 556,33
Czerwiec 2023 r.	135	39 792,09
Lipiec 2023 r.	134	40 158,99
Sierpień 2023 r.	133	40 276,40
Wrzesień 2023 r.	147	46 764,50
Październik 2023 r.	148	50 454,87
Listopad 2023 r.	157	57 588,06
Grudzień 2023 r.	169	62 073,57
RAZEM	1 672	515 553,83

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

W ww. miesiącach wypłacony został ryczałt opałowy, który przysługuje najemcom lokali w zasobach komunalnych nie posiadających centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody lub gazu bezprzewodowego.

Kwota wypłaconego ryczałtu – 14 245,90 zł.

Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego – 515 553,83 zł.

Łączna kwota wypłat na dodatki mieszkaniowe wraz z ryczałtem opałowym w ww. okresie wyniosła 529 799,73 zł.

Liczba przyjętych wniosków – 345.

Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych – 313.

Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia – 15.

Liczba decyzji odmownych – 17.

7. Dodatek elektryczny

W 2023 r. ustawodawca wprowadził tzw. **dodatek elektryczny** na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. 2023 r. poz.1704 ze zm.).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie zrealizował **33 wnioski** (w tym były 2 decyzje odmowne) na łączną kwotę **36 720,00 zł.**

8. Dodatek gazowy

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 303), w 2023 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie wypłacał dodatki gazowe na podstawie przedstawionych faktur VAT z poszczególnych miesięcy kalendarzowych oraz w oparciu o kryterium dochodowe - 1 500,00 zł na osobę w rodzinie oraz 2 100,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. Ogółem wypłacono **16 820,87 zł.**

9. Inne zrealizowane dodatki

W 2023 r. zrealizowano również dodatki wprowadzone w latach ubiegłych dla osób uprawnionych, którzy złożyli stosowne wnioski. Z racji kontynuacji świadczeń wypłacono **749 534,12 zł** z tytułu realizacji ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o **dodatku węglowym** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1630) oraz dodatki wypłacone na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o **szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1772 ze zm.) na łączną kwotę 5 100,00 zł.

10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych w 2023 r., skorzystali z następujących szkoleń, konferencji i kursów:

- 1) Dodatek mieszkaniowy - szkolenie online;
- 2) Świadczenia rodzinne w 2023 r. – szkolenie online;

- 3) Fundusz Alimentacyjny – szkolenie online.

VII. Opis działań realizowanych w Dziale Administracyjno-Technicznym

W strukturze Działu Administracyjno-Technicznego funkcjonują:

1. Punkt informacyjny - stanowisko ds. obsługi mieszkańców

Punkt zajmuje się następującymi zadaniami:

- a) udzielanie informacji z zakresu Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych, organizacji pracy Ośrodka, prawach i uprawnieniach oraz instytucjach właściwych do udzielania pomocy osobom zgłaszającym się do Ośrodka;
- b) wydawanie druków wniosków i przyjmowanie wypełnionych wniosków;
- c) przygotowywanie wstępnej dokumentacji niezbędnej do przyznawania świadczeń z zakresu Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych;
- d) prowadzenie aktualnej bazy danych (adresowych, telefonicznych, mailowych) podmiotów i instytucji świadczących różnorodne usługi i pomoc, o które mogą ubiegać się osoby zgłaszające się do Ośrodka;
- e) prowadzenie punktu odbioru decyzji oraz dokumentacji postępowań administracyjnych.

2. Zespół ds. obsługi kancelaryjnej:

Do zadań Zespołu należy:

- a) realizacja zadań związanych z obiegiem i dostarczaniem korespondencji urzędowej: prowadzenie punktu kancelaryjnego, rejestracja wszystkich pism i spraw wpływających do Ośrodka;
- a) wysyłanie i rejestracja korespondencji i przesyłek wychodzących z Ośrodka;
- b) przekazywanie korespondencji do właściwych działów i komórek;
- c) współpraca z operatorem pocztowym w zakresie realizacji obsługi pocztowej Ośrodka.

3. Zespół ds. techniczno-gospodarczych:

Do zadań Zespołu należy:

- a) dbałość o stan techniczny budynku i pomieszczeń Ośrodka, w tym remonty, naprawy, konserwacji instalacji, sprzętu i wyposażenia;
- b) dbałość o utrzymanie czystości pomieszczeń biurowych oraz estetycznego wyglądu budynku Ośrodka i jego otoczenia;
- c) nadzór nad wywozem odpadów komunalnych;
- d) odśnieżanie i posypywanie piaskiem placu wokół Ośrodka w porze zimowej;
- e) planowanie zakupów środków trwałych, wyposażenia Ośrodka, materiałów eksploatacyjnych, biurowych, środków czystości, mebli, druków, prasy, czasopism, wydawnictw książkowych i innych artykułów na potrzeby Ośrodka;
- f) prowadzenie gospodarki materiałami biurowymi, środkami czystości, drukami ścisłego zarachowania;
- g) prowadzenie ewidencji kluczy i kodów w Ośrodku, bieżący nadzór i wydawanie kluczy pracownikom;
- h) prowadzenie ksiąg inwentarzowych środków trwałych i wartości niematerialnych

- i prawnych, ewidencji wyposażenia, likwidacja środków trwałych, prowadzenie rejestru powierzenia mienia;
- i) nadzór nad inwestycjami prowadzonymi przez Ośrodek;
 - j) prowadzenie spraw związanych z ubezpieczeniem majątkowym Ośrodka;
 - k) prowadzenie spraw związanych z ochroną budynku Ośrodka;
 - l) nadzór nad węzłem ciepłowniczym;
 - m) opracowywanie projektów zarządzeń, regulaminów, instrukcji w zakresie działalności zespołu;
 - n) prowadzenie spraw związanych z używaniem samochodu służbowego i telefonów służbowych przez pracowników Ośrodka;
 - o) zapewnienie transportu pracownikom Ośrodka w trakcie wykonywania ich obowiązków służbowych;
 - p) dbanie o prawidłowy stan techniczny i czystość samochodu służbowego;
 - q) wydawanie i rozliczanie kart drogowych;
 - r) ewidencja wyjazdów służbowych;
 - s) kompleksowe prowadzenie spraw związanych z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych w Ośrodku, w tym opracowywanie regulaminu i całości dokumentacji dotyczącej ZFŚS;
 - t) redagowanie Biuletynu Informacji Publicznej oraz strony internetowej Ośrodka.

Tab. nr 30. Wykaz korespondencji MGOPS w 2023 r.

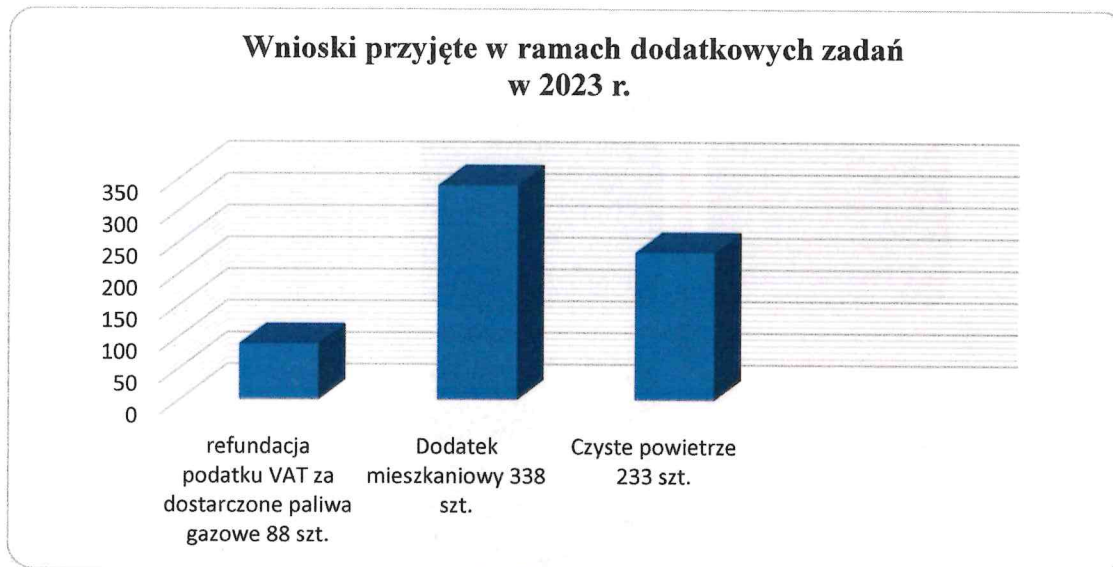
Lp.	Wykonane zadanie	Ilość (2023 r.)
1.	Pisma i sprawy wpływające do Ośrodka	13 459 szt.
2.	Korespondencja i przesyłki wychodzące z Ośrodka	4 286 szt.

Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r

W 2023 r. przyjmowano wnioski, rozpatrywane następnie przez Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych:

- o wypłatę dodatku mieszkaniowego,
- o wydanie zaświadczenia do programu Czyste Powietrze,
- o przyznanie dodatku o wypłatę i refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe,
- o dodatek elektryczny.

Wykres nr 12. Liczba przyjętych dodatkowych wniosków.



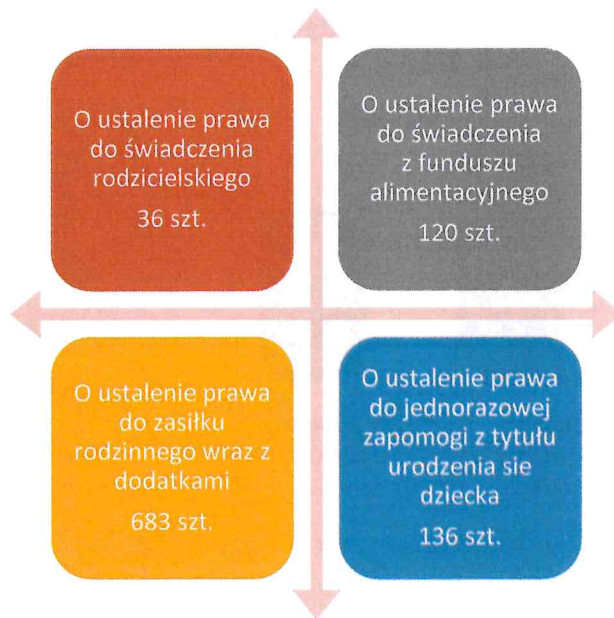
Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r.

Wykres nr 13. Liczba przyjętych wniosków w ramach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami



Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r

Wykres nr 14. Liczba przyjętych wniosków w ramach świadczeń rodzinnych.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

VIII. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240) określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie. Dostępność to właściwość środowiska (przestrzeni fizycznej, rzeczywistości cyfrowej, systemów informacyjno-komunikacyjnych, produktów, usług), która pozwala osobom z trudnościami funkcjonalnymi (fizycznymi, poznawczymi) na korzystanie z niego na zasadzie równości z innymi. Dostępność jest dla wielu osób warunkiem prowadzenia niezależnego życia i uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym kraju, społeczności lokalnej, szkoły czy miejsca pracy. Proponowana definicja ma zastosowanie zarówno do potrzeb czasowych jak i trwałych. Dostępność wpływa na wiele obszarów życia wszystkich obywateli bez wyjątku, determinując ich indywidualną sytuację społeczną i ekonomiczną oraz warunkując jakość życia.

Sektor publiczny jest zobowiązany do zapewnienia co najmniej minimalnej dostępności, która zagwarantuje dostępność podmiotu publicznego. Podmiot publiczny zapewnia dostępność przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w myśl przepisów jest instytucją publiczną. Minimalne wymagania obejmują zapewnienie w instytucjach publicznych:

- dostępności architektonicznej – zarówno korytarze, jak i klatki schodowe powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich między innymi osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób

starszych, a także osób z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi piesze w budynku),

- dostępności cyfrowej – została kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- dostępności informacyjno-komunikacyjnej – zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób głuchych, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) - m.in dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udźwiękować osoba niewidoma. Dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie to państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej – podmiot publiczny, mając na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc ta jest czasowa a nierzadko stała. Każdego dnia pracownicy spotykają w swojej pracy osoby ze szczególnymi potrzebami. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami to nie tylko dostępność architektoniczna czy cyfrowa, ale także niepełnosprawność intelektualna, czy starszy wiek osoby.

Obecnie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie wdrożył rozwiązania dot. zmniejszenie barier architektonicznych poprzez zastosowanie niżej opisanych rozwiązań:

- do wejścia głównego budynku MGOPS prowadzą schody oraz podjazd dla wózków znajdujący się przy schodach,
- schody zabezpieczone są barierkami,
- szerokość drzwi wejściowych dostosowana jest do przejazdu wózkami dla osób z niepełnosprawnościami,
- szerokość korytarzy w budynku MGOPS dostosowana jest dla osób na wózkach,
- w budynku jest platforma schodowa obok której zamontowany jest dzwonek przyzywowy pracownika,
- do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem,
- w budynku umieszczona jest informacja dotycząca obsługi poza kolejnością,
- przed budynkiem wyznaczono dwa miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością,
- na parterze w budynku znajduje się toaleta dla osób z niepełnosprawnościami.

Wiele osób nie posiada statusu osoby z niepełnosprawnością, dlatego pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie podchodzą indywidualnie do każdego klienta - osoby czy sytuacji starając się, aby każdy kto korzysta z pomocy czuł się równo traktowany.

Szablon strony internetowej "Widzialni CMS", który posiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie został zakupiony od Fundacji Widzialni, zajmującej się

dostępnością stron internetowych dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym. Szablon spełnia standard WCAG 2.1 (poziom AA) a Widzialni CMS spełnia standard ATAG. Oznacza to, że wszystkie funkcjonalności strony internetowej oraz system zarządzania treścią są dostępne dla użytkowników i redaktorów z indywidualnymi potrzebami, niezależnie od wieku i stopnia niepełnosprawności. Widzialni CMS zawiera również generator deklaracji dostępności oraz możliwość włączenia funkcji BIP. Nasza strona dobrze się wyświetla na dowolnych urządzeniach mobilnych – smartfonach i tabletach. Posiada możliwość powiększenia czcionki i zmiany kontrastu - udogodnienia dla niedowidzących lub korzystających z serwisu w trudnych warunkach oświetleniowych.

IX. Informacja finansowo-księgową z wykonania zadań własnych i zleconych za 2023 r.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r. realizował wydatki w ramach następujących działów:

Tab. nr 31. Wydatki w poszczególnych działach i rozdziałach.

Dział	Rozdział	Charakterystyka	Wydatek poniesiony w 2023 r.	Finansowanie zewnętrzne	Finansowanie przez Gminę
851	85195	Ochrona zdrowia – pozostała działalność: pomoc w tym rozdziale jest realizowana dla osób nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego	650,00	650,00	0,00
	85195	Korpus Wsparcia Seniora	59 071,57	41 296,00	17 775,57
	85295	Pomoc obywatelom Ukrainy	726 932,90	726 932,90	0,00
	85395	Dodatek węglowy	749 534,12	749 534,12	0,00
	85395	Dodatek gazowy	16 820,87	16 820,87	0,00
	85395	Dodatek elektryczny	36 720,00	36 720,00	0,00
	85395	Dodatek- Inne źródła ciepła	5 100,00	5 100,00	0,00
	85202	Domy Pomocy Społecznej	2 381 142,23	0,00	2 381 142,23
	85203	Ośrodki Wsparcia (schroniska)	227 631,08	0,00	227 631,08
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	185 403,80	0,00	185 403,80
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	78 779,01	78 779,01	0,00
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc	689 928,46	560 052,46	129 876,00

		w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne			
	85215	Dodatki mieszkaniowe	529 799,73	0,00	529 799,73
	85216	Zasiłki stałe	903 107,82	903 107,82	0,00
	85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	4 334 953,52	687 007,90	3 647 945,62
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.	823 377,73	0,00	823 377,73
	85230	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	899 298,91	608 482,00	290 816,91
854	85415	Stypendia i pomoc materialna dla uczniów	69 424,61	55 539,69	13 884,92
	85502	Świadczenia wychowawcze koordynacja „Rodzina 500+”	22 000,00	22 000,00	0,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	14 437 555,75	14 283 783,87	131 771,88
855	85503	Karta Dużej Rodziny	2 500,00	2 500,00	0,00
	85504	Wspieranie rodziny	121 547,66	0,00	121 547,66
		„Wszystko dla Rodziny”	506 200,90	455 068,12	51 132,78
		Asystent Rodziny	34 711,71	34 711,71	0,00
	85508	Rodziny zastępcze	755 725,80	0,00	755 725,80
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	231 815,70	231 815,70	0,00
Ogółem			28 807 733,88	19 499 902,17	9 307 831,71

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r. realizował następujące projekty - wydatki w ramach działów:

Tab. nr 32. Wydatki na projekty w poszczególnych działach i rozdziałach.

Dział	Rozdział	Charakterystyka	Wydatki projekt (zł)	Finansowanie zewnętrzne (zł)	Wkład własny (zł)
		Projekt „Wszystko dla Rodziny” realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	506 200,90	455 068,12	51 132,78

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r. wykonał dochody w następujący sposób:

Tab. nr 33. Wykonanie dochodów w poszczególnych rozdziałach.

Rozdział	Charakterystyka	Dochody wykonane (zł)
85202	Paragraf 097 – dochody z tytułu wpłat za domy pomocy społecznej	61 965,75
85203	Paragraf 097 - dochody z tytułu wpłat za schroniska	54 498,36
85214	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu zasiłków okresowych	2 880,27
85216	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu zasiłków stałych	4 723,78
85219	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek bankowych	1 525,50
85219	Paragraf 095 – dochody z tytułu kar i odszkodowań	2 950,00
85219	Paragraf 097 – dochody z tytułu składek ZUS i podatku dochodowego	19 814,80
85228	Paragraf 083 – dochody z tytułu wpłat za usługi opiekuńcze	151 378,80
85230	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczenia z programu rządowego	29,00
85295	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek bankowych w KWS	15,98
85295	Paragraf 092 – dochody z tytułu zwrotu odsetek bankowych od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za lata ubiegłe - Ukraina	82,99
85395	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu dodatku węglowego	6 000,00
85295	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu św. rodz. za lata ubiegłe - Ukraina	868,00
85501	Paragraf 064 - dochody z tytułu kosztów upomnienia (500+)	16,00
85501	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń	2 399,63
85501	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczeń wychowawczych	9 148,59
85502	Paragraf 064 – dochody z tytułu kosztów upomnienia	189,20
85502	Paragraf 092 – dochody z tytułu odsetek od Funduszu alimentacyjnego i nienależnie pobranych świadczeń	2 790,90
85502	Paragraf 094 – dochody z tytułu zwrotu świadczeń rodzinnych	37 944,38
85504	Paragraf 0970 – dochody z tytułu refundacji wynagrodzeń w projekcie WDR	41 773,79
85508	Paragraf 097 – dochody z tytułu zwrotu kosztu utrzymania w PCPR	2 562,58
Ogółem		403 558,30

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Wydatków dokonano w następujących działach:

1. **Rozdział 85195 – ochrona zdrowia – pozostała działalność**

Pomoc w tym rozdziale jest realizowana dla osób nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 2, art. 7 ust. 2 i 3 oraz art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 146 ze zm.). W 2023 r. w Miejsko–Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie wydano 18 decyzji administracyjnych w tym zakresie. Decyzje te są wydawane na okres 90 dni od daty złożenia wniosku. Plan wydatków na koszty związane z przyznaniem świadczenia

na 2023 r. to kwota 650,00 zł, wydatki w tym rozdziale zostały poniesione w kwocie 650,00 zł z przeznaczeniem na zakup artykułów biurowych, co stanowi 100% wykonania planu.

2. Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

Plan w tym rozdziale na 2023 r. wynosi 2 386 077,00 zł, który został zrealizowany w kwocie 2 381 142,23 zł, czyli 99,79%. Usługi świadczone były w DPS w Drzewicy, Niemojowicach, Wojszycach.

3. Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia (za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczenia w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych art. 51. ust. 5).

Plan w tym rozdziale na 2023 r. wynosi 229 642,00 zł, który został zrealizowany w kwocie 227 631,08 zł, czyli 99,12%.

Usługi świadczone były w schronisku z usługami – Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Dobroczynnym w Gdyni oraz Akademii Innowacji Społecznej w Stąporkowie.

4. Rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan – 189 547,00 zł, wykonano 185 403,80 zł, czyli 97,81 % planu.

Przeciwdziałanie przemocy domowej oparte jest na realizacji procedury „Niebieskie Karty” (Rozporządzenie R. M. z 06.09.2023 r.), jaką w 2023 roku założono w 49 rodzinach.

Przemoc domową należy zaliczyć do działań o dużej szkodliwości społecznej, by skutecznie ją wykrywać i zwalczać, należy objąć pokrzywdzone rodziny szeroką i kompleksową pomocą wielu służb. W takim zamyśle na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” z 13 września 2011 r., na terenie Miasta i Gminy Opoczno działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi 16 przedstawicieli z 11 instytucji.

Przedstawiciele ww. instytucji w 2023 r., wszczęli procedurę „Niebieskie Karty” w 49 rodzinach. Obecnie do pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową oddelegowanych jest 2 pracowników socjalnych. W celu swobodnego kontaktu z rodziną i konieczności dostosowania się do funkcjonowania rodzin, osoby te pracują w zadaniowym czasie pracy, tj. z możliwością pracy po południu lub w dni wolne.

Poniesione wydatki, to głównie wydatki związane z zatrudnieniem pracowników.

Wydatki przedstawiają się następująco:

Tab. nr 34. Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2023 r. (zł)	Wykonanie za 2023 r. (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	1 565,00	1 446,00
2.	Płace dla pracowników, nagrody jubileuszowe § 4010	129 006,00	129 006,00
3.	Dodatkowe wynagrodzenie za 2020 r. § 4040	9 613,84	9 613,84
4.	Składki ZUS § 4110 na ubezpieczenia społeczne	24 216,00	24 036,68
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	3 397,16	3 396,22

7.	Zakup materiałów i wyposażenia § 4210	8 400,00	6 985,65
8.	Opłaty za energię elektryczną § 4260	4 800,00	3 396,30
9.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	500,00	0,00
10.	Zakup usług pozostałych § 4300	3 571,00	3 472,00
13.	Odpis na ZFŚS § 4440	4 000,00	3 577,31
14.	Szkolenia pracowników § 4700	478,00	473,40
RAZEM		189 547,00	185 403,40

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

5. Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Plan w tym rozdziale to kwota 85 589,00 zł, z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z dofinansowania na opłacenie składek.

W 2023 roku realizując zadania własne - opłacono świadczeń/składek na kwotę 78 779,01 zł, dla 120 osób pobierających zasiłek stały, co stanowi 94,24 %.

Zadanie to finansowane było dotacją z budżetu państwa.

6. Rozdział 85214 – zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ogólny plan tego rozdziału to kwota 703 175,00 zł. Zadanie to realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie. Plan zadań został wykonany w 94,80 % planu rocznego.

Ze środków własnych gminy wydatkowano na zadania realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 129 876,00 zł.

1. Zasiłki celowe - kwota udzielonej pomocy w 2023 r. to 129 876,00 zł (liczba osób 198, wydano 606 świadczeń, średnia kwota udzielonej pomocy to 215,00 zł).
2. Z dofinansowania zadań własnych (dotacja celowa) plan na zasiłki okresowe to 566 175,00 zł, wydatkowano środki w kwocie 560 052,46 zł tj. w 98,91 %, udzielając pomocy w formie zasiłków okresowych z powodu długotrwałego bezrobocia, choroby, niepełnosprawności i niskich dochodów dla 228 osób, tj. 1 263 świadczenia.

Przeciętna kwota zasiłku okresowego wynosiła 443,43 zł.

7. Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe

Plan na wydatki mieszkaniowe w 2023 r. to kwota 529 800,68 zł. Wykorzystano 529 799,73 zł, tj. 99,99%.

8. Rozdział 85216 – zasiłki stałe

Plan na wypłatę zasiłków stałych to kwota – 918 071,00 zł, który zrealizowano w wysokości 903 107,82 zł, tj. 98,37 %.

Udzielono pomocy w formie zasiłków stałych z tytułu inwalidztwa lub osiągnięcia wieku emerytalnego (60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna) nie posiadających żadnego źródła dochodu

dla 151 osób, tj. 1 547 świadczeń. Przeciętny zasiłek wyniósł 583,78 zł.

9. Rozdział 85219 – utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej

Plan wydatków tego rozdziału na 2023 r. wynosił 4 617 979,32 zł, w tym z dotacji na realizację zadań własnych plan – 689 720,00 zł wykonany w kwocie 687 007,90 zł oraz plan na realizację dofinansowania na zadania własne to 3 928 259,32 zł, wykonanie to 3 647 945,62 zł 92,86%.

W 2023 roku realizując zadania Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie poniósł wydatki związane z utrzymaniem i obsługą jednostki, które przedstawiają się następująco:

Tab. nr 35. Wydatki na utrzymanie i obsługę MGOPS w Opocznie.

Lp.	Wyszczególnienie §§ wydatków	OGÓŁEM za 2023 r. (zł)	W tym z dotacji na realizację zadań własnych (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	17 097,08	0,00
2.	Płace dla pracowników § 4010	2 348 771,04	637 235,90
3.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2020 r. § 4040	208 293,89	0,00
4.	Składki ZUS § 4110	480 993,17	43 786,00
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	56 014,70	5 986,00
6.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	12 000,00	0,00
7.	Materiały i wyposażenie § 4210	87 537,08	0,00
8.	Opłaty za energię elektryczną, ciepłą, wodę § 4260	57 763,42	0,00
10.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	1 577,00	0,00
11.	Zakup usług pozostałych § 4300	105 277,74	0,00
12.	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych § 4360	13 987,80	0,00
13.	Delegacje służbowe, ryczałty samochodowe § 4410	17 759,99	0,00
14.	Odpis na ZFŚS § 4440	98 310,56	0,00
15.	Podatek od nieruchomości § 4480	9 305,00	0,00
16.	Koszty postępowania sądowego § 4610	6,65	0,00
17.	Szkolenia pracowników § 4700	7 096,60	0,00
18.	Wpłaty na PPK § 4710	3 276,90	0,00
19.	Inwestycje jednostek budżetowych § 6050	122 877,00	0,00
	Razem	3 647 945,62	687 007,90

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

10. Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan ogółem w tym rozdziale na 2023 r. wynosił 843 781,00 zł, który został zrealizowany w kwocie 823 377,75 zł, tj. 97,58 %.

Usługi opiekuńcze świadczone były z zadań własnych dla osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, którzy we własnym zakresie nie mogli sprostać czynnościom dnia codziennego.

Z tej formy pomocy korzystało 71 podopiecznych.

Wydatki na tę działalność za rok bieżący przedstawiają się następująco w §§:

Tab. nr 36. Wydatki na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Lp.	Wyszczególnienie wydatków wg §§	Plan na 2023 r. OGÓŁEM (zł)	Wydatki za 2023 r. OGÓŁEM (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	11 495,00	10 549,62
2.	Płace dla pracowników § 4010	594 295,00	593 089,68
3.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne § 4040	41 666,00	41 666,00
4.	Składki ZUS § 4110	109 529,00	107 761,69
5.	Składki Fundusz Pracy § 4120	12 766,00	12 476,34
6.	Materiały i wyposażenie § 4210	4 000,00	984,36
7.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	2 000,00	1 347,00
8.	Zakup usług pozostałych § 4300	2 000,00	0,00
10.	Delegacje służbowe § 4410	32 510,00	31 191,72
11.	Odpis na ZFŚS § 4440	33 000,00	23 847,71
12.	Szkolenie pracowników § 4700	520,00	463,75
	RAZEM	843 781,00	823 377,87

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

11. Rozdział 85230 – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”

Plan, to kwota 928 648,00 zł, w tym środki z budżetu gminy 320 166,00 zł i z rezerwy celowej budżetu państwa – 608 482,00 zł.

Ogółem w 2023 roku wykorzystano środki w wysokości 608 482,00 zł, czyli w 100 %.

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w ramach zaplanowanych środków w tym rozdziale realizuje zadania z zakresu dożywiania w szkołach. W 2023 r. z tej formy wsparcia skorzystało 251 uczniów, w tym z terenu wiejskiego 91 uczniów oraz 11 uczniów w ramach programu osłonowego.

Wydatki na dożywianie uczniów poniesiono w §§:

- § 3110 – 284 119,83 zł na posiłki – budżet Gminy,
- § 4300 – 6 697,08zł na dowóz posiłków do szkół - budżet Gminy,
- § 3110 – 508 482,00 zł - dotacja celowa,
- § 4300 – 100 000,00 zł - dotacja celowa.

Ogółem – 899 298,91 zł.

Średni koszt posiłku - wsadu wyniósł 5,00 zł, całego posiłku 10,00 zł (bez kosztów dowozu). Akcją dożywiania zostali objęci uczniowie ze szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych z terenu Miasta i Gminy Opoczno.

W ramach realizacji programu w okresie sprawozdawczym udzielono pomocy również w formie:

- posiłków (obiadów dwudaniowych) dla osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych bez źródła dochodu lub którym kryterium dochodowe nie przekroczyło 150% - na kwotę 169 462,20 zł, średnio miesięcznie dla 31 osób wydano 10 141 posiłków, średni koszt posiłku wyniósł 16,71 zł,

- zasiłków celowych na zakup żywności - na kwotę 343 835,50 zł, dla 379 rodzin tj. 1 422 świadczenia, średni koszt zasiłku wyniósł 241,80 zł,
- pomoc rzeczową w formie paczek żywnościowych - na kwotę 13 910,18 zł, dla 81 rodzin (tj. paczek żywnościowych dla dorosłych i dzieci).

Ogółem koszt Rządowego Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” to kwota 888 384,91 zł.

12. Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan w tym rozdziale ustalony został w wysokości 14 641 490,00 zł, w tym na realizację zadań zleconych 14 283 793,87 zł na podstawie pism z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Łącznie wydatki zostały wykonane w kwocie 14 437 555,75 zł, co stanowi 98,93 % planu rocznego, w tym:

- na koszty obsługi: 131 771,88 zł, jako zadania własne, są to wydatki związane z podejmowanymi działaniami wobec dłużników alimentacyjnych,
- na świadczenie z ustawy „Za życiem” – plan zakładał kwotę 8 246,00 zł, wykonano w 100 %, jako zadanie zlecone:
 - na świadczenie jednorazowe – plan to 8 000,00 zł, wykonano 8 000,00 zł, tj. w 100 %;
 - na koszty obsługi związane z realizacją ww. świadczenia plan to kwota – 246,00 zł, wykonano w 100 %.

W 2023 roku wydano na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jednorazowe świadczenie „Za życiem” kwotę 14 283 783,87 zł, w tym na:

- świadczenia § 3110 kwotę 12 776 731,09 zł,
- składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe podopiecznych § 4110 kwotę 1 086 371,24 zł.

Dokonano wydatków na świadczenia wg niżej wymienionych rodzajów świadczeń:

Tab. nr 37. Wydatki na świadczenia rodzinne - wg rodzajów świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość uregulowanych zobowiązań, wykazanych w bilansie na koniec roku ubiegłego	Realizacja świadczeń za 2023 r.		
			Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
1.	Zasiłek rodzinny (a+b+c), z tego:	0,00	1 562	14 706	1 552 360,18
	a) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	0,00	409	3 546	315 168,48
	b) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	0,00	1 059	10 450	1 148 037,00

	c) zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	0,00	94	710	89 154,70
2.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0,00	57	463	167 680,08
3.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	0,00	41	76	39 008,18
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	0,00	54	515	92 240,90
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	0,00	131	1 278	118 602,24
6.	Dodatek z tyt. rozpoczęcie roku szkolnego	0,00	852	1 709	79 602,75
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0,00	149	1 135	78 286,40
8.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	0,00	337	3 495	301 338,90
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	0,00	133	133	133 000,00
10.	Świadczenie rodzicielskie	0,00	84	571	480 024,60
11.	Zasiłek pielęgnacyjny	0,00	1 049	11 625	2 309 140,00
12.	Świadczenie pielęgnacyjne	0,00	278	2 812	6 696 555,31
13.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0,00	2	2	8 000,00
14.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne § 4110	0,00	148	1 771	1 086 371,24
15.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	0,00	133	1 745	742 518,29
16.	Koszty obsługi ustawy o świadcz. rodzinnych – 3% otrzymanej dotacji pomniejszonej o świadcz. rodzicielskie i koszty obsługi	0,00	X	X	397 608,80
17.	Koszty obsługi ustawy o świadcz. rodzinnych – 30 zł od wydanej decyzji	0,00	X	X	1 200,00
18.	Koszty obsługi ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”	0,00	2	2	246,00
19.	Koszty obsługi ustawy o pomocy osobom uprawnionym do pobierania alimentów	0,00	X	X	22 166,98
	OGÓLEM	0,00	5 010	42 036	14 283 783,87

Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r.

Wydatki związane z obsługą Świadczeń Rodzinnych, Funduszem Alimentacyjnym, realizacją ustawy „Za życiem” wyniosły – 420 681,54 zł.

Wydatki te przedstawiają się następująco:

Tab. nr 38. Wydatki na usługi obsługę świadczeń rodzinnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za 2023 r. zad. zlecone (zł)	Wydatki za zad. własne (zł)	Razem (zł)
1.	Świadczenie w ramach BHP § 3020	0,00	100,00	100,00
2.	Płace dla pracowników § 4010	276 024,15	90 381,37	366 405,52

3.	Dodatkowe wynagrodzenie za 2023 r. § 4040	30 104,48	5 514,53	35 619,01
4.	Składki ZUS § 4110	1 138 792,43	15 637,53	1 154 429,96
5.	Składki na Fundusz Pracy § 4120	5 696,54	1 338,51	7 035,05
6.	Materiały i wyposażenie §4210	11 126,42	71,00	11 197,42
7.	Zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody § 4260	4 117,20	2 649,25	6 766,45
8.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	110,00	0,00	110,00
9.	Zakup usług pozostałych § 4300	25 592,30	12 913,56	38 505,86
10.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych § 4360	312,10	302,07	614,17
11.	Odpis na ZFŚS § 4440	13 932,88	2 620,14	16 553,02
12.	Szkolenia pracowników § 4700	998,00	0,00	998,00
13.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	246,28	243,92	490,20
	Ogółem	1 507 052,78	131 771,88	1 638 824,66

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

W rozdziale tym zaplanowane zostały również wypłaty na koordynację świadczeń wychowawczych Rodzina 500+ w kwocie 22 000,00 zł, zrealizowane w 100 %. Kwota świadczeń: 20 000,00 zł, kwota na realizację ww. zadania 2 000,00 zł.

13. Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

Na realizację tego zadania – zleconego zaplanowana została kwota 2 500,00 zł. Plan został zrealizowany w 100 %, tj. 2 500,00 zł.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 540 wniosków, wydano 845 kart rodzinom, do wydania 27 Kart Dużej Rodziny.

Wydatki poniesiono w § 4210 – materiały i wyposażenie – 2 500,00 zł.

14. Rozdział 85504 – wspieranie rodziny

Plan w tym rozdziale ustalony został w wysokości 291 010,96 zł, w tym na realizację zadań zleconych 461 723,85 zł na podstawie pism z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wydatków dokonano w następujących §§:

Tab. nr 39. Wydatki na wspieranie rodziny.

Lp.	Wydatki wg §§	Plan na 2023 r. ogółem (zł)	Wydatki za 2023 r.		
			Gminy ze środków własnych (zł)	Ze środków Gminy jako wkład własny do projektu „9” (zł)	Wydatki ogółem (zł)
1.	Wydatki w ramach BHP § 3020	4 028,00	3 934,59	0,00	3 934,59
2.	Płace dla pracowników § 4010	141 350,00	60 692,93	0,00	60 692,93
4.	Płace dla pracowników § 4019	49 616,51	0,00	49 174,70	49 174,70

5.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne § 4040	5 599,00	5 598,32	0,00	5 598,32
6.	Składki ZUS § 4110	43 324,00	27 578,54	0,00	27 578,54
7.	Składki Fundusz Pracy § 4120	3 379,00	2 121,97	0,00	2 121,97
8.	Składki Fundusz Pracy § 4129	619,88	0,00	619,88	619,88
9.	Wynagrodzenia bezosobowe § 4170	1 000,00	0,00	0,00	0,00
10.	Materiały i wyposażenie § 4210	2 700,00	2 644,77	0,00	2 644,77
11.	Zakup usług zdrowotnych § 4280	1 000,00	303,00	0,00	303,00
13.	Zakup usług pozostałych § 4300	300,00	88,08	0,00	88,08
14.	Delegacje służbowe § 4410	22 286,19	5 162,00	0,00	5 162,00
15.	Delegacje służbowe § 4419	1 338,25	0,00	630,07	630,07
16.	Odpis na ZFŚS § 4440	12 280,00	12 279,50	0,00	12 279,50
17.	Odpis na ZFŚS § 4449	708,13	0,00	708,13	708,13
18.	Szkolenia pracowników § 4700	422,00	206,38	0,00	206,38
19.	Wpłaty na PPK § 4710	1 060,00	937,58	0,00	937,58
RAZEM:		291 010,96	121 547,66	51 132,78	172 680,44

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Plan wydatków na wkład własny „9” – 51 132,78 zł.

Kwotę 51 132,78 zł wydatkowano w ramach realizacji projektu konkursowego, jako wkład własny ze środków własnych gminy współfinansując place wraz z pochodnymi dwóch asystentów rodziny.

15. Rozdział 85508 – rodziny zastępcze

Plan na 2023 rok to kwota 764 200,00 zł, wykonano 755 725,80 zł, co stanowi 97,80 % z zadań własnych, z którego opłacono częściowo koszty utrzymania dzieci z Gminy Opoczno przebywające w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla 55 dzieci z 27 rodzin.

16. Rozdział 85504 – projekt „Wszystko dla rodziny” – realizacja projektu konkursowego działanie 9.2.1 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Plan na 2023 rok z EFS wynosił kwotę 461 723,85 zł, wykonano 455 068,12 zł, co stanowi 98,55 %.

W projekcie udział brało 61 rodzin z terenu Miasta i Gminy Opoczno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt miał na celu zwiększenie dostępu do usług społecznych, zwiększenie aktywności zawodowej i zmniejszenie bezrobocia w tych rodzinach.

W ramach projektu jest zatrudnionych trzech asystentów rodziny oraz pedagog.

Sprawowali pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci objętych projektem, które miały problemy m.in. w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz załatwianiu spraw społeczno-bytowych. Pomoc ta miała na celu pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych bądź umożliwienie powrotu z rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2023 roku poniesiono wydatki na wynagrodzenie i pochodne asystentów rodziny oraz pedagoga, realizację form wsparcia dla rodzin objętych projektem tj. na warsztaty i porady specjalistyczne oraz na wydatki trenerów z odpowiednimi kwalifikacjami zaangażowanych w realizację projektu.

Wydatków dokonano w następujących §§:

Tab. nr 40. Wydatki w ramach projektu konkursowego.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków na 2023 r. (zł)	Wydatki zrealizowane w 2023 r. (zł)	% realizacji
1.	Płace dla 3 asystentów rodziny, pedagoga i innych osób biorących udział przy realizacji projektu, jako dodatkowa praca § 4017	259 568,18	259 336,69	99,91%
2.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne §4047	11 959,49	11 944,28	99,87%
3.	Składki ZUS od płac § 4117	43 975,35	43 302,32	98,46 %
4.	Składki Fundusz Pracy § 4127	5 545,28	4 835,60	87,20 %
5.	Wynagrodzenie - bezosobowe zatrudnionych - specjalistów na umowy cywilno-prawne § 4177	9 049,79	8 556,00	94,54 %
6.	Materiały biurowe i zakup wyposażenia i innych materiałów § 4217	5 859,00	5 633,46	96,15 %
7.	Zakup usług pozostałych § 4307	113 646,57	110 040,88	96,82 %
8.	Krajowe podróże służbowe § 4417 (ryczałty samochodowe)	8 354,80	7 903,80	94,60 %
9.	Odpis na ZFŚS § 4447	2 325,39	2 325,39	100,00 %
	Ogółem	461 723,85	455 068,12	98,55 %

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

W ramach projektu zrealizowano następujące formy wsparcia:

1. Usługa asystentów rodziny- wsparcie kompleksowe rodzin,
2. Usługa w formie porad prawnych polegająca np. na pisaniu pism procesowych oraz udzielała porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego,
3. Usługa w formie korepetycji,
4. Usługa w formie grup warsztatów „ Jak radzić sobie ze złością z elementami treningu zastępowania agresji”,
5. Usługa w formie porad psychologicznych,
6. Usługa w formie zajęć logopedycznych,
7. Usługa w formie wsparcia pedagogicznego
8. Usługa w formie grup wsparcia z przeznaczeniem dla rodziców.

17. Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów

Zaplanowane środki z przeznaczeniem na pokrycie kosztów udzielania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 244 000,00 zł, wydatkowano w wysokości 69 424,61 zł, tj. 28,45 % planu.

Środki przeznaczone na inne formy pomocy dla uczniów dotyczą pokrycia kosztów udzielania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym współfinansowane w 80% środkami pochodzącymi z dotacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego (kwota planu to – 148 000,00 zł wydatkowano – 55 539,69 zł, tj. 37,52 %) i budżetu gminy (plan zakładał kwotę 96 000,00 zł, wydatkowano natomiast – 13 884,92 zł, tj. 14,46 %).

Udzielono pomocy materialnej – 55 decyzji o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego oraz 3 decyzje zasiłku szkolnego.

Łącznie na ten cel wydatkowano 69 424,61 zł.

Warunkiem ubiegania się o stypendium szkolne jest spełnienie kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o systemie oświaty - art. 90 d ust. 7 ustawy. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt.2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

18. Rozdział 85504 – Program Asystent Rodziny na 2023 rok

Otrzymane środki w kwocie 35 010,93 zł z przeznaczeniem na dodatki i pochodne od wynagrodzeń dla asystentów. Wykonanie w kwocie 34 711,71 zł, tj. 99,15 %.

19. Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Plan w tym rozdziale to kwota 234 865,00 zł, z przeznaczeniem na realizację zadań zleconych.

W 2023 roku realizując zadania – opłacono świadczeń/składek na kwotę 231 815,70 zł, dla 91 osób, pobierających świadczenia pielęgnacyjne, co stanowi 98,70 %. Zadanie to finansowane było dotacją z budżetu państwa.

20. Rozdział 85295 § 2180 – Fundusz przeciwdziałania Covid-19

Plan w kwocie 59 234,78 zł (wkład własny 17 929,58 zł) z przeznaczeniem na program „Korpus Wsparcia Seniora”. Program obejmował wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego osób starszych. Wykonanie w kwocie 59 071,57 zł tj. w 99,72 %.

21. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek węglowy

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gosp. domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza,

ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, pieco-kuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz w centralnej emisyjności budynków (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2496). Plan w tym rozdziale to kwota 755 654,12 zł, wykonany w 99,19 % w wysokości 749 534,12 zł.

22. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła ma na celu dofinansowanie zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

W 2023 r. plan w tym rozdziale wyniósł 5 100,00 zł, został wykonany w 100 %.

23. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek gazowy

Refundację podatku Vat otrzymuje osoba wykorzystująca gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego. Plan w tym rozdziale to kwota 16 820,87 zł, wykonany w 100 %.

24. Rozdział 85395 § 2180 – dodatek elektryczny

Dodatek energetyczny przysługuje wszystkim, którzy zgłosili swoje gospodarstwo domowe do CEEB. Plan to kwota 39 780,00 zł, wykonany w wysokości 36 720,00 zł, tj. 92,30 %.

25. Rozdział 85295 § 2700 – Pomoc obywatelom Ukrainy

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- jednorazowe świadczenie 300,
- posiłek dla dzieci i młodzieży,
- świadczenia rodzinne,
- zasiłki celowe,
- zasiłki okresowe,
- stypendia szkolne.

Tab. nr 41. Wydatki na pomoc obywatelom Ukrainy.

Zadanie	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Jednorazowe świadczenie 300	14 292,00	12 240,00
Posiłek dla dzieci	34 918,00	34 443,50
Świadczenia rodzinne	551 466,00	549 727,33
Zasiłki celowe 85214	14 640,00	14 640,00
Zasiłki okresowe 85214	90 127,00	90 063,35
Stypendia szkolne	50 000,00	25 818,72
RAZEM	755 443,00	726 932,90

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

26. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników

Pracownicy Działu Finansowo-Księgowego brali udział w następujących szkoleniach:

- 1) „Sprawozdawczość w Ośrodkach Pomocy Społecznej – jak poprawnie sporządzić sprawozdania budżetowe, kwartalne i sprawozdania w zakresie operacji finansowych?”,
- 2) „Przygotowanie do wprowadzenia obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur – konieczne zmiany w jednostkach budżetowych”.

X. Zamówienia publiczne

Termin zamówienie publiczne oznacza odpłatną umowę zawieraną między zamawiającym a wykonawcą, czyli podmiotem, który oferuje zamawiającemu roboty budowlane, usługi lub dostawy. Zamówienia publiczne to kluczowa forma udziału sektora publicznego w gospodarce. Na podstawie art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie, jako państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej obowiązana jest do stosowania przepisów ustawy Pzp, która normuje zasady udzielania zamówień powyżej 130 000,00 złotych netto. Przepisy ustawy Pzp służą temu, aby podmiot zamawiający wydatkował środki publiczne w postępowaniach o udzielenie zamówienia, które są prowadzone w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- 2) przejrzysty;
- 3) proporcjonalny.

Podstawowe zasady zamówień publicznych chronią m.in. małych i średnich przedsiębiorców przed stronniczym traktowaniem i zapewniają sprawiedliwą ocenę ofert. Zamawiający z kolei zyskują konkretne wytyczne, których rzetelne stosowanie pozwala na uniknięcie zarzutów niegospodarnego czy niecelowego wydatkowania środków podczas udzielania zamówień publicznych. Ustawa określa też m.in. wyszukiwane reguły popularnego zamówienia z wolnej ręki, wysokość wadium, zasady komunikacji elektronicznej w przetargu oraz sposób zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie - Zamawiający zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w 2023 r. przeprowadził następujące postępowania o udzielenie zamówień publicznych:

Tab. nr 42. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno w podziale na 2 części:			
Część 1 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Akademia Innowacji Społecznych Bieganów 72 a 96-316 Międzyborów	141 816,00 zł	od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r.

Część 2 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno – odstąpienie od umowy	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Gdyni ul. Zamenhofska 13 A 81-290 Gdynia	61 014,40 zł 13 375,60 zł – wartość zrealizowanej umowy	od 01.07.2023 r. do 21.09.2023 r.
Część 2 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Akademia Innowacji Społecznych Bieganów 72 a 96-316 Międzyborów	32 232,00 zł	od 21.09.2023 r. do 31.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 43. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Przygotowanie i wydawanie gorących posiłków dla podopiecznych MGOPS w Opocznie	Fundacja Ostoja im. Siostry Klaryski z Opoczna ul. Westerplatte 2 26-300 Opoczno	125 120,00 zł	od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 44. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno w podziale na 2 części:			
Część 1 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Akademia Innowacji Społecznych Bieganów 72 a 96-316 Międzyborów	125 216,00 zł	od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r.
Część 2 - Zapewnienie całodobowego schronienia dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, kobiet i mężczyzn z terenu miasta i gminy Opoczno	Akademia Innowacji Społecznych Bieganów 72 a 96-316 Międzyborów	67 704,00 zł	od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 45. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Przygotowanie i wydawanie gorących posiłków dla podopiecznych MGOPS w Opocznie	Zdzisława Knop Karczma Piwniczna ul. Biernackiego 5 26-300 Opoczno	112 840,00 zł	od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Postępowania o udzielenie zamówień publicznych poniżej 130 000,00 złotych netto udzielane są na podstawie obowiązującego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

w Opocznie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie z dnia 05.01.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto. Regulamin ten określa zasady i tryb udzielania zamówień.

Tab. nr 46. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej 130 000,00 złotych netto.

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Sprzedaż i dostarczenie artykułów biurowych do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	„GROSS” Wazia spółka jawna ul. Pojezierska 90 D, 91-341 Łódź	21 289,00 zł	04.04.2023 r.
Zakup i dostawa środków czystości do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie	Jarosław Korzycki Firma Handlowo-Usługowa „JARKPOL” ul. Warszawska 150/152, 97-200 Tomaszów Mazowiecki	21 281,91 zł	27.02.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 47. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej 130 000,00 złotych netto

Nazwa zadania	Wykonawca	Wartość umowy brutto	Termin realizacji
Świąteczne Paczki Żywnościowe - 81 sztuk	Zbigniew Gajewski P.P.U.H. KIM ul. Generała Kazimierza Bończy-Załęskiego 31, 26-300 Opoczno	13 910,13 zł	19.12.2023 r.
Transport gotowych posiłków dla uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Opoczno	Fundacja OSTOJA im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna ul. Westerplatte 2, 26-300 Opoczno	5,90 zł za 1 km wartość szacunkowa umowy 106 200,00 zł	od 02.01.2024 r. do 20.12.2024 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Ponadto zgodnie z obowiązującym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2021 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie z dnia 05.01.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 złotych netto w roku 2023 dokonano zamówień:

Tab. nr 48. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2023 r.

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Umowy licencyjne - Sygnity	Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ul. Postępu 17 B, 02-676 Warszawa	21 967,80 zł	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Umowa licencyjna – ESET PROTECT Essentiale ON-PREM	Wydawnictwo HUGO Jolanta Śpionek ul. Nowobielska 79, 58-260 Bielawa	4 673,53 zł	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 49. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2023 r.

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Umowa abonamentowa na oprogramowanie: - BUDŻET - INTEGRACJA RV-BUDŻET - KADRY I PŁACE - REJESTR VAT - ŚRODKI TRWAŁE	Usługi informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek spółka jawna ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 31 lok. 240, 05-120 Legionowo	14 169,60 zł	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Świadczenie usług telekomunikacyjnych – dostęp do internetu i telefonii VOIP	„Giga-lan Dariusz Gwadera” Adamów 2, 26-333 Paradyż	7 806,60 zł	od 31.12.2023 r. do 30.12.2024 r.
Świadczenie usług telefonii mobilnej	„Giga-lan Sp. z o.o.” ul. Piotrkowska 74, 26-300 Opoczno	6 901,20 zł	od 31.12.2023 r. do 30.12.2024 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Tab. nr 50. Zamówienia publiczne poniżej 130 000,00 złotych netto w 2023 roku

Nazwa zamówienia	Usługodawca	Wartość umowy/ów brutto	Termin realizacji
Zakup przez MGOPS od HRP usługi wsparcia w postaci obsługi systemu pn. Centrum Teleopieki	HRP Care Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi ul. Tynieckiego 19A, 90-349 Łódź	19 800,00 zł	od 01.04.2023 r. do 31.12.2023 r.
Zakup przez MGOPS od HRP usługi wsparcia w postaci obsługi systemu pn. Centrum Teleopieki	HRP Care Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi ul. Tynieckiego 19A, 90-349 Łódź	7 200,00 zł	od 01.01.2024 r. do 31.03.2024 r.
Usługi pocztowe	Poczta Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie ul. Rodziny Hiszpańskich 8, 00-940 Warszawa	Zgodnie z obowiązującym w dniu realizacji usług cennikiem Poczty	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Przeprowadzenie badań dla pracowników MGOPS w Opocznie w 2024 r.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA-MED.” s.c. ul. Partyzantów 1a, 26-300 Opoczno	9 800,00 zł	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Świadczenie całodobowo usługi w formie monitorowania budynku	Agencja Ochrony „Omega” Janusz Cieślak	2 952,00 zł	od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

	ul. Polna 50, 26-200 Końskie		
Świadczenie usługi polegającej na przeglądzie i konserwacji urządzenia platformy przyschodowej dla osób z niepełnosprawnościami	Waldemar Cieślakiewicz FHU „MIKOS” Sobawiny 35a, 26-300 Opoczno	1 771,20 zł	od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

XI. Składnica akt

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie posiada własną składnicę akt, która funkcjonuje od 2020 r. i gromadzi, przechowuje dokumenty niearchiwalne (akta kategorii B).

Składnica akt znajduje się w pomieszczeniach MGOPS w Opocznie, pełniących funkcję magazynów, w których przechowuje się dokumentację oraz w pomieszczeniach biurowych z odpowiednim oświetleniem umożliwiającym prace archiwiste.

Lokal składnicy jest wyposażony w odpowiednią wentylację, czujniki dymu, alarm oraz elementy konstrukcyjne o odpowiedniej nośności pozwalające przechowywać dokumentację w jak najlepszych warunkach.

Składnica akt Ośrodka nie znajduje się pod nadzorem Archiwum Państwowego, za dokumentację gromadzoną w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Opocznie odpowiada organ prowadzący oraz archiwista, który jest pracownikiem przeszkolonym, ukończył kurs archiwalny na poziomie II stopnia w Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim.

Przepisy prawa nakładają na państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne obowiązek posiadania kompletu przepisów kancelaryjnych i archiwalnych w tym:

- 1) Instrukcji Kancelaryjnej,
- 2) Rzeczonego Wykazu Akt,
- 3) Instrukcji w sprawie organizacji i funkcjonowania składnicy akt.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie na bieżąco dokonuje zmian oraz aktualizacji przepisów kancelaryjnych w porozumieniu z Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim w tym Rzeczonego Wykazu Akt oraz Instrukcji Kancelaryjnej.

Do zadań archiwisty w 2023 r. należało:

- 1) przejmowanie dokumentacji spraw zakończonych z poszczególnych komórek organizacyjnych (stanowisk pracy), na podstawie Rzeczonego Wykazu Akt;
- 2) zabezpieczenie i przechowywanie dokumentacji oraz prowadzenie jej ewidencji zgodne z Instrukcją organizacji i funkcjonowania składnicy akt oraz RODO;
- 3) przeprowadzanie skontrum dokumentacji;
- 4) wypożyczanie dokumentacji do poszczególnych działów i instytucji;
- 5) wycofanie dokumentacji ze stanu składnicy w przypadku wznowienia sprawy po weryfikacji znaku sprawy do komórki organizacyjnej;
- 6) porządkowanie dokumentacji przyjętej w latach poprzednich;
- 7) inicjowanie brakowania dokumentacji niearchiwalnej za pozwoleniem Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim oraz udział w jej komisyjnym brakowaniu,

- 8) kontrola dokumentacji wpływającej do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie;
- 9) doradzanie komórkom organizacyjnym (stanowiskom pracy) w zakresie właściwego oznaczania i postępowania z dokumentacją;
- 10) sporządzanie corocznych sprawozdań z funkcjonowania składnicy akt.

Dane w składnicy są zabezpieczane elektronicznie poprzez tworzenie kopii zapasowej. Do składnicy w 2023 r. przyjęto następującą ilość akt z poszczególnych działów:

- 1) Akta do przechowania dział – DŚRAiDM – 987 szt.,
- 2) Akta do przechowania dział – DŚPS – 873 szt.,
- 3) Akta do przechowania dział – DPŚ – 182 szt.,
- 4) Akta do przechowywania dział – DPŚiWR – 125 szt.

Na podstawie wydanej zgody nr 15/2024 z Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim do brakowania za 2023 r. na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego przeznaczono następującą ilość dokumentacji:

Tab. nr 51. Dokumentacja poddana brakowaniu w 2023 r.

Spis 8/21/01/02/03/04./2023r

Lp.	Nr spisu zdawczo-odbiorczego	Symbol z wykazu	Tytuł teczki	Daty skrajne	Liczba tomów	Uwagi
1	8/2020	5123	Dożywianie w tym dożywianie dzieci	2000-2015	123	
2	21/2020	330	Dokumentacja płac	2000-2015	156	Listy płac zachowane
3	01/2023	635	Teczki zbiorcze wnioskodawców świadczeń rodzinnych	1999-2013	168	Teczki zamknięte
4	02/2023	514	Teczki zbiorcze wnioskodawców Świadczeń z pomocy społecznej	1987-2013	307	Teczki zamknięte
5	03/2023	6202	Teczki zbiorcze dłużników alimentacyjnych	2008-2013	21	Teczki zamknięte
6	04/2023	523	Teczki zbiorcze rodzin korzystających ze stypendiów	2008-2012	81	Teczki zamknięte

Źródło: dane MGOPS za 2023 r.

XII. Aktywność projektowo-konkursowa

Projekt „Wszystko dla rodziny”

Z dniem 1 stycznia 2022 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie rozpoczął realizację projektu konkursowego „Wszystko dla rodziny”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 – zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A007/21-00 z dnia 25 listopada 2021 r.

Okres realizacji projektu: 01.01.2022 r. – 30.06.2023 r., we względu na powstałe oszczędności

projekt został przedłużony do dnia 30.09.2023 r.

Ogólna wartość projektu: 987 255,28 zł.

Dofinansowanie z UE: 839 175,19 zł.

Wkład własny: 148 080,09 zł.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 września 2023 r. w projekcie udział wzięło 61 rodzin (189 osób) z terenu Gminy Opoczno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Uczestnicy projektu brali udział w następujących formach wsparcia:

1. Usługa Asystenta Rodziny.

Na potrzeby realizacji projektu zatrudniono 3 asystentów rodziny na pełen etat. Ponadto oddelegowano do projektu 2 asystentów rodziny na ¼ etatu w ramach wkładu własnego. Do zadań asystentów rodziny należy m.in.: motywacja rodzin do uczestnictwa w projekcie, udzielanie kompleksowego wsparcia zgodnego z potrzebami i problemami rodzin, pomaganie w załatwieniu codziennych spraw i napotkanych trudności. Przez cały czas trwania projektu prowadzona jest rekrutacja rodzin do udziału w zadaniach realizowanych w ramach projektu „Wszystko dla rodziny”.

W ramach tego zadania zostały, zorganizowane (z oszczędności) warsztaty wzmocnienia więzi rodzinnych (ok. 150 osób). Powyższe warsztaty pozwoliły na wyeliminowanie negatywnych skutków pandemii COVID-19, jakimi są:

- wycofanie społeczne,
- zatarcie się więzi międzyludzkich,
- brak aktywności fizycznej,
- stres emocjonalny,
- osłabienie funkcji poznawczych,
- pogorszenie stanu zdrowia psychicznego.

Aktywności proponowane w ramach warsztatów pozwoliły zapobiec skutkom izolacji, która miała miejsce w okresie pandemii COVID-19. Jedną z dodatkowych aktywności był taniec, forma rehabilitacji psychoruchowej wywiera wpływ nie tylko na nasze ciało, ale również psychikę. Osoby takie mają możliwość osiągnięcia pełnego rozluźnienia, zarówno fizycznego, jak i psychicznego. Możemy mówić również o rozwijaniu umiejętności społecznych, ponieważ taniec i ruch wpływa na łatwiejsze nawiązywanie kontaktów z ludźmi. Ponadto, wśród osób z niską samooceną wzrasta ich samoakceptacja, odwaga, poczucie odpowiedzialności i współpracy z innymi, powoduje osłabienie reakcji nerwicowych oraz wzrasta wiara we własne możliwości.

Dodatkowo proponowane aktywności wspomagały działania profilaktyczne, które miały na celu uspołecznienie, nawiązywanie relacji z ludźmi, otwarcie się na rówieśników i otaczającą nas przyrodę – gdzie do tej pory wszystkie wskazane aktywności zastąpił tzw. „wirtualny świat”. Kontakt z szeroko rozumianą naturą, pozwolił rozbudzić w dzieciach i młodzieży atrakcyjność kontaktów międzyludzkich, które zaowocowały w roku szkolnym.

2. Usługa w formie porad prawnych.

W ramach spotkań przygotowywano m.in.: pisma procesowe oraz udzielano porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego, według potrzeb uczestników

projektu biorących udział w spotkaniach. W okresie realizacji zadania - od 3 marca 2022 r. do 30 września 2023 r. roku zrealizowanych zostało 150 godzin zegarowych indywidualnych porad prawnych, z których skorzystało 71 rodzin (71 uczestników projektu).

3. Usługa w formie porad psychologicznych.

W ramach spotkań podejmowano działania polegające m.in. na:

- dostarczaniu aktualnych informacji rodzicom bądź opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych,
- ukierunkowaniu na podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie psychiczne dzieci,
- hamowaniu postępu i niwelowaniu pojawiających się zaburzeń,
- dostarczaniu silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, opartych o wartości takie jak: szacunek, empatia, sprawiedliwość, tolerancja, miłość, wiedza, prawda, lojalność, dobro, uczciwość, zdrowie.

W okresie realizacji zadania - od 17 marca 2022 r. do 30 września 2023 r. zrealizowanych zostało 225 godzin zegarowych indywidualnych porad psychologicznych, z których skorzystało 28 rodzin (73 uczestników projektu – dzieci, młodzież oraz rodzice).

4. Usługa w formie korepetycji.

W ramach realizowanego projektu „Wszystko dla rodziny” prowadzone były korepetycje z języka polskiego i angielskiego oraz korepetycje z matematyki w 2 grupach. Na potrzeby realizacji zadania zatrudniono 3 korepetytorów: korepetytora języka polskiego i angielskiego oraz 2 korepetytorów matematyki. W okresie realizacji zadania – od 1 września 2022 r. do 30 września 2023 r. zostało zrealizowanych:

- 140 godzin zegarowych korepetycji z języka polskiego. Udział w korepetycjach brało 7 dzieci – uczestników projektu,
- 400 godzin zegarowych korepetycji z języka angielskiego. Udział w korepetycjach brało 10 dzieci – uczestników projektu,
- 400 godzin zegarowych korepetycji z matematyki dla I grupy dzieci. Udział w korepetycjach brało 10 dzieci – uczestników projektu,
- 400 godzin zegarowych korepetycji z matematyki dla II grupy dzieci. Udział w korepetycjach brało 10 dzieci – uczestników projektu.

5. Usługa w formie warsztatów „Jak radzić sobie ze złością z elementami treningu zastępowania agresji”.

Cykl warsztatów pozwalających nabyć umiejętności radzenia sobie ze złością i wyrażania jej w sposób akceptowany, sprzyjający rozwiązywaniu konfliktów bez agresji w środowisku szkolnym i rodzinnym, realizowanych w ramach projektu „Wszystko dla rodziny” dotyczył dzieci - członków rodzin biorących udział w projekcie. Spotkania prowadziło 2 trenerów w 2 grupach dzieci (I grupa liczyła 7 osób, II grupa – 8 osób). W okresie realizacji zadania – od 1 października do 30 września 2023 r. zrealizowanych zostało 48 godzin zegarowych warsztatów dla I grupy dzieci i dla II grupy dzieci starszych. Młodsza grupa dzieci miała poruszane takie tematy jak:

- znajomość swoich uczuć,
- wyrażenie swoich uczuć,

- rozumienie uczuć innych osób,
- opanowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- reagowanie na namawianie,
- radzenie sobie z odrzuceniem,
- radzenie sobie z presją grupy.

Starsza grupa dzieci miała poruszane następujące tematy:

- wzajemne doświadczenia w obszarze agresji zarówno tej wewnętrznej jak i zewnętrznej,
- omawianie stereotypów, agresji w perspektywie własnych doświadczeń,
- poszukiwanie przyczyn zachowań agresywnych,
- omówienie zjawiska cyberprzemocy z popartymi dowodami,
- podejście do agresji oraz przemocy,
- sposoby radzenia sobie z agresją.

6. Usługa w formie zajęć logopedycznych.

W ramach zadania prowadzono indywidualne zajęcia z dziećmi mające na celu usuwanie zaburzeń mowy.

W okresie realizacji zadania - od 21 lutego 2022 r. do 31 maja 2023 r. zrealizowanych zostało 320 godzin lekcyjnych indywidualnych zajęć logopedycznych, w których udział brało 11 dzieci – uczestników projektu.

7. Usługa w formie wsparcia pedagogicznego.

Na potrzeby realizacji projektu zatrudniono pedagoga na pełen etat. Pedagog wspiera rodziny w trudach opiekuńczo-wychowawczych i szkolnych na podstawie diagnozy i potrzeb zgłaszanych przez dane rodziny oraz asystentów. Pozostaje do dyspozycji wszystkich rodzin, które potrzebują takiego wsparcia. Pedagog jest w stałym kontakcie ze szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz kuratorami sądowymi.

8. Usługa w formie grup wsparcia.

Zajęcia w ramach grup wsparcia przeznaczone były dla rodziców, którzy przeżywają trudności w relacjach ze swoimi dziećmi, mają poczucie bezradności w roli rodzica, którym trudno jest sobie poradzić z uczuciami i emocjami jakie niesie ze sobą rola rodzica. W ramach spotkań podejmowano działania zmierzające m.in. do:

- poprawy komunikacji rodziców z nastoletnimi dziećmi,
- zrozumienia potrzeb dziecka,
- ujrzenia przez rodziców własnych problemów z dziećmi przez pryzmat doświadczeń innych uczestników grup wsparcia,
- dzielenia się doświadczeniami w wychowywaniu nastoletnich dzieci przez rodziców uczestniczących w zajęciach.

W okresie realizacji zadania – od 25 lipca 2022 r. do 04 kwietnia 2023 r. zrealizowanych zostało 45 godzin zegarowych zajęć w ramach I grupy wsparcia (10 osób), II grupa wsparcia (11 osób) i III grupa wsparcia (9 osób).

W ramach spotkań poruszano następujące zagadnienia:

- wzajemne doświadczenia w reakcjach ze swoimi dziećmi,
- dzielenie się wątpliwościami co do rozumienia potrzeb swoich dzieci,
- znajomość swoich uczuć,
- wyrażanie swoich uczuć,

- rozumienie uczuć innych osób,
- radzenie sobie z emocjami,
- sposoby radzenia sobie z agresją dzieci,
- podejście do agresji oraz przemocy.

W październiku 2023 r. został wysłany do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi ostatni wniosek rozliczający przyznane środki w ramach powyższego konkursu. Wszystkie cele i wskaźniki zostały zrealizowane zgodnie z wytycznymi i regulaminem projektu.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Jak wynika ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Opoczno na lata 2020-2028 istnieje konieczność podejmowania działań mających na celu wsparcie seniorów, którzy z uwagi na samotność, niesamodzielną oraz podeszły wiek i stan zdrowia potrzebują pomocy w czynnościach dnia codziennego. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 wpisuje się w założenia Strategii w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej w codziennym funkcjonowaniu oraz realizacji, jak również uzupełnienia usług opiekuńczych poprzez dostęp do „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

W odpowiedzi na potrzeby seniorów, w ramach prowadzonej polityki senioralnej, Gmina Opoczno w roku 2023 przyjęła do realizacji Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

W ramach Programu Gmina Opoczno pozyskała środki z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

17 stycznia 2023r. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w ramach I i II modułu programu.

Pozyskano środki finansowe w kwocie 59 219,00 zł na finansowanie wsparcia osób starszych, mieszkańców gminy w zakresie:

- 23 796,00 zł – moduł I,
- 35 423,00 zł – moduł II.

Program, który miał na celu usługi pomoc Seniorom w wieku 65 lat i więcej w zakresie wsparcia, poprawy bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, jak również samodzielnego funkcjonowania seniorów w ramach dostępu do tzw. „opieki na odległość” realizowało 3 pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie oraz 4 wolontariuszy w terminie od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Realizacja programu obejmowała swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I – w ramach tego modułu zaangażowanych zostało 4 wolontariuszy, którzy zapewniali

pomoc osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Moduł II – mając na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach realizacji Programu z **pomocy w ramach modułu I, w zakresie codziennego wsparcia przyjęto 25 zgłoszeń**, z pomocy **regularnie korzystało 25 osób**, którym pracownicy ośrodka oraz wolontariusze udzielali pomocy w postaci:

- wsparcia społecznego w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków),
- informowania o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
- ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez wsparcie/pomocy w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomocy/towarzyszenia w zakresie realizacji recept,
- pomocy w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy-pomocy w dowiezieniu seniora do urzędu,
- pomocy w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- wsparcia w czynnościach dnia codziennego: pomocy/towarzyszenia na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp., pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- zakupu i dostarczania seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywał senior),
- zakupu oraz dostarczania ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywał senior),
- wsparcia oraz dostarczania seniorom objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi.

W zakresie modułu II Programu kontynuowana była opłata abonamentowa za 100 „opasek bezpieczeństwa”, z których korzysta 100 seniorów, mieszkańców Gminy Opoczno, a które zostały zakupione w ramach programu realizowanego w 2022 r. Seniorzy korzystający z opasek bezpieczeństwa **dokonali 269 zgłoszeń** do dyspozytorów medycznych przy użyciu opasek, jednak żadne z tych zgłoszeń nie wymagało interwencji służb ratunkowych. Zgłoszenia były uruchamiane przypadkowo przez seniorów bądź były zgłoszeniami testowymi. Opaski, przy zastosowaniu całodobowego kontaktu z centrum monitoringu, a więc natychmiastowej pomocy/reakcji w sytuacjach zagrożenia zdrowia czy życia w ramach tzw. „opieki na odległość”, zwiększają poczucie komfortu i bezpieczeństwa seniorów mających problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Opaska bezpieczeństwa, połączona z całodobowym Centrum monitoringu, daje poczucie bezpieczeństwa nie tylko seniorowi, ale także jego rodzinie.

Pozwala na bardziej bezpieczne, komfortowe funkcjonowanie w swoim środowisku lokalnym. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia życia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się z dyspozytorem, który w zależności od sytuacji, zapewnia wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosi o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosi o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego) lub wzywa służby ratunkowe. Podsumowując – pomoc oraz wsparcie dla seniorów jest naszym priorytetem. Realizując założenia programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 wsparciem otaczamy zwłaszcza tych, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na wiek oraz stan zdrowia, zarówno osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, jak również mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu.

XIII. Dodatkowe działania podejmowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Pomoc dla obywateli Ukrainy

Od momentu rosyjskiej agresji na Ukrainę Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie dokłada starań, aby wszechstronnie wspierać przybywających do Opoczna uchodźców. Pomoc dla uchodźców była zorganizowana na wszystkich etapach – od konsultacji aż do momentu otrzymania finansowej pomocy.

Szczególnym zadaniem, realizowanym w 2023 r. przez Konsultanta Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie, było udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom ukraińskim, które opuściły teren Ukrainy, w związku z trwającym konfliktem zbrojnym. Niekwestionowanym obowiązkiem w kryzysie jest zadbanie o zaspokojenie podstawowych potrzeb, w tym dostępu do sprawdzonych, rzetelnych, przedstawionych w czytelny sposób informacji, które pomogą zorientować się w lokalnym systemie wsparcia. Konsultant Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie zapewnił dostęp do informacji w języku ukraińskim i wszechstronna pomoc na temat wsparcia, roli pracowników socjalnych, w tym tego, w jakich kwestiach mogą oni udzielić pomocy, a także omówiono zasady współpracy opartej na obustronnym zaangażowaniu. Wyszczególnione zostało również to, o co mogą i mają prawo zapytać pracownicy socjalni.

W ramach wsparcia dla obywateli Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.) zapewniono możliwość składania wniosków i udzielono pomocy w następujących formach:

- 1) zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego:
 - a) dodatek z tytułu urodzenia się dziecka,
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - d) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - e) dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,

- f) dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
- 2) świadczenie rodzicielskie;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4) zasiłek pielęgnacyjny;
- 5) świadczenie pielęgnacyjne;
- 6) jednorazowe świadczenie pieniężne 300,00 zł;
- 7) pomoc żywnościowa;
- 8) świadczenia pomocy społecznej dla obywatela Ukrainy z statusem UKR:
 - a) zasiłek celowy,
 - b) zasiłek okresowy,
 - c) pomoc w formie dożywiania dzieci w szkole i przedszkolu.

Wsparcie finansowe przybyłych do Polski ukraińskich uchodźców w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę pozostawało aktualne w ciągu 2023 r.

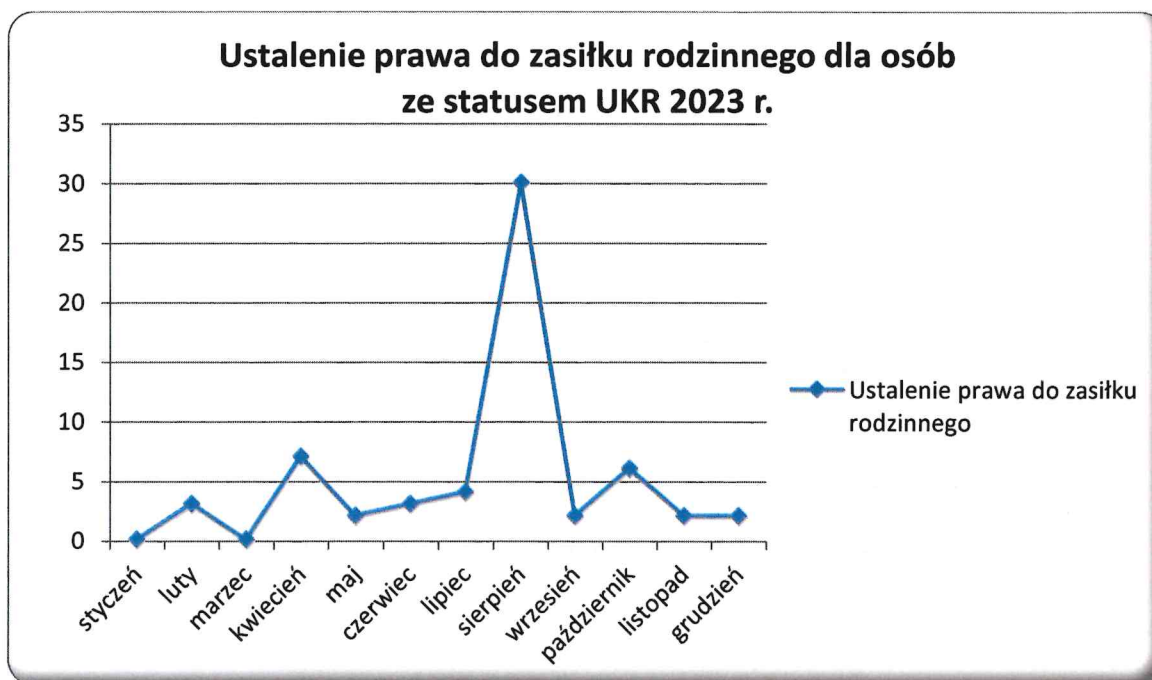
Wykres nr 15. Liczba przyjętych wniosków na jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy - 2023 r.



Źródło: dane MGOPS w Opcznie za 2023 r.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy pomocowej, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do świadczeń w tym między innymi do świadczeń rodzinnych.

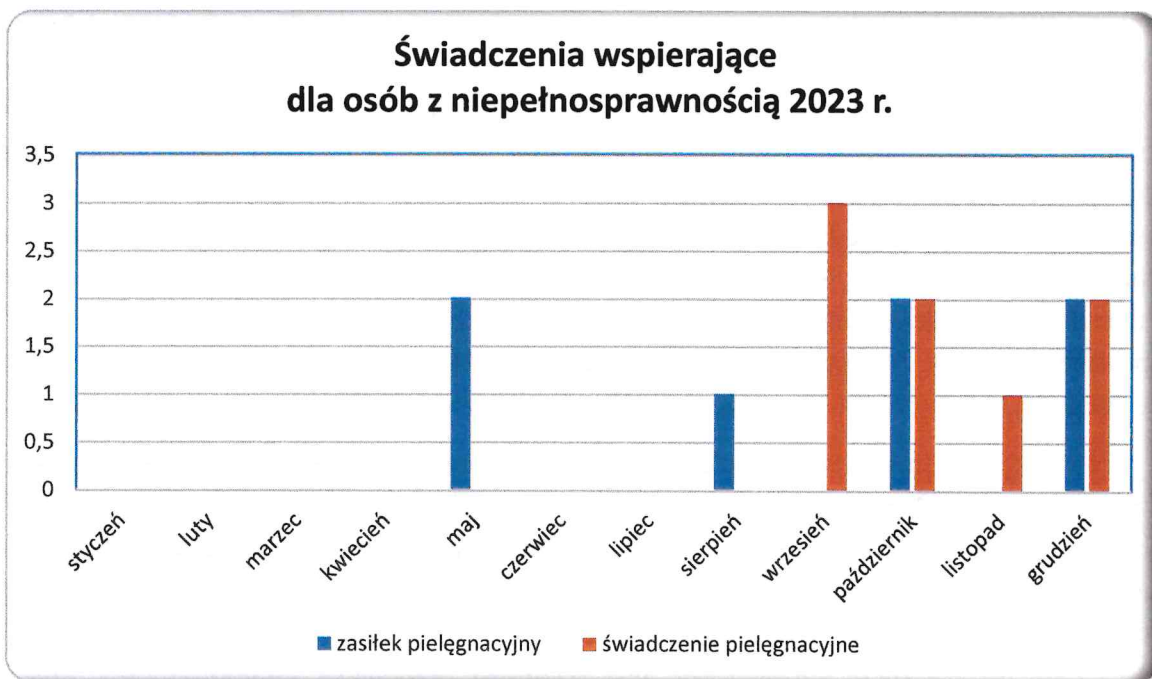
Wykres nr 16. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek rodzinny dla obywateli Ukrainy w 2023 r.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Zapewniono wsparcie osobom z niepełnosprawnością – informacyjne, pomoc w wypełnieniu dokumentów, zapewnienie wspierających świadczeń skierowanych do osób z niepełnosprawnością.

Wykres nr 17. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne dla obywateli Ukrainy w 2023 r.

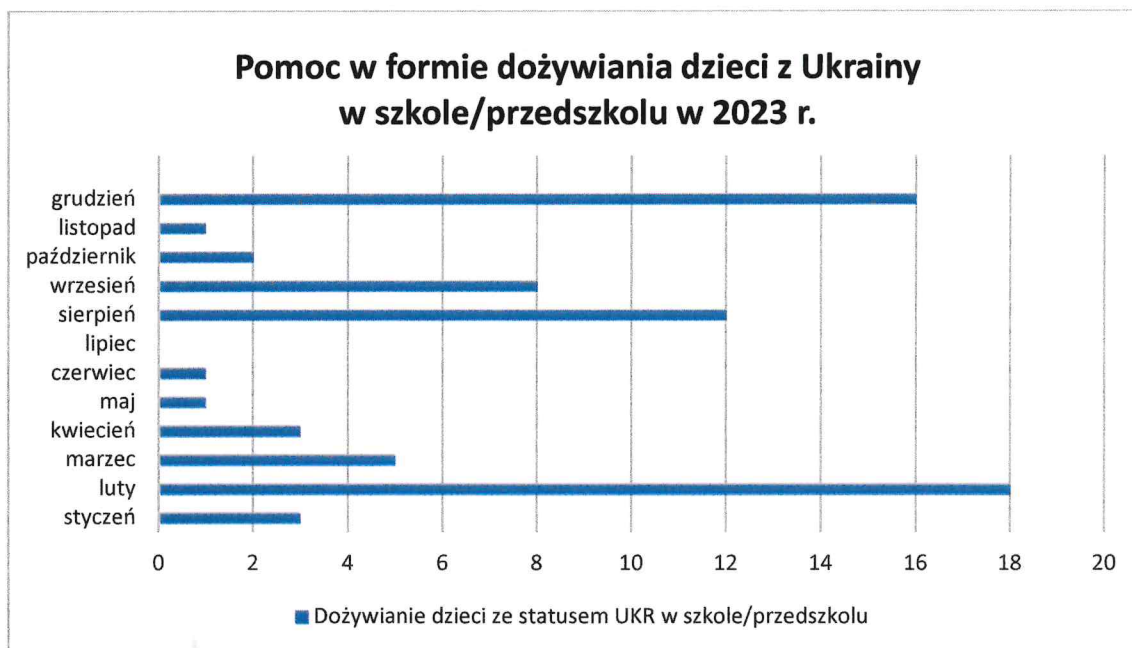


Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie zapewnił uchodźcom pomoc w formie dożywiania dzieci w szkole i przedszkolu. W ciągu roku tą formą pomocy zostało

objętych 70 dzieci z Ukrainy.

Wykres nr18. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek rodzinny dla obywateli Ukrainy w 2023 r.



Źródło: dane MGOPS w Opocznie za 2023 r.

Sprawowano nadzór nad wypełnianiem praw i obowiązków opiekuna tymczasowego małoletniego obywatela Ukrainy. Regularnie sprawdzano sytuacje dzieci w domach, gdzie przebywają w pieczy zastępczej.

Pieczę nad małoletnim obywatelem Ukrainy, który przebywa w Polsce bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego, zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, sprawuje opiekun tymczasowy ustanawiany przez sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ośrodkowi pomocy społecznej powierzono zadanie w postaci nadzoru nad realizacją praw i obowiązków przez opiekunów tymczasowych.

Konsultant w pracy z uchodźcami z Ukrainy ubiegającymi się o wsparcie, udzielał wskazówek na temat praw i uprawnień, tłumaczył z języka ukraińskiego na język polski i z języka polskiego na ukraiński wszystkie niezbędne informacje i dokumenty.

Zapewniono pomoc w przygotowaniu dokumentów do różnych instytucji według potrzeb interesantów, w tym pomoc w założeniu aplikacji mObywatel i dija.pl.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej odbywają się bezpłatne kursy na poziomie A1- B2 przeznaczone dla uchodźców z Ukrainy, którzy chcą uczyć się języka polskiego oraz integrować się z polskim społeczeństwem. Najważniejszą kwestią w procesie integracji jest intensywna nauka języka polskiego zarówno dzieci, jak i dorosłych, którzy dzięki temu łatwiej odnajdują się w codziennym życiu – na rynku pracy czy w szkole. Znajomość języka daje też poczucie sprawczości, jest poniekąd przepustką do normalności. Dlatego niezwykle istotne jest umożliwienie takiej nauki np. poprzez darmowe kursy nauki języka. W 2023 r. z darmowych kursów językowych skorzystało 47 osób ze statusem UKR.

W celach integracji, odbywają się darmowe warsztaty z neurografiki. Neurografika to metoda

artystyczno-terapeutyczna, jest ona sposobem na pobudzenie wyobraźni oraz tworzenie swojej nowej i lepszej rzeczywistości, przede wszystkim, pomaga radzić sobie z różnymi problemami, stresem i ze swoimi wewnętrznymi doświadczeniami.

XIV. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej i zdrowotnej osób korzystających z pomocy a także analiza zasobów gminy.

W związku z powyższym określamy następujące potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- 1) zapewnienie na właściwym poziomie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym, dotyczących przede wszystkim: udzielania schronienia, zapewniania posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, wypłacania zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków stałych, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dożywiania dzieci, sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, kierowania do domu pomocy społecznej;
- 2) podejmowanie kompleksowych działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku – rozwijanie usług i tworzenie różnych form wsparcia dziennego. Złożono wniosek w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027” na realizację projektu „Gmina dla Seniorów”;
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, poprawa bezpieczeństwa seniorów poprzez realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów ” na 2024 r.;
- 4) realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opoczno na lata 2022-2028;
- 5) rozwój systemu opieki nad dziećmi oraz pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny i rodzin wspierających. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024;
- 6) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Opoczno na lata 2021-2025;
- 7) efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań, skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Złożono wniosek w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027” na realizację projektu „Rodzina to całe szczęście”;
- 8) realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024”. Program finansowany ze środków państwowego funduszu celowego „Fundusz Solidarnościowy”;

- 9) prowadzenie działań interwencyjnych i udzielanie niezbędnej pomocy uchodźcom z Ukrainy;
- 10) rozwój współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz osób w wieku senioralnym, osób z niepełnosprawnościami, bezdomnych i bezrobotnych;
- 11) rozwój i doskonalenie pracy socjalnej jako profesjonalnej działalności – diagnozowanie środowisk i rodzin pod kątem tworzenia projektów socjalnych i programów aktywności lokalnej;
- 12) podnoszenie kompetencji pracowników poprzez kształcenie i doskonalenie kadry, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

Wymienione powyżej potrzeby będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji. Znaczący wpływ na to będą miały działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna gminy.

XV. Zakończenie

Rok 2024 będzie dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym potrzebom.

W oparciu o zdiagnozowane potrzeby praca z osobami, czy rodzinami będzie polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb oraz na długofalowym działaniu, prowadzącym do pozyskania lub odbudowania własnych zasobów (wiedza, umiejętności zawodowe, interpersonalne, kompetencje rodzicielskie, warunki mieszkaniowe, zdrowotne, funkcjonowanie społeczne), poszerzaniu możliwości samodzielnego funkcjonowania i umiejętności korzystania z uprawnień.

Nadal będziemy podejmowali działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, aby nie dopuszczać do pogłębiania się problemów. Zazwyczaj takie działania podejmujemy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz bezpieczeństwa osób i rodzin, jak również najbliższego otoczenia.

W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby klientów i zmieniające się ustawodawstwo w tym zakresie będziemy realizować nowe projekty i wdrażać rozwiązania dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych w ramach posiadanych możliwości i zasobów.

Dotychczasowe doświadczenia w realizacji działań na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, wymagających opieki ze strony innych osób, pokazują każdego roku tendencję wzrostową. Zainteresowanie tych osób pomocą usługową wymaga podejmowania większej liczby działań i pozyskiwania dodatkowych środków na ich realizację. W nawiązaniu do tego będziemy wnioskować o dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Należy podkreślić, że Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez wsparcia otoczenia. Współpraca i pomoc ze strony samorządu terytorialnego, instytucji i organizacji pozarządowych pozwala na udzielanie wszechstronnego wsparcia wszystkim potrzebującym i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

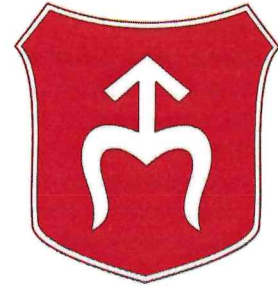
XVI. Spis tabel i wykresów

<i>Spis tabel</i>	<i>str.</i>
<i>Tab. nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 2023 r.</i>	<i>9</i>
<i>Tab. nr 2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasilek stały) 2023 r.</i>	<i>10</i>
<i>Tab. nr 3. Zasilek celowy - zdarzenie losowe 2023 r.</i>	<i>11</i>
<i>Tab. nr 4. Specjalny zasilek celowy 2023 r.</i>	<i>12</i>
<i>Tab. nr 5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 17 zł /za godz. od 1.01.2021 r. do 28.02.2023 r.</i>	<i>12</i>
<i>Tab. nr 6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - odpłatność 22 zł /za godz. od 1.03.2023 r.</i>	<i>14</i>
<i>Tab. nr 7. Domy pomocy społecznej 2023 r.</i>	<i>15</i>
<i>Tab. nr 8. Schroniska dla osób bezdomnych 2023 r. - odpłatność za pobyt.....</i>	<i>16</i>
<i>Tab. nr 9. Schroniska dla osób bezdomnych 2023 r. z terenu gminy Opoczno.....</i>	<i>17</i>
<i>Tab. nr 10. Zasiłki celowe na zakup żywności 2023 r.</i>	<i>20</i>
<i>Tab. nr 11. Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych 2023 r.</i>	<i>20</i>
<i>Tab. nr 12. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole w 2023 r.</i>	<i>21</i>
<i>Tab. nr 13. Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023.....</i>	<i>22</i>
<i>Tab. nr 14. Posiłki dla podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r.</i>	<i>22</i>
<i>Tab. nr 15. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych 2023 r.</i>	<i>25</i>
<i>Tab. nr 16. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole (art. 48b ust. 5 pkt 1 u. o p. s.) – pomoc doraźna 2023 r.</i>	<i>25</i>
<i>Tab. nr 17. Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolu (art. 48b ust. 2 pkt 2 i 3 u. o p. s.) 2023 r. ..</i>	<i>26</i>
<i>Tab. nr 18. Zasilek celowy za pokrycie kosztów gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolu – 2023 r. 26</i>	
<i>Tab. nr 19. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa 2023 r.</i>	<i>27</i>
<i>Tab. nr 20. Zasilek okresowy – 2023 r.</i>	<i>27</i>
<i>Tab. nr 21. Zasilek celowy na zakup leków i leczenie (art. 39 u. o p. s.) 2023 r.</i>	<i>28</i>
<i>Tab. nr 22. Zasilek celowy na zakup żywności (art. 39 u. o p. s.) 2023 r.</i>	<i>28</i>
<i>Tab. nr 23. Zasilek celowy na zakup środków czystości (art. 39 u. o p. s.).....</i>	<i>28</i>
<i>Tab. nr 24. Dane statystyczne dotyczące przyjętych wniosków – 2023 r.</i>	<i>29</i>
<i>Tab. nr 25. Zestawienie rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.....</i>	<i>33</i>
<i>Tab. nr 26. Działania podejmowane przez Zespół w 2023 r.</i>	<i>46</i>
<i>Tab. nr 27. Ilość sporządzonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne podmioty.....</i>	<i>46</i>
<i>Tab. nr 28. Pomoc udzielona w ramach procedury „Niebieskie Karty” w 2023 r.</i>	<i>49</i>
<i>Tab. nr 29. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w 2023 r.</i>	<i>61</i>
<i>Tab. nr 30. Wykaz korespondencji MGOPS w 2023 r.</i>	<i>65</i>
<i>Tab. nr 31. Wydatki w poszczególnych działach i rozdziałach.</i>	<i>69</i>
<i>Tab. nr 32. Wydatki na projekty w poszczególnych działach i rozdziałach.....</i>	<i>70</i>
<i>Tab. nr 33. Wykonanie dochodów w poszczególnych rozdziałach.</i>	<i>71</i>
<i>Tab. nr 34. Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>	<i>72</i>
<i>Tab. nr 35. Wydatki na utrzymanie i obsługę MGOPS w Opocznie.....</i>	<i>74</i>

Tab. nr 36. Wydatki na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	75
Tab. nr 37. Wydatki na świadczenia rodzinne - wg rodzajów świadczeń.....	76
Tab. nr 38. Wydatki na usługi obsługę świadczeń rodzinnych.....	77
Tab. nr 39. Wydatki na wspieranie rodziny.	79
Tab. nr 40. Wydatki w ramach projektu konkursowego.....	80
Tab. nr 41. Wydatki na pomoc obywatelom Ukrainy.....	82
Tab. nr 42. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto...	83
Tab. nr 43. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto...	84
Tab. nr 44. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto...	84
Tab. nr 45. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>powyżej</u> 130 000,00 złotych netto...	84
Tab. nr 46. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto...	85
Tab. nr 47. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto...	85
Tab. nr 48. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2023 r.....	86
Tab. nr 49. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 r.	86
Tab. nr 50. Zamówienia publiczne <u>poniżej</u> 130 000,00 złotych netto w 2022 r.	86
Tab. nr 51. Dokumentacja poddana brakowaniu w 2023 r.	88

Spis wykresów

Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w 2023 r.....	34
Wykres nr 2. Rodziny objęte nadzorem kuratora, z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich...	35
Wykres nr 3. Rodziny objęte asystą rodzinną, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.....	35
Wykres nr 4. Rodziny wielodzietne.....	36
Wykres nr 5. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 0-6 lat.	36
Wykres nr 6. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 7-9 lat	37
Wykres nr 7. Rodziny wychowujące dzieci w wieku 10-18 lat.....	37
Wykres nr 8. Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.	38
Wykres nr 9. Rodziny bezrobotne i ubogie.....	38
Wykres nr 10. Rodziny w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie lub/i uzależnień	39
Wykres nr 11. Rodziny, w których zakończono współpracę.....	40
Wykres nr 12. Liczba przyjętych dodatkowych wniosków.....	66
Wykres nr 13. Liczba przyjętych wniosków w ramach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami...	66
Wykres nr 14. Liczba przyjętych wniosków w ramach świadczeń rodzinnych.	67
Wykres nr 15. Liczba przyjętych wniosków na jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy - 2023 r.....	95
Wykres nr 16. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek rodzinny dla obywateli Ukrainy w 2023 r.....	96
Wykres nr 17. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne dla obywateli Ukrainy w 2023 r.....	96
Wykres nr 18. Liczba przyjętych wniosków na zasiłek rodzinny dla obywateli Ukrainy w 2023 r.....	97



Ocena zasobów pomocy społecznej

2023

Autorzy:
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Opocznie

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	10
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	34
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	37
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	46
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	54
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	58
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	58
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	58
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	61
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	62
10	Wnioski końcowe	62

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje w/w sytuację w gminie **Opoczno** . Jest to gmina **miejsko - wiejska** , leżąca w powiecie opoczyńskim. Gmina Opoczno graniczy z gminami: Gielniów i Gowarczów od wschodu, Białaczów od południa, Sławno od zachodu oraz Inowódz. Poświętne, Drzewica od północy. Siedzibą gminy jest miasto Opoczno. Powierzchnia gminy Opoczno wynosi **190,64 km²** , co stanowi **18,33 %** powierzchni powiatu, **1,05 %** powierzchni województwa. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi **172 osoby** , w powiecie **70 osób** , w województwie **131 osób** .

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Opoczno.

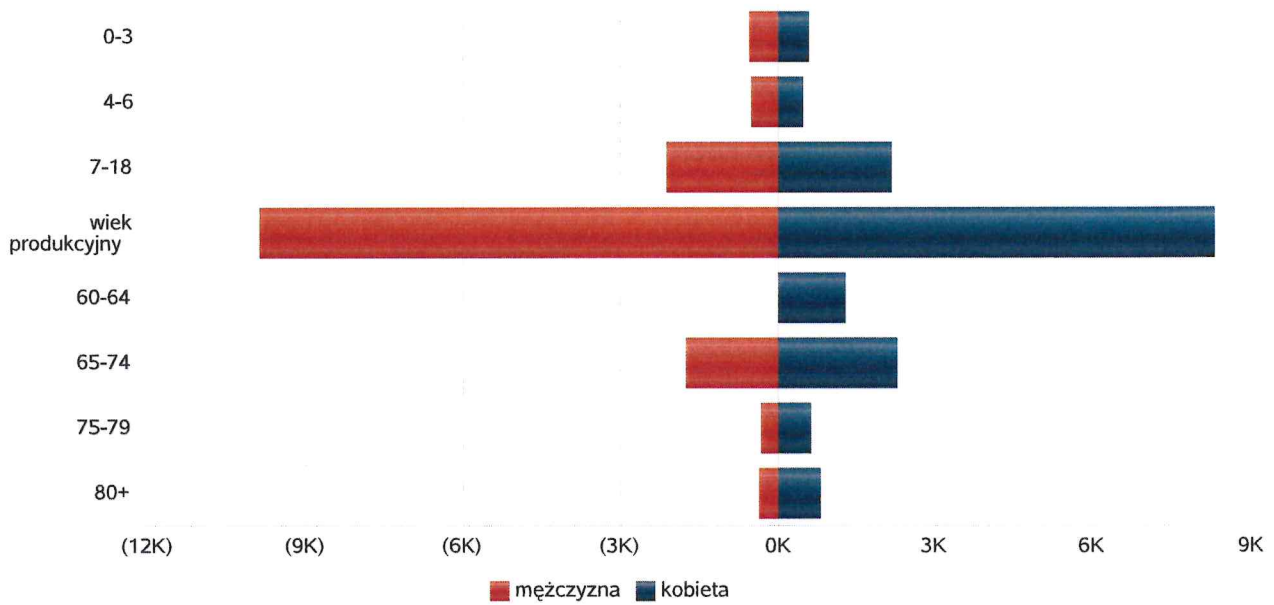
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2023 r., liczba ludności gminy **Opoczno** wyniosła **32 701** osób, z czego 51,61 % stanowiły kobiety, a 48,39 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi **45 %** ludności powiatu, **1,37 %** ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły **17,99 %** , osoby w wieku produkcyjnym **59,84 %** , a w wieku poprodukcyjnym **22,17 %** . W roku 2023 r. liczba ludności spadła o **347 osób** , co stanowiło około **1 %** ludności gminy. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. stopa bezrobocia dla powiatu wynosi **8,2 %** , dla województwa **5,4 %** . Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Opoczno wynosiła **926** osób, w tym **53,35 %** stanowiły kobiety, a **46,6 %** mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł **1,2 %** .

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajdują się **3** żłobki oraz **1** klub dziecięcy dysponujących **154** miejscami, **19** przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących **1 040** miejscami. Na terenie gminy funkcjonuje **1** opiekun dzienny. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy

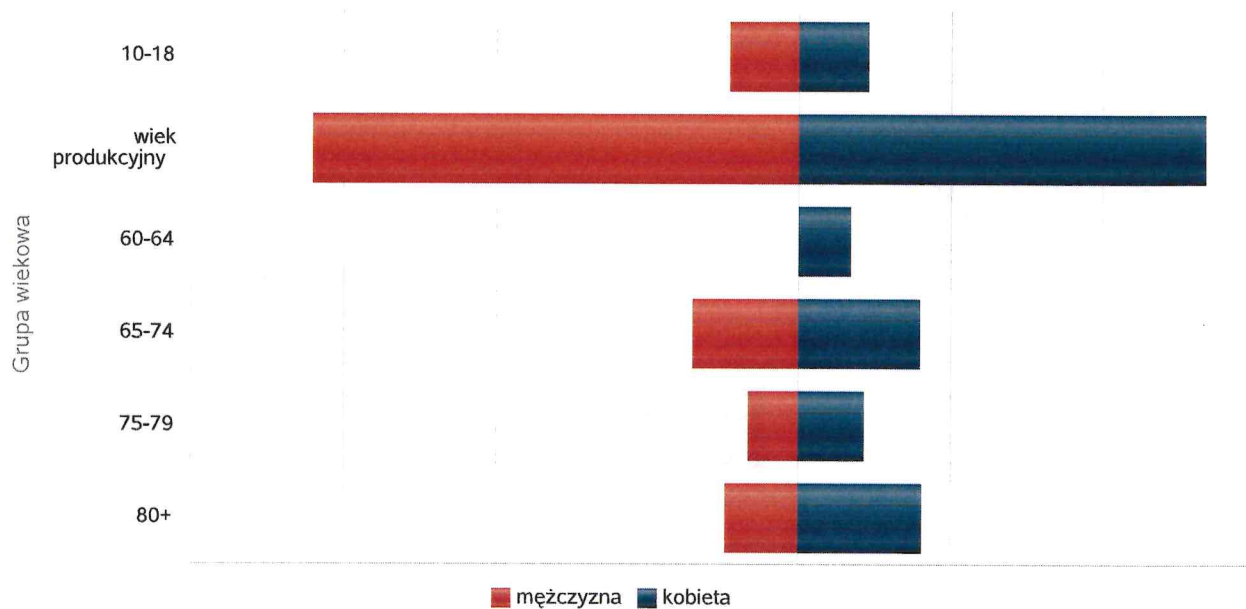
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	552	573
4-6	527	473
7-18	2 125	2 145
wiek produkcyjny	9 894	8 304
60-64		1 277
65-74	1 769	2 252
75-79	344	628
80+	350	823

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci



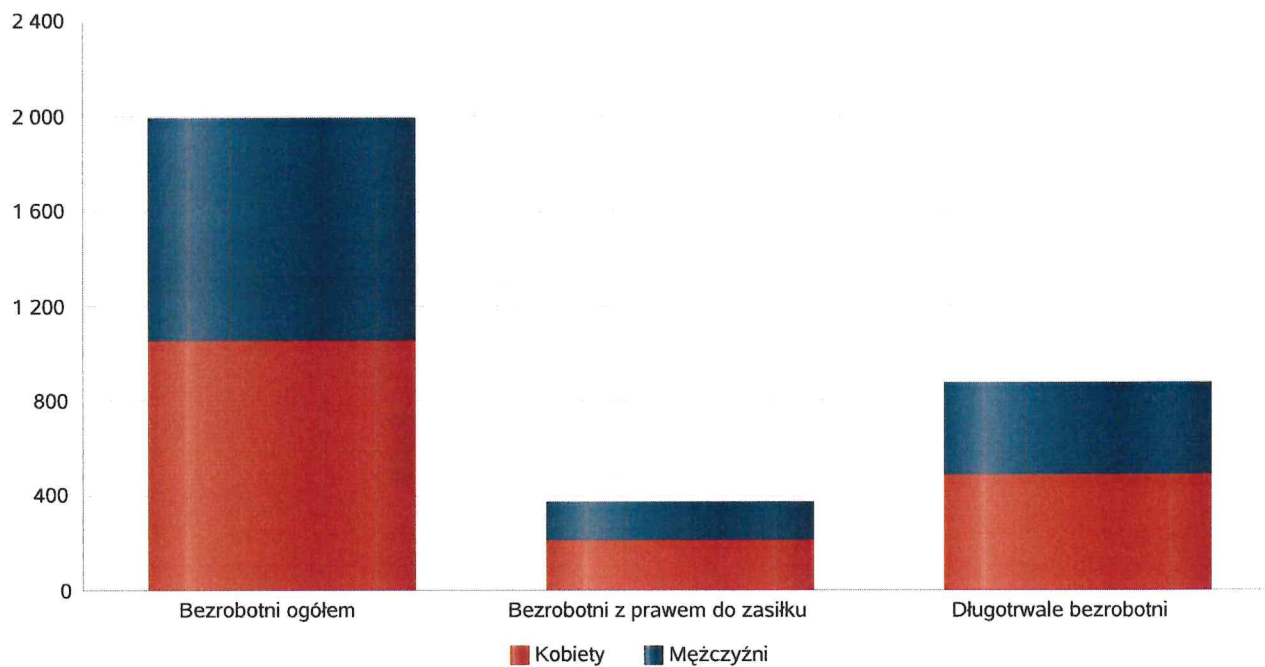
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	1 381	1 342
wiek produkcyjny	9 592	8 062
60-64		999
65-74	2 125	2 369
75-79	1 009	1 295
80+	1 454	2 408

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci



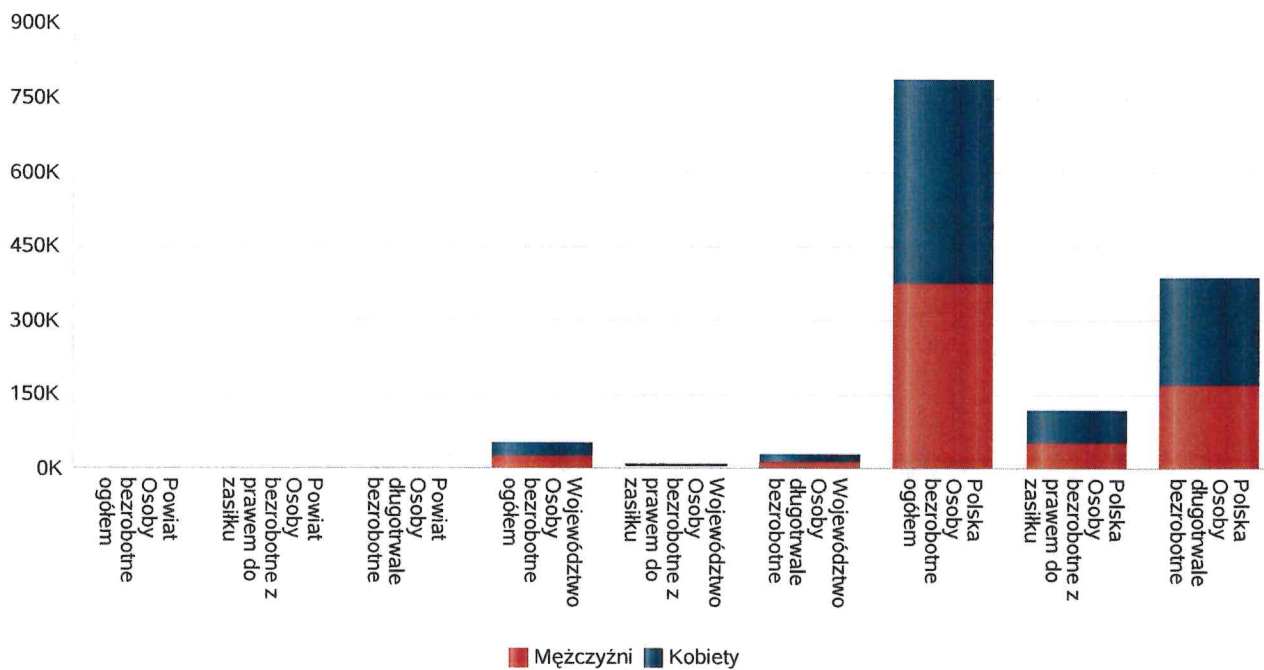
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 993	942	1 051
Bezrobotni z prawem do zasiłku	373	160	213
Długotrwale bezrobotni	876	387	489



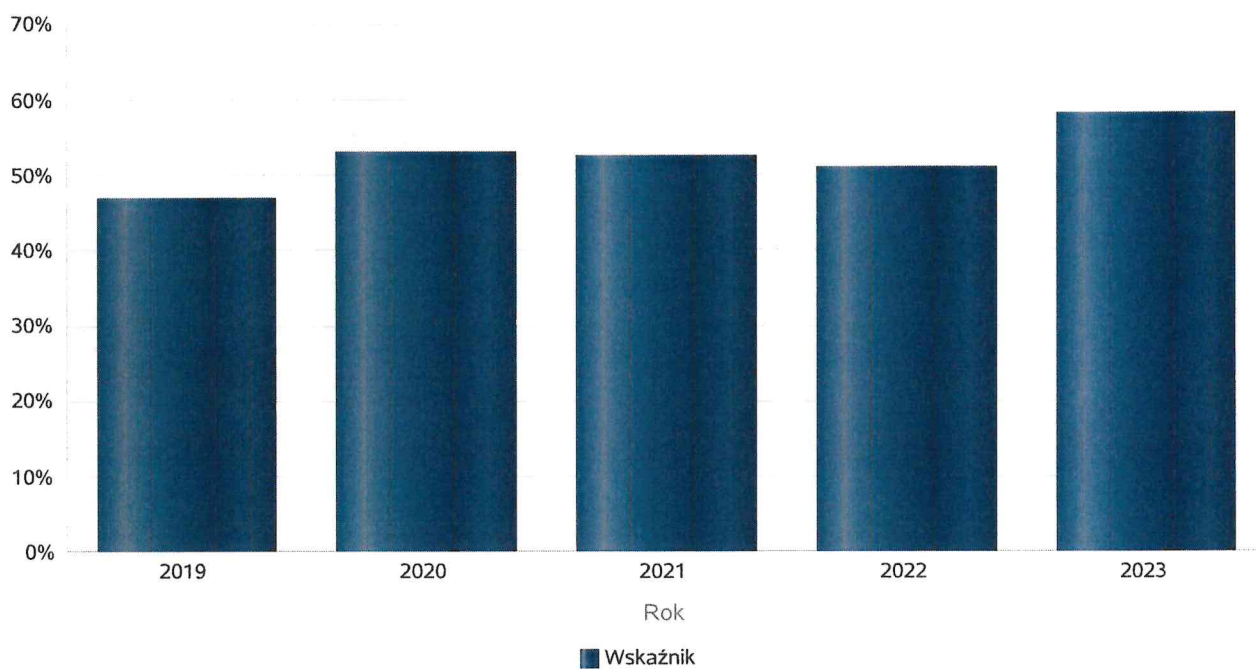
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 051	942	26 770	26 388	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	213	160	4 094	3 186	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	489	387	14 061	12 965	214 781	169 653



Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

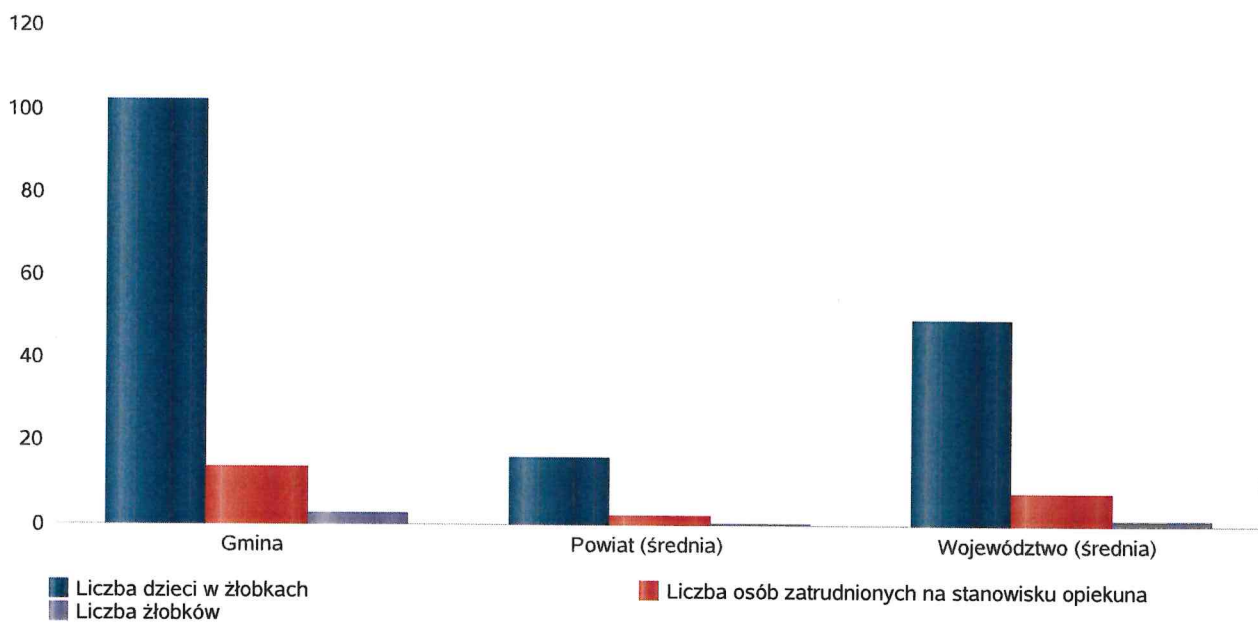
Rok	Wskaźnik
2019	47%
2020	53%
2021	52%
2022	51%
2023	58%



Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	102,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	14,00
Gmina	Liczba żłobków	3,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	16,38
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	2,38
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	0,50
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	49,38
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	7,94
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,38

Infrastruktura opieki nad dziećmi



INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	490	461	460
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	50	96	120
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	40	41	50
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	20	49	62
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	0	0	0
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

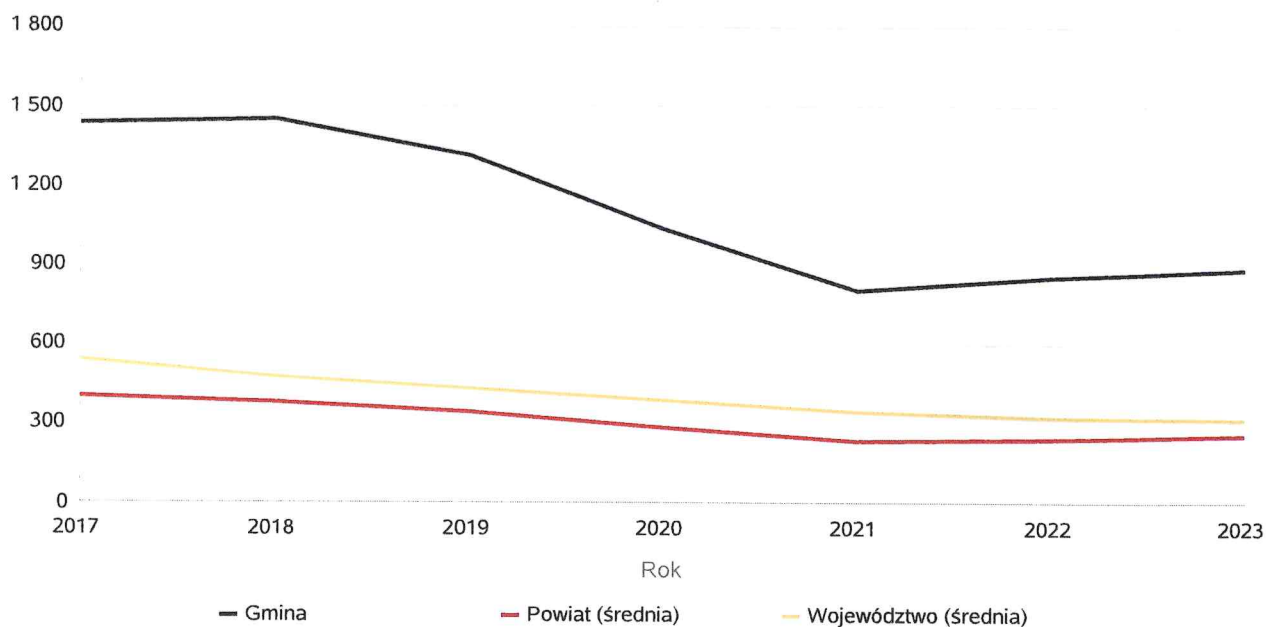
3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w gminie **Opczno** z pomocy społecznej w **2023** roku uzyskało **1232** osoby, co stanowiło **3,8 %** wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do **2022** roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o **40 osób**. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o **36 rodzin**. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom **395 osób**, co oznaczało spadek w stosunku do roku **2022** o **10 osób**. W gminie **Opczno** najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w **2023** roku było kolejno: niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

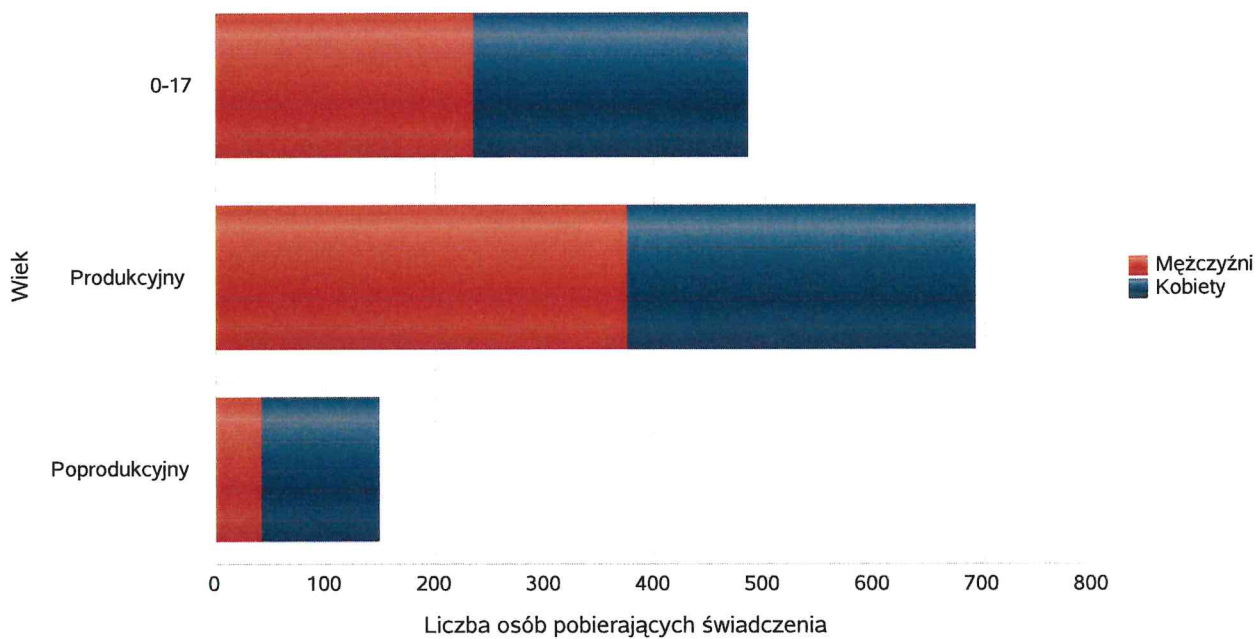
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	1 436	1 447	1 310	1 034	805	854	885
Powiat (średnia)	401	380	341	283	236	239	255
Województwo (średnia)	539	476	434	388	340	321	318

Liczba świadczeniobiorców



Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

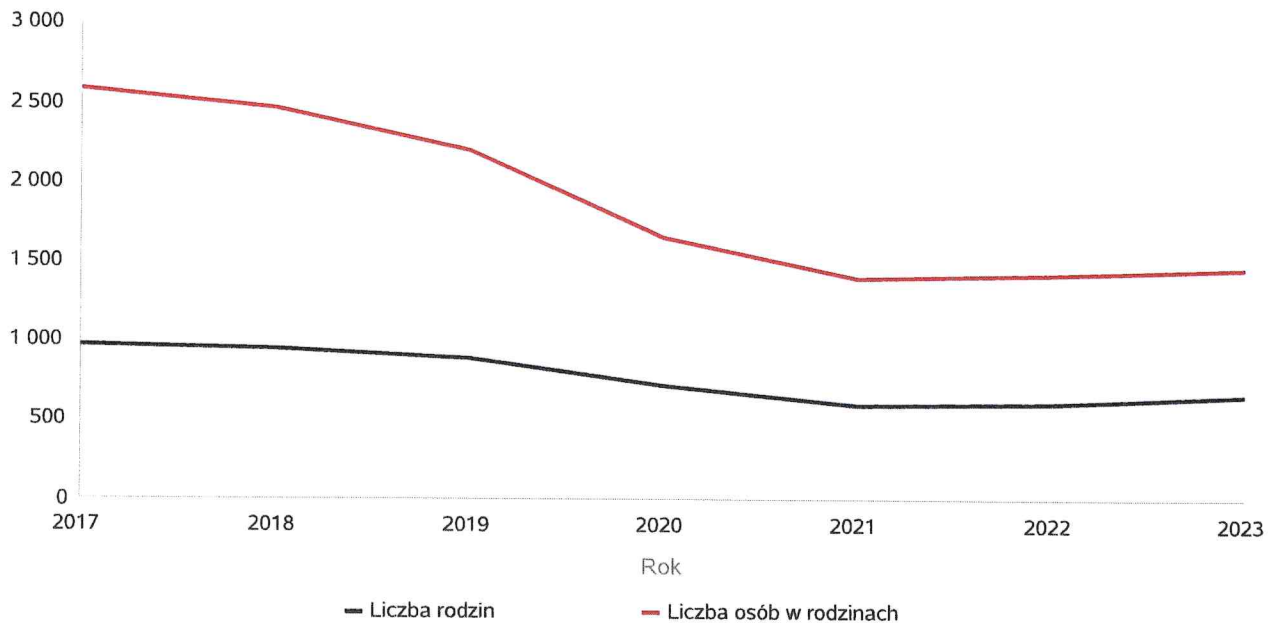
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	485	251	234
Produkcyjny	691	316	375
Poprodukcyjny	148	106	42



Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	974	2 586
2018	948	2 463
2019	887	2 204
2020	723	1 652
2021	597	1 401
2022	608	1 418
2023	656	1 461

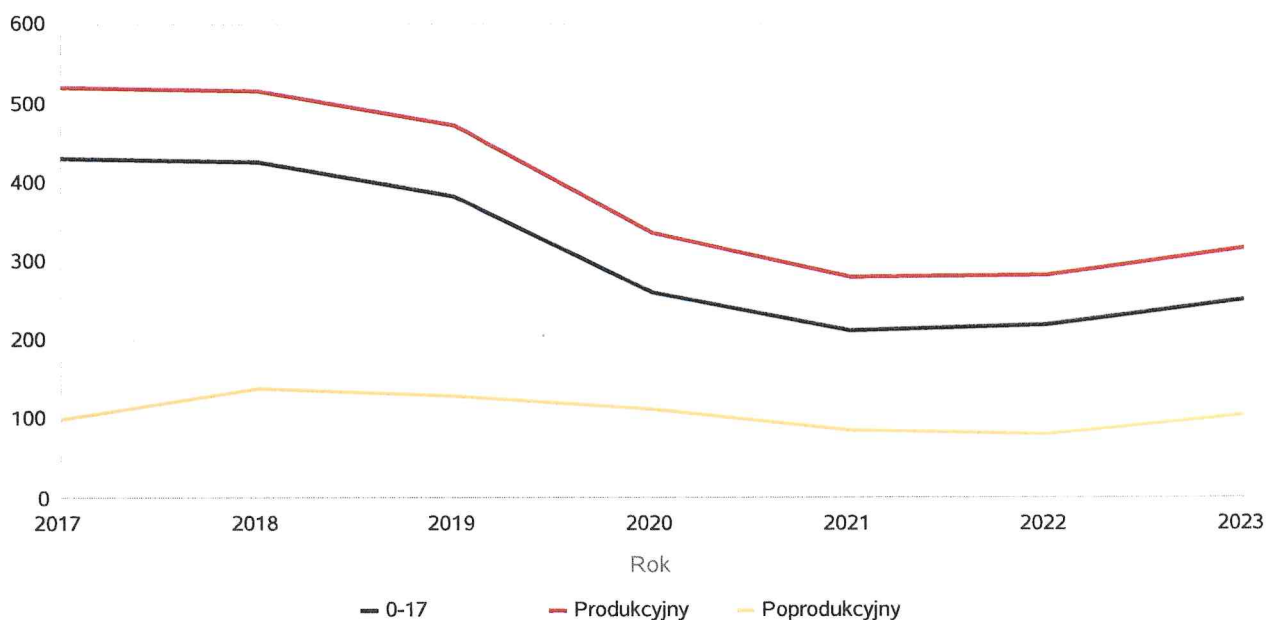
Korzystający z pomocy społecznej



Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Opoczno	0-17	429	425	382	261	212	218	251
	Produkcyjny	520	515	470	335	279	282	316
	Poprodukcyjny	101	139	129	111	85	81	106
Powiat (średnia)	0-17	135	126	112	86	68	66	76
	Produkcyjny	121	117	103	90	73	67	75
	Poprodukcyjny	32	41	42	36	32	32	36
Województwo (średnia)	0-17	87	85	66	58	48	49	47
	Produkcyjny	174	174	131	121	105	111	94
	Poprodukcyjny	63	74	62	56	52	52	53

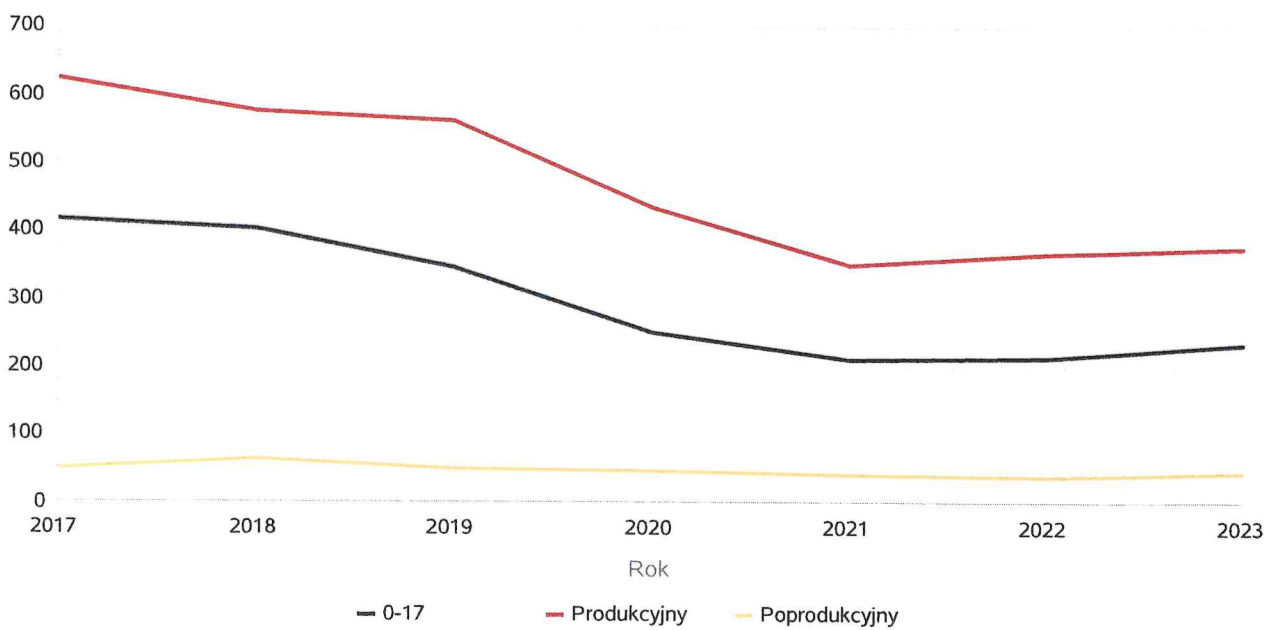
Liczba kobiet korzystających z pomocy



Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

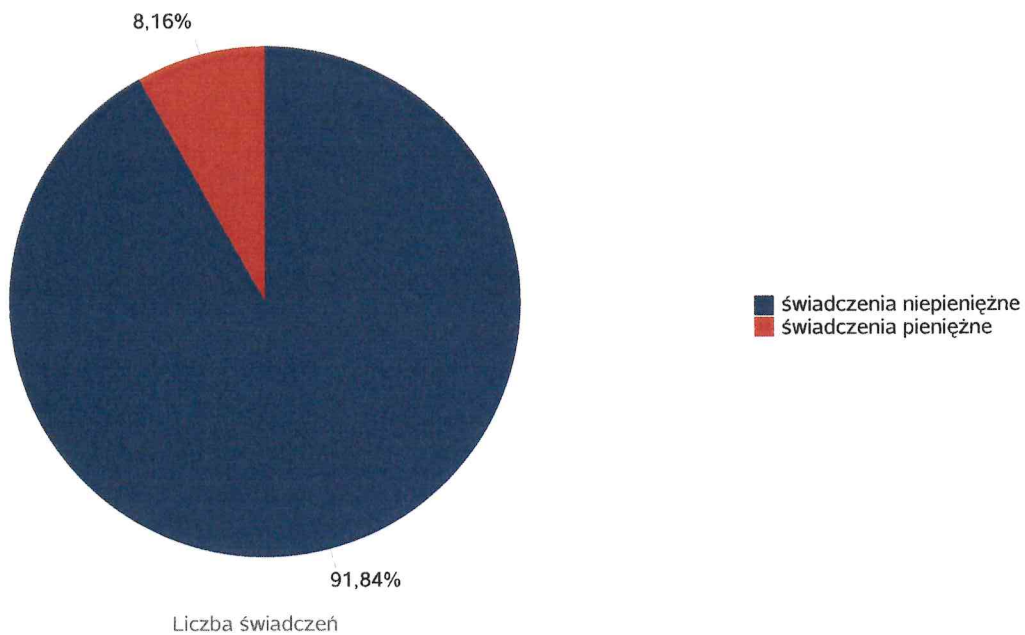
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Opoczno	0-17	418	403	346	249	211	214	234
	Produkcyjny	622	575	560	433	349	366	375
	Poprodukcyjny	49	63	48	46	40	38	42
Powiat (średnia)	0-17	137	125	109	87	71	68	79
	Produkcyjny	152	137	130	116	101	90	95
	Poprodukcyjny	15	16	15	15	16	16	17
Województwo (średnia)	0-17	92	92	70	62	50	51	49
	Produkcyjny	195	200	155	149	136	123	120
	Poprodukcyjny	23	25	22	21	21	21	22

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy



Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

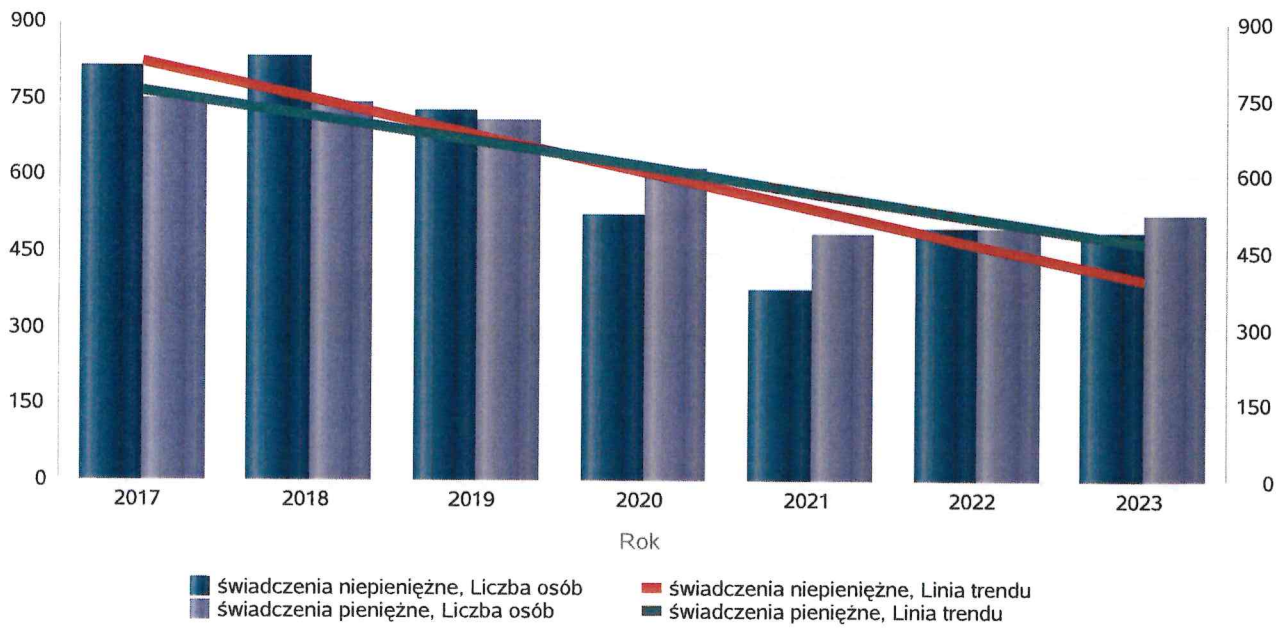
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	58 140
świadczenia pieniężne	5 166



Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	814	831	728	521	376	497	488
świadczenia pieniężne	751	744	710	613	484	498	521

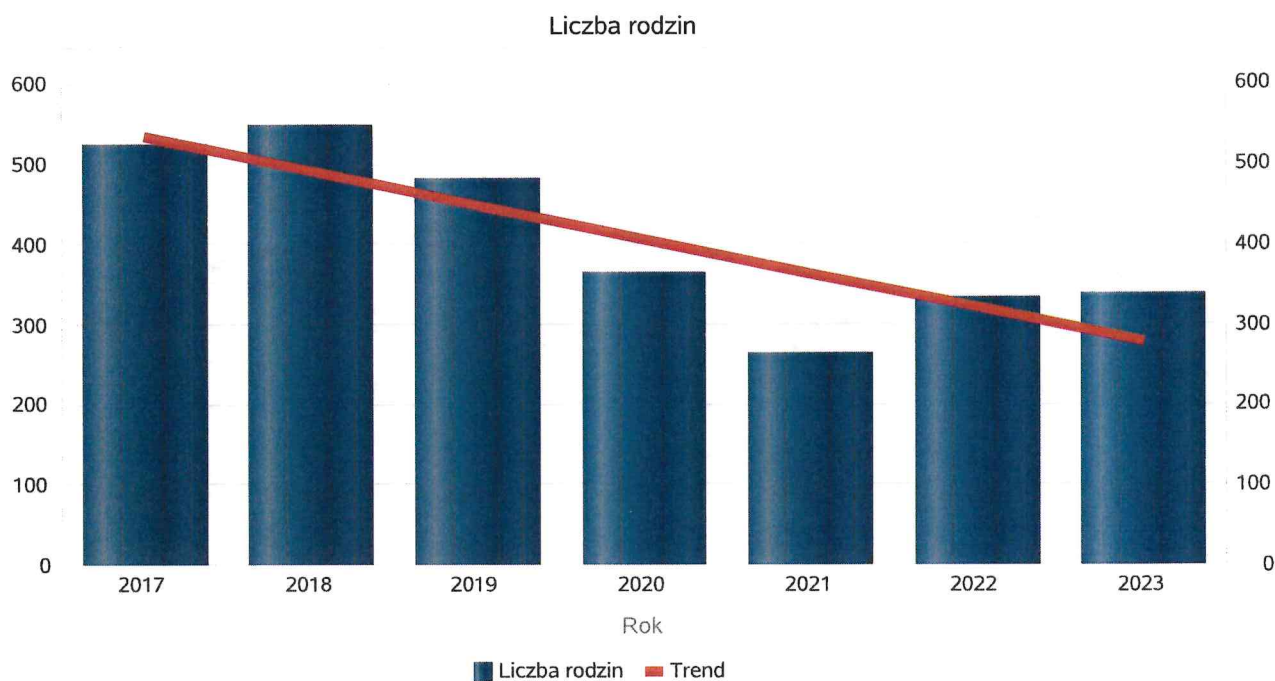
Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych



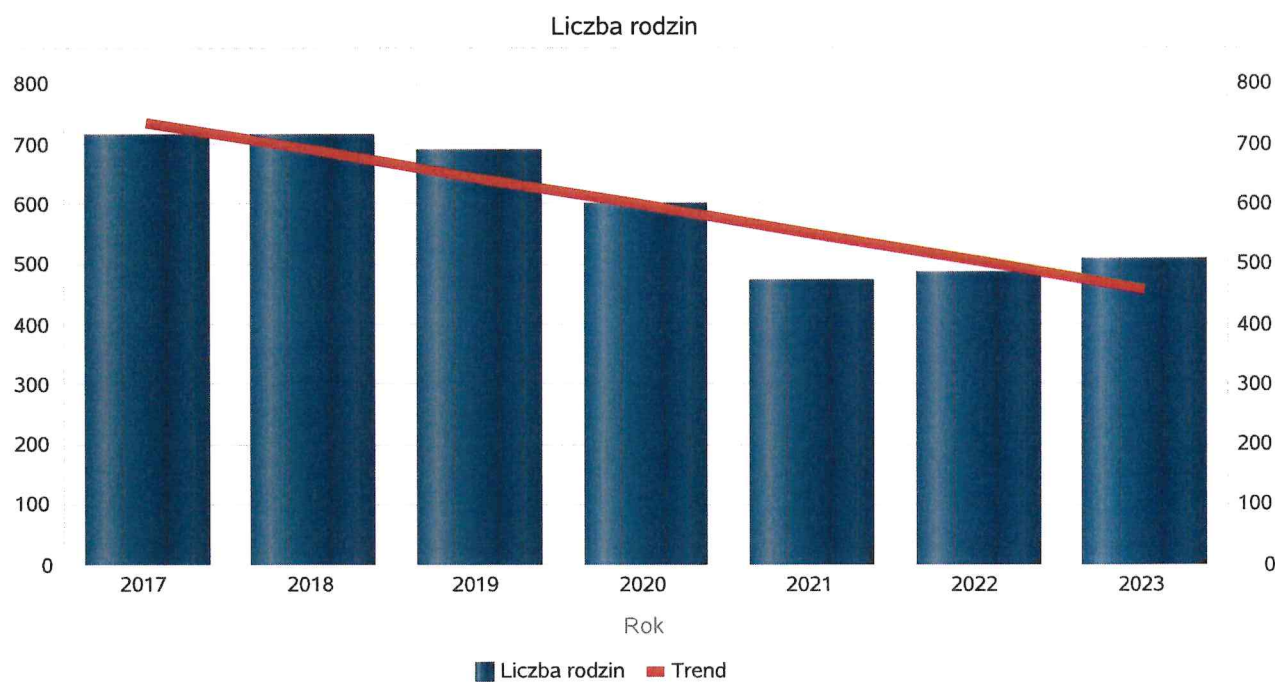
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	523	547	480	363	263	333	337
świadczenia pieniężne	715	715	690	600	473	484	507

świadczenia niepieniężne



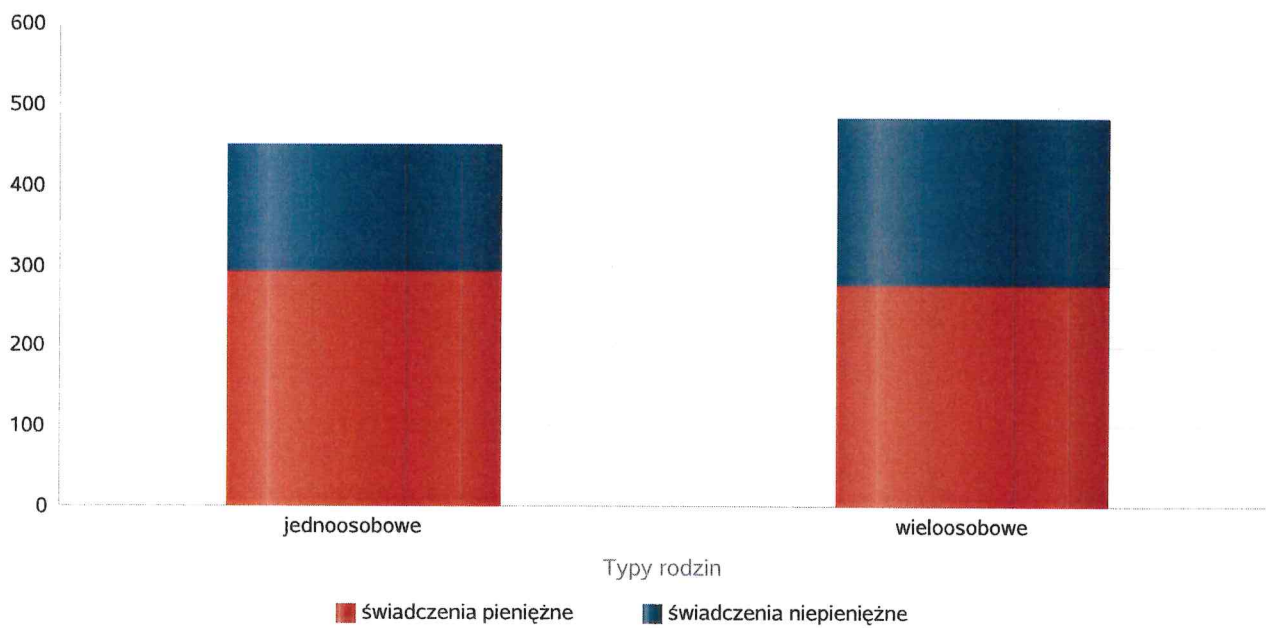
świadczenia pieniężne



Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	371	292	158
wielosobowe	332	276	207

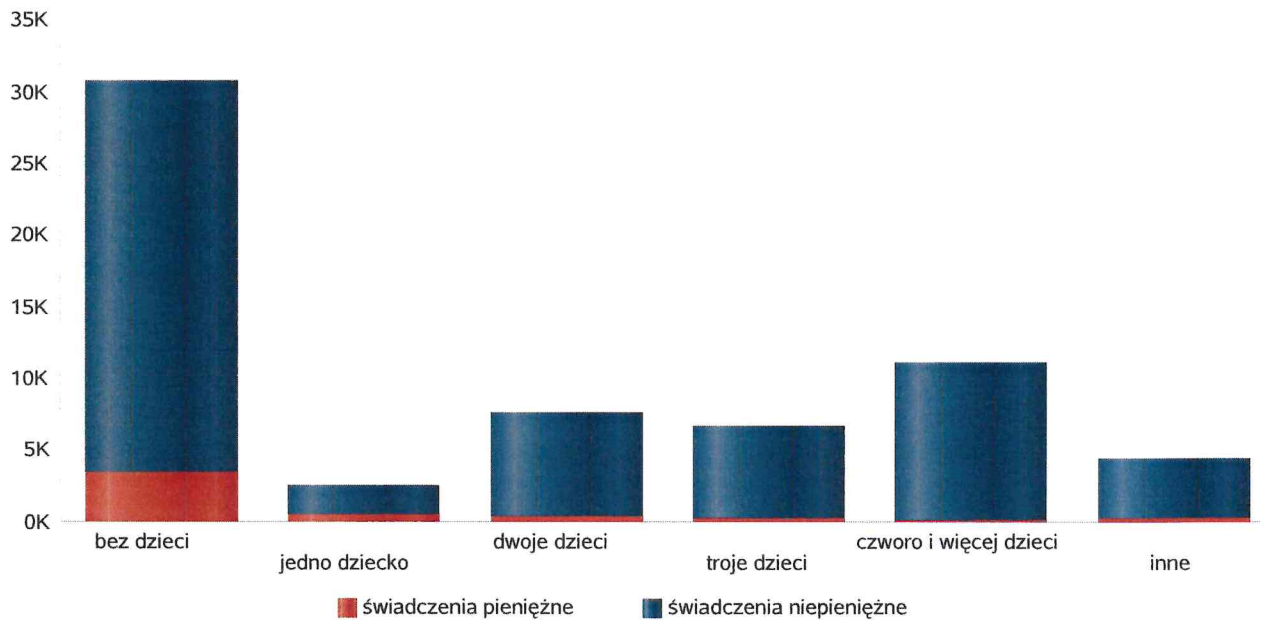
Liczba rodzin pobierających świadczenia



Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	30741	3449	27292
jedno dziecko	2556	499	2057
dwoje dzieci	7635	457	7178
troje dzieci	6749	247	6502
czworo i więcej dzieci	11160	211	10949
inne	4465	303	4162

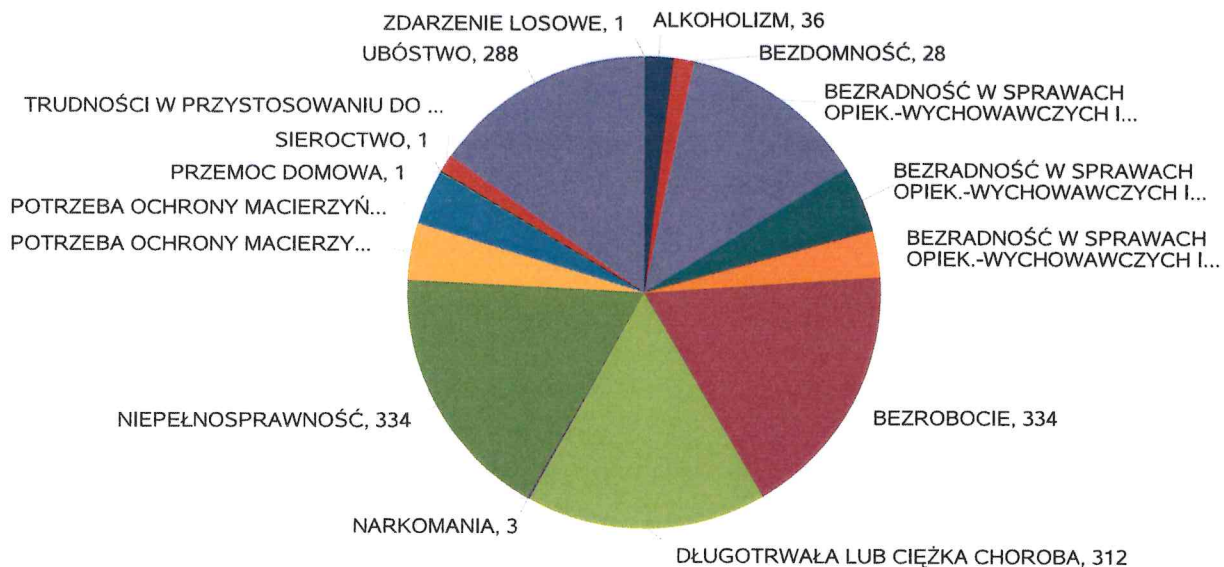
Liczba świadczeń



Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
BEZROBOCIE	334
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	334
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	312
UBÓSTWO	288
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	243
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	86
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	74
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	71
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	60
ALKOHOLIZM	36
BEZDOMNOŚĆ	28
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	23
NARKOMANIA	3
PRZEMOC DOMOWA	1
SIEROCTWO	1
ZDARZENIE LOSOWE	1

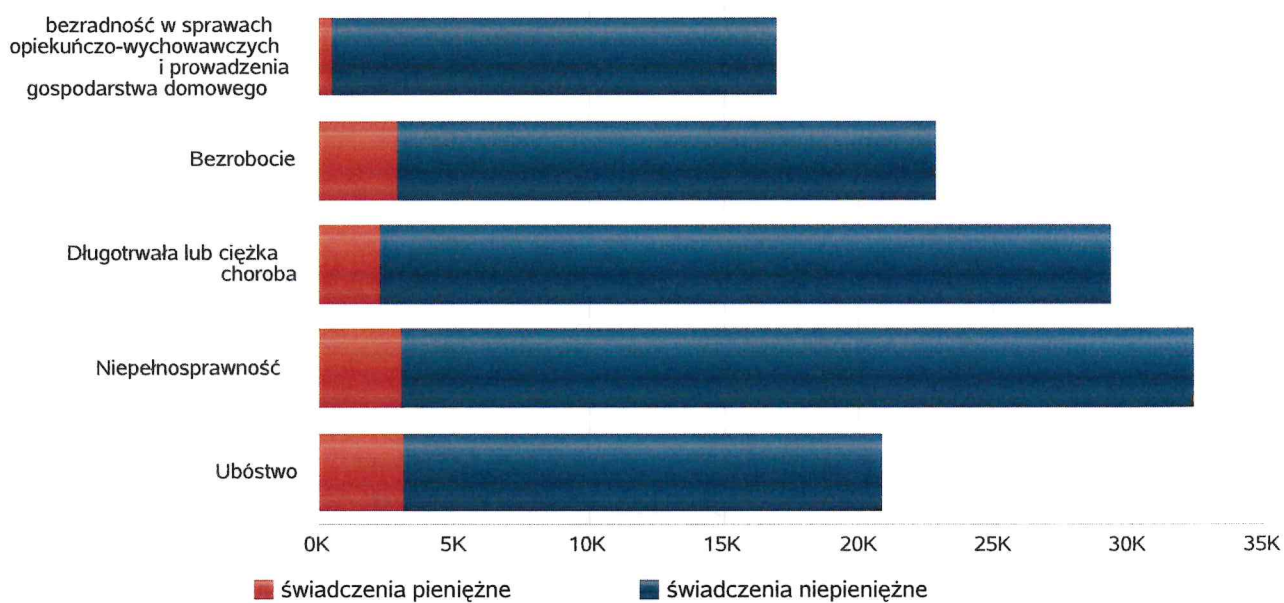
Powody udzielenia pomocy i wsparcia



Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Niepełnosprawność	32 362	29 309	3 053
Długotrwała lub ciężka choroba	29 285	27 023	2 262
Bezrobocie	22 851	19 949	2 902
Ubóstwo	20 880	17 756	3 124
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16 904	16 376	528

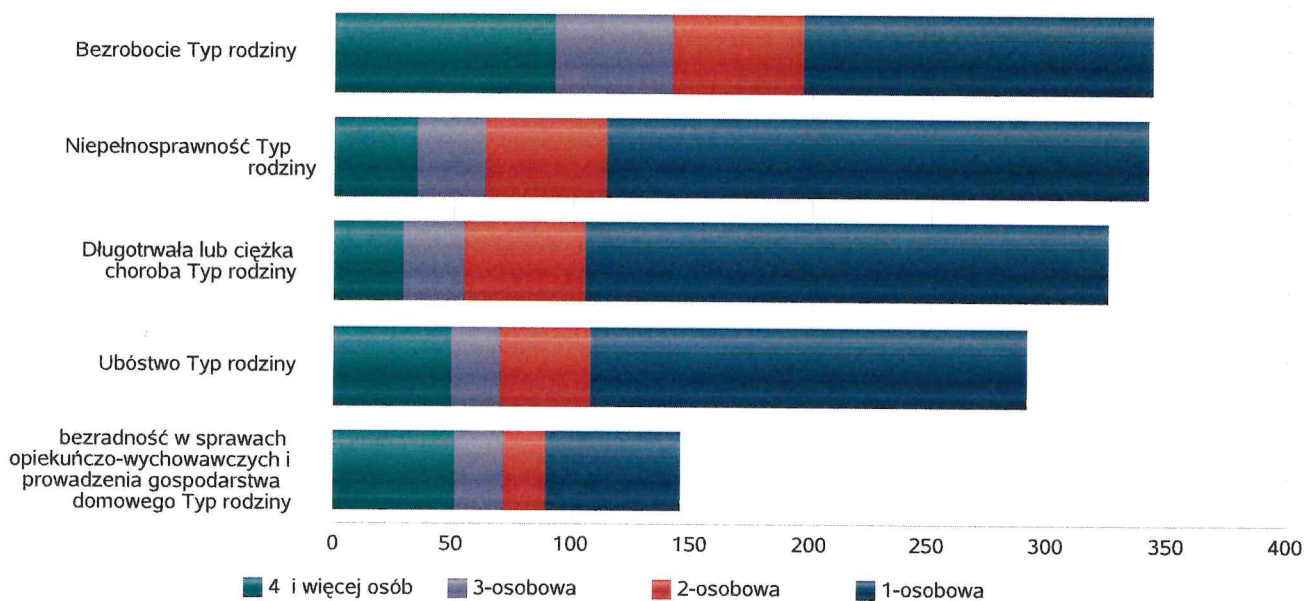
Liczba świadczeń



Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Bezrobocie	343	147	55	49	92
Niepełnosprawność	341	227	51	28	35
Długotrwała lub ciężka choroba	324	219	51	25	29
Ubóstwo	290	183	38	20	49
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	145	56	18	20	51

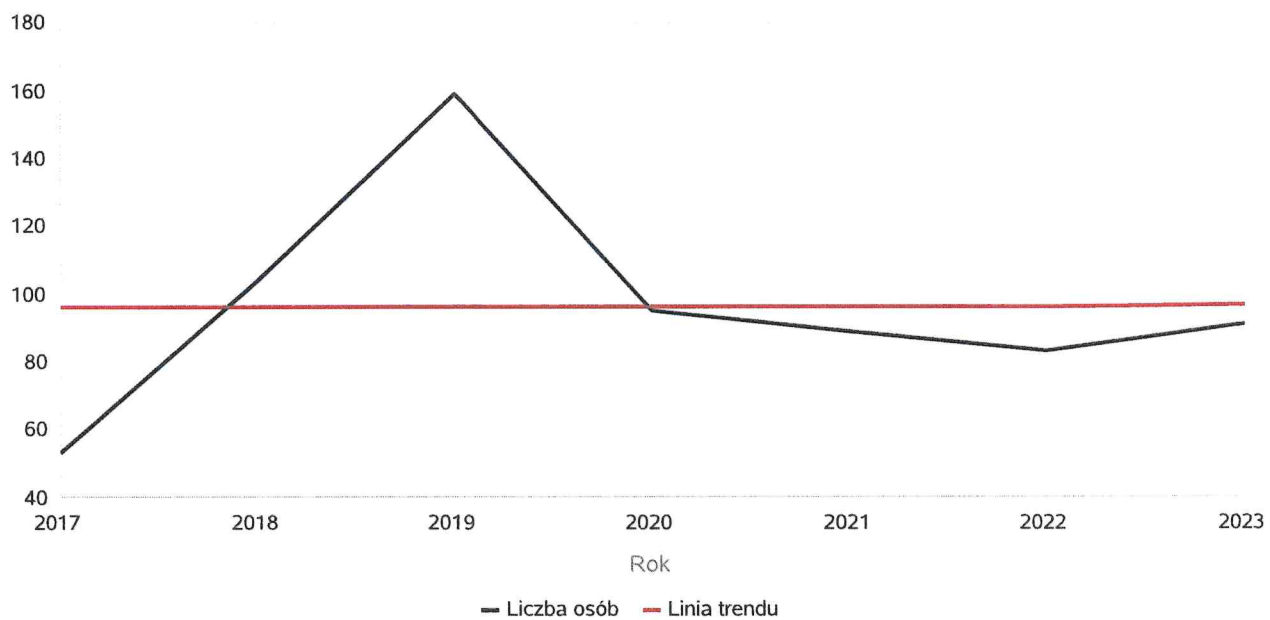
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów



Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	53
2018	104
2019	159
2020	95
2021	89
2022	83
2023	91

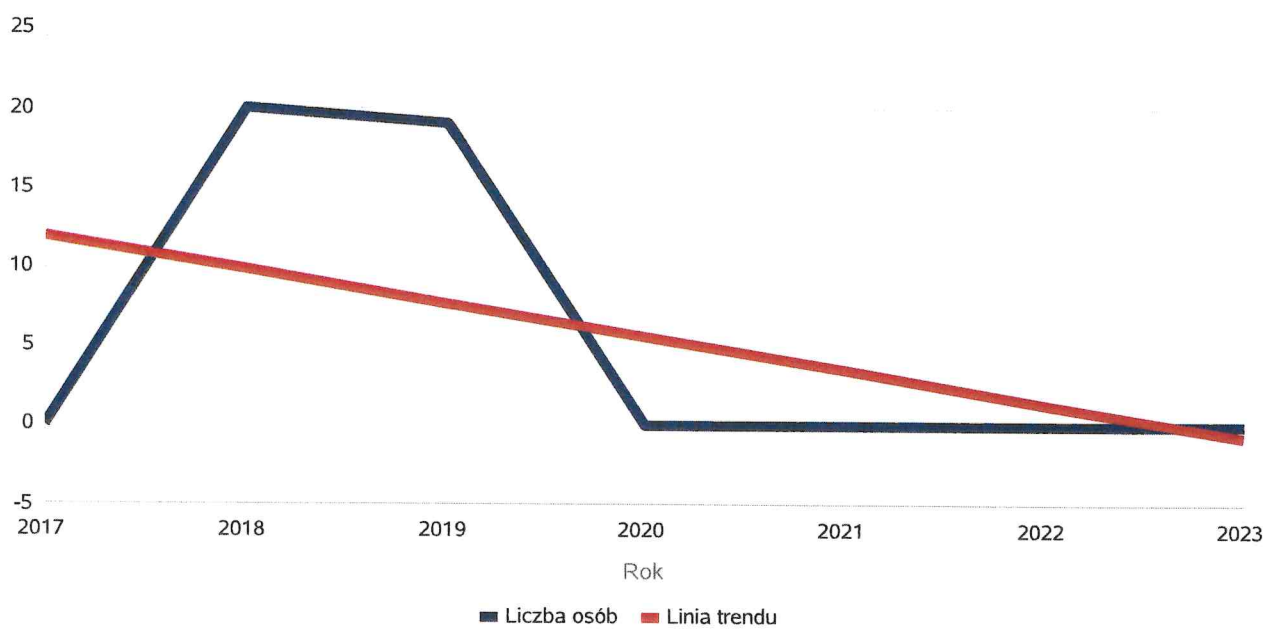
Liczba osób



Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

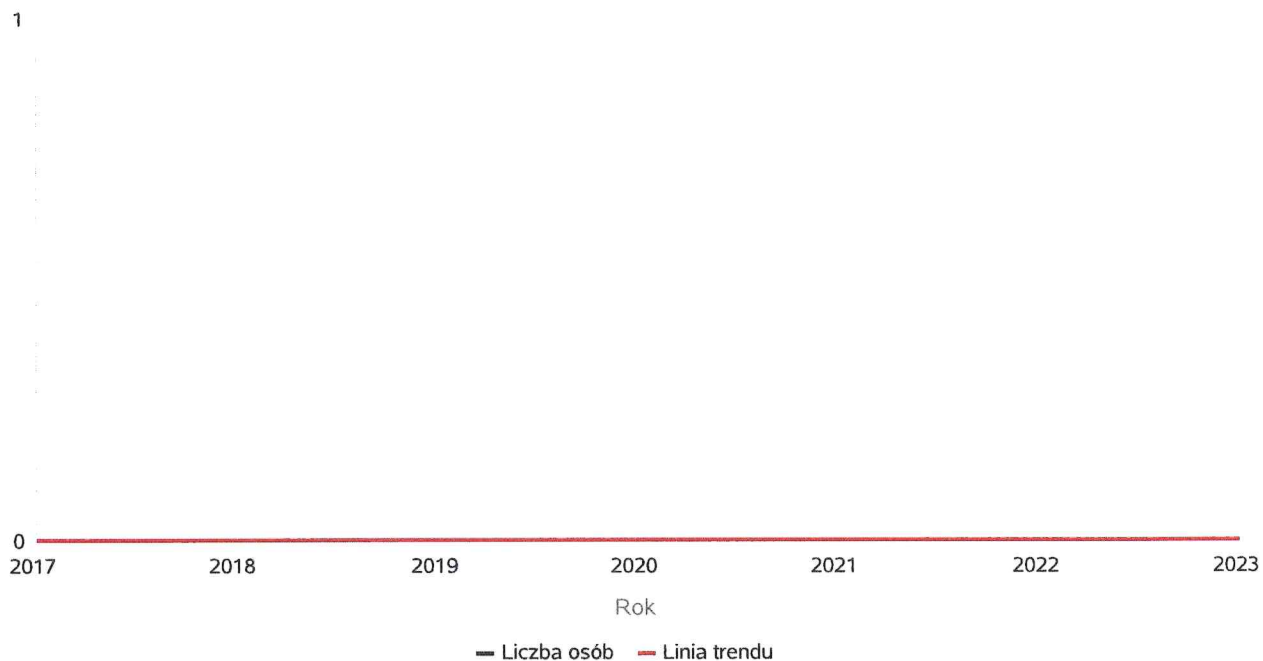
Rok	Liczba osób
2017	0
2018	20
2019	19
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Liczba osób



Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

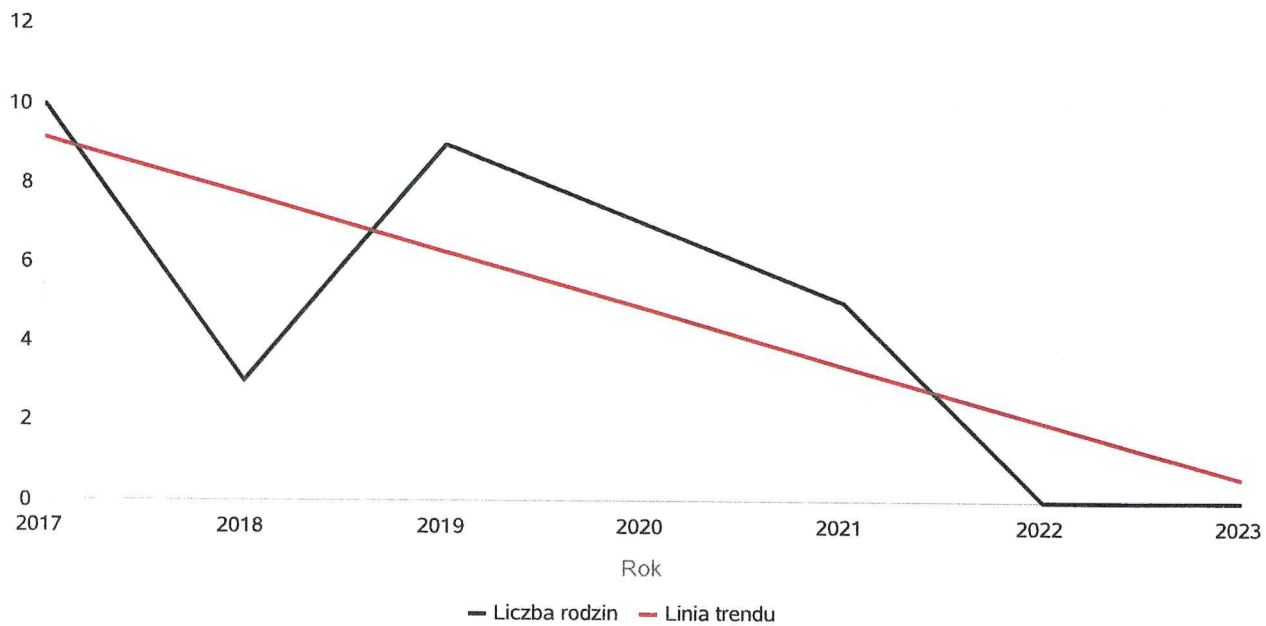
Rok	Liczba osób
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0



Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	10	3	9	7	5	0	0

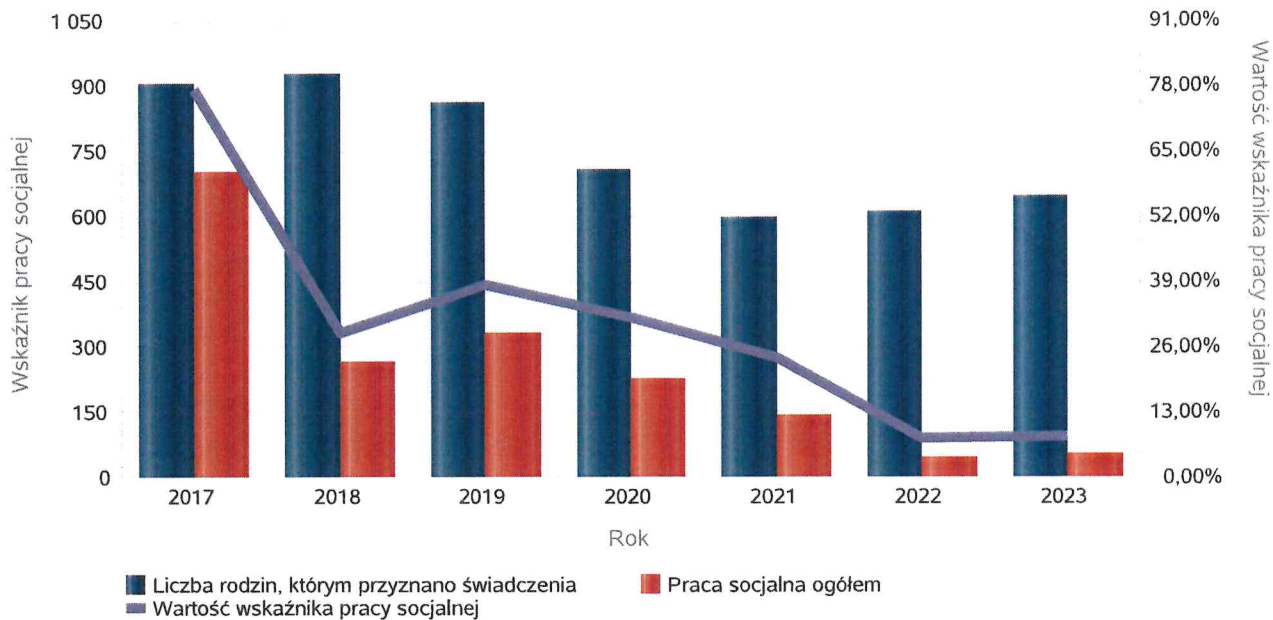
Liczba rodzin



Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	77,59%	28,80%	38,37%	31,73%	23,87%	7,57%	8,23%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	906	927	860	706	595	608	644
Praca socjalna ogółem	703	267	330	224	142	46	53

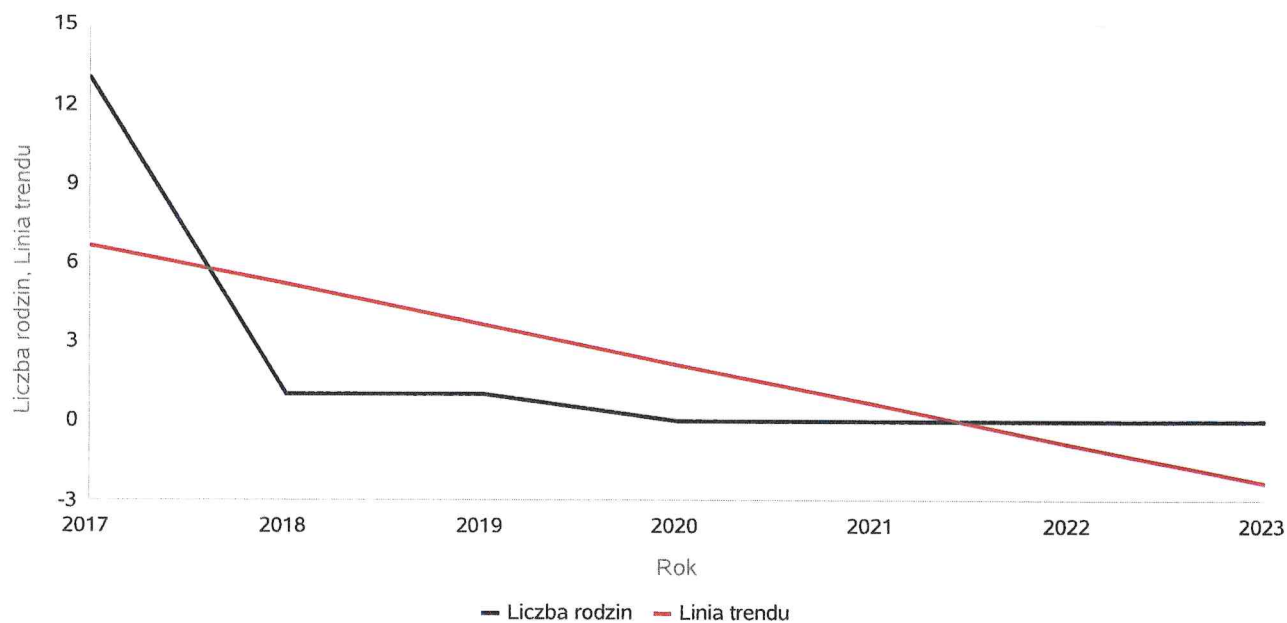
Wskaźnik pracy socjalnej



Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

Udzielone świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	13	1	1	0	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

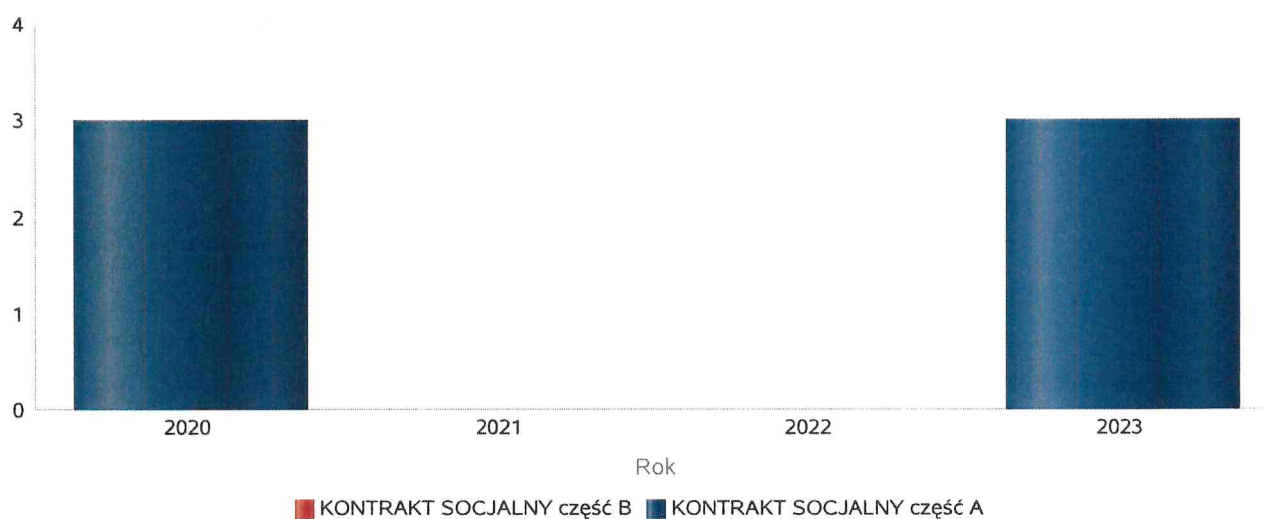


Kontrakt socjalny

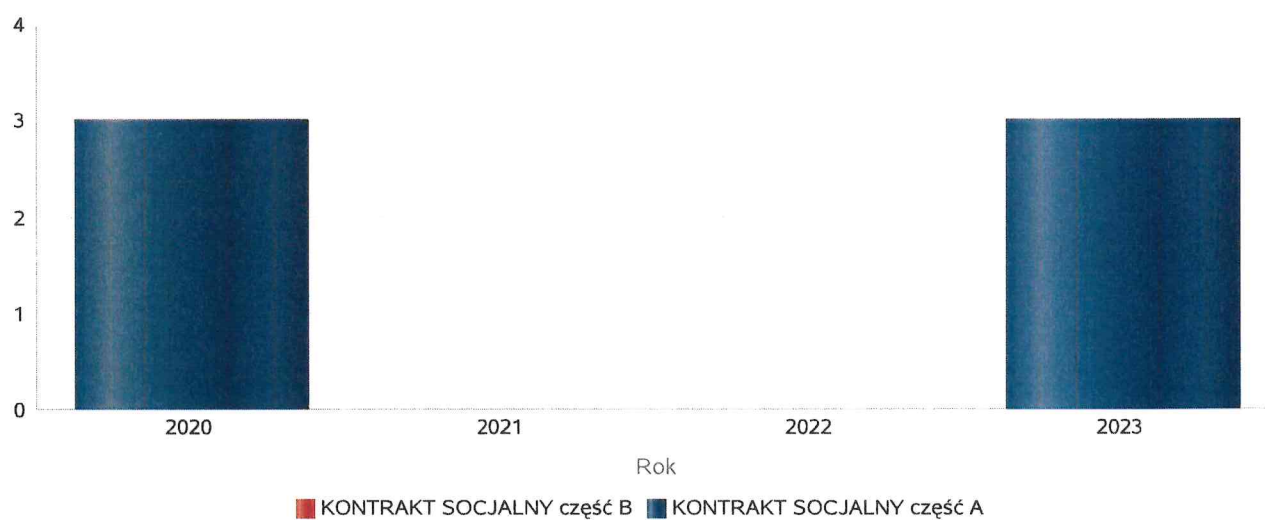
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	3	3
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	3	3
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów



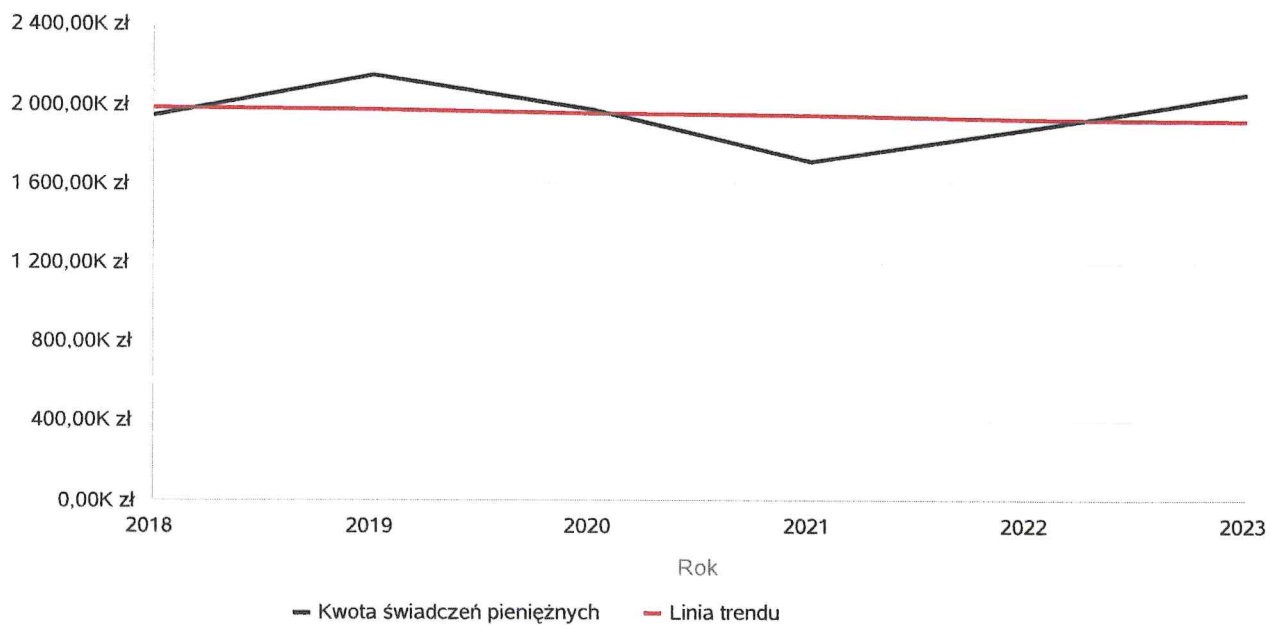
Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi



Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 938 339,92 zł
2019	2 142 172,07 zł
2020	1 974 939,11 zł
2021	1 705 719,05 zł
2022	1 879 698,07 zł
2023	2 046 567,75 zł

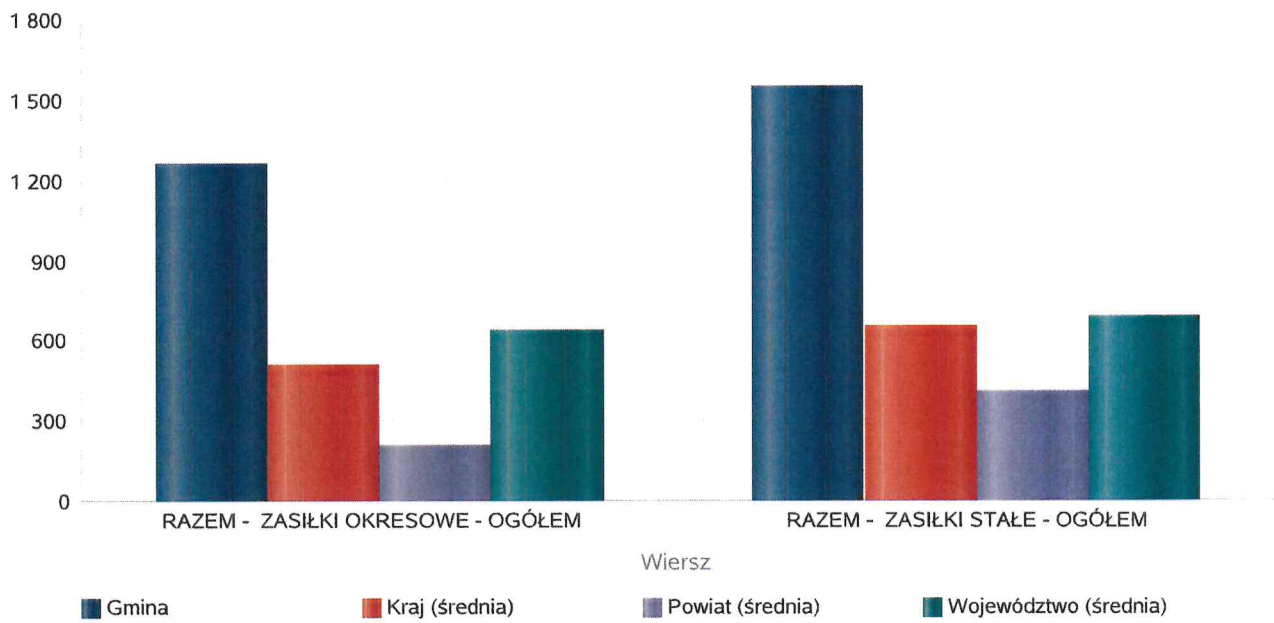
Kwota świadczeń pieniężnych



Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	1 263
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 547
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	209
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	408
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	637
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	693
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń



**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 192	1 232	1 300
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	854	885	900
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	405	395	390
Wiek 0-17	4	244	260	270
Wiek produkcyjny *	5	461	489	500
Wiek poprodukcyjny **	6	129	142	150
Liczba rodzin	7	608	644	700
Liczba osób w rodzinach	8	1 406	1 432	1 500
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	422	463	480
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	195	196	196
Wiek 0-17	11	119	133	140
Wiek 18-59	12	219	234	250
Wiek 60 lat i więcej	13	84	96	105
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	723	825	900
Liczba rodzin	15	709	807	900
Liczba osób w rodzinach	16	1 602	1 798	1 900
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	3	5
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	3	5

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

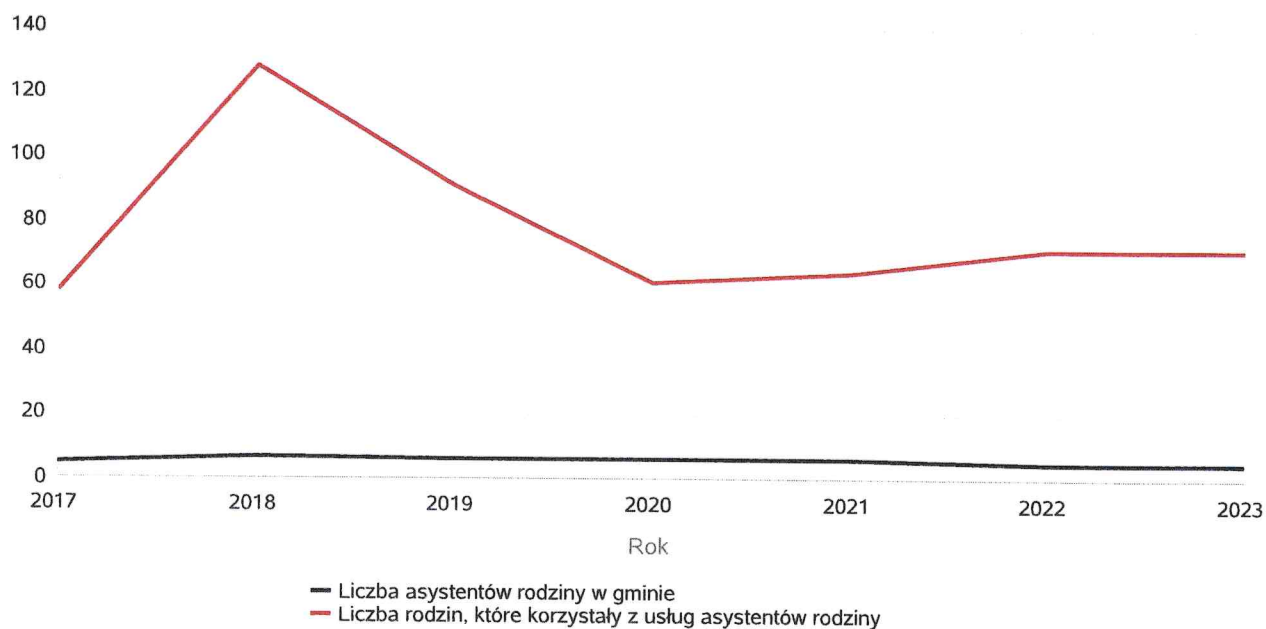
3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

Pomoc i wsparcie w gminie **Opoczno** z pomocy społecznej w 2023 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało **521 osób** , zaś w postaci świadczeń niepieniężnych **488 osób** . Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 67 osób. W gminie funkcjonowało **6** asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką **58 rodzin** . Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	5	7	6	6	6	5	5
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	58	128	91	61	64	71	71

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin



**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	155	151	160
Kwota świadczeń w złotych	2	975 671	903 108	1 000 000
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	130	129	130
Kwota świadczeń w złotych	4	883 758	811 020	900 000
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	25	22	30
Kwota świadczeń w złotych	6	91 913	92 088	100 000
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	195	228	250
Kwota świadczeń w złotych	8	542 695	560 052	580 000
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	149	176	180
Kwota świadczeń w złotych	10	445 179	439 462	460 000
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	3	8	8
Kwota świadczeń w złotych	12	2 704	7 088	7 500
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	44	43	44
Kwota świadczeń w złotych	14	58 101	63 073	64 000
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	1	2
Kwota świadczeń w złotych	16	0	1 164	900
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	400	446	446
Kwota świadczeń w złotych	20	337 530	482 852	482 852
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	334	382	400
Kwota świadczeń w złotych	22	261 240	343 836	370 000
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	299	295	300
Kwota świadczeń w złotych	26	403 600	423 942	460 000
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRIPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	249	251	260
Kwota świadczeń w złotych	28	239 397	254 480	270 000
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	299	295	300
Kwota świadczeń w złotych	30	403 600	423 942	460 000
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	249	251	260
Kwota świadczeń w złotych	32	239 397	254 480	270 000
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	22	19	20
Kwota świadczeń w złotych	34	190 314	224 231	250 000
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	2	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	5 072	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	60	67	68
Kwota świadczeń w złotych	40	1 989 387	2 381 142	2 500 000
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	67	71	71
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	6	5	6
Odplatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	697 558	755 726	750 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

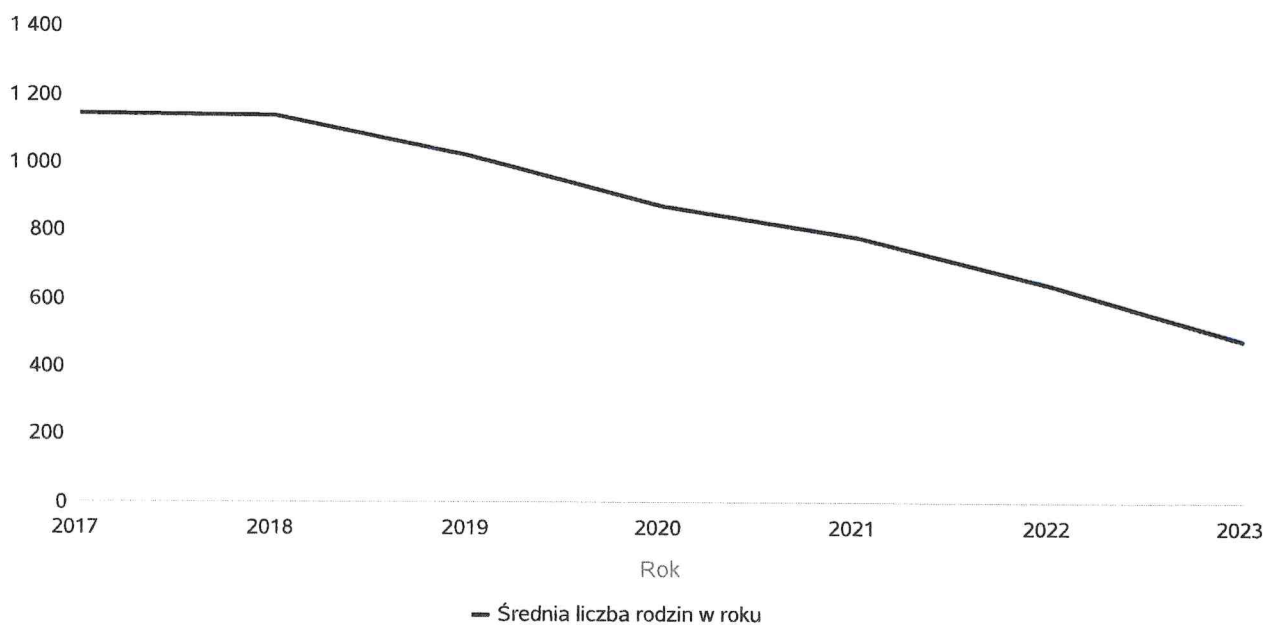
Liczba pobierających w 2023 roku zasiłek wychowawczy wyniosła **7 rodzin**. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 3512 rodzin (co stanowi spadek o **99 %** w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego

wyniosła **20 000 zł** i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o **14 530 217 zł** . Liczba pobierających w 2023 roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła **1449 rodzin** . W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o **201 rodzin** (co stanowi spadek o 12,18% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła **2 483 214 zł** i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o **186 902 zł**. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	1 146	1 139	1 019	874	782	641	476

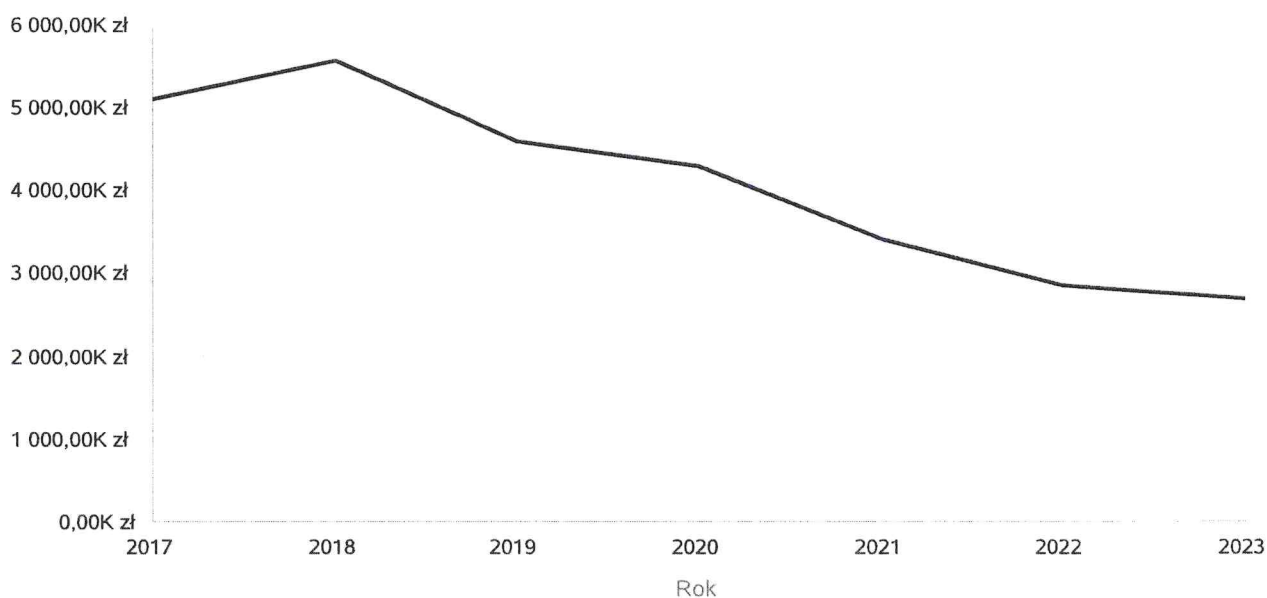
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami



Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	5 118 631,05 zł
2018	5 579 575,63 zł
2019	4 610 703,26 zł
2020	4 296 625,55 zł
2021	3 409 970,31 zł
2022	2 863 479,30 zł
2023	2 687 808,87 zł

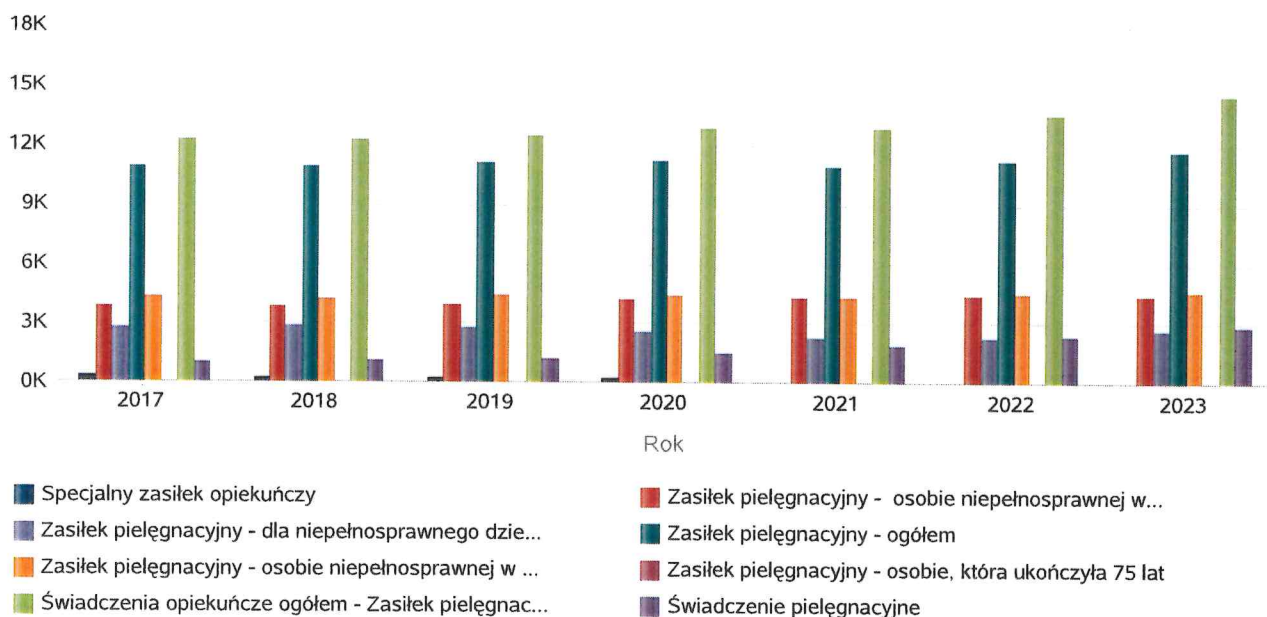
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka



Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	296	265	256	186	25	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	3 833	3 801	3 899	4 197	4 313	4 407	4 375
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	2 724	2 853	2 736	2 554	2 263	2 289	2 621
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	10 867	10 861	11 038	11 140	10 897	11 154	11 625
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	4 265	4 191	4 396	4 389	4 321	4 458	4 629
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	45	16	7	0	0	0	0
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	12 211	12 208	12 459	12 802	12 801	13 532	14 437
Świadczenie pielęgnacyjne	1 048	1 082	1 165	1 476	1 879	2 378	2 812

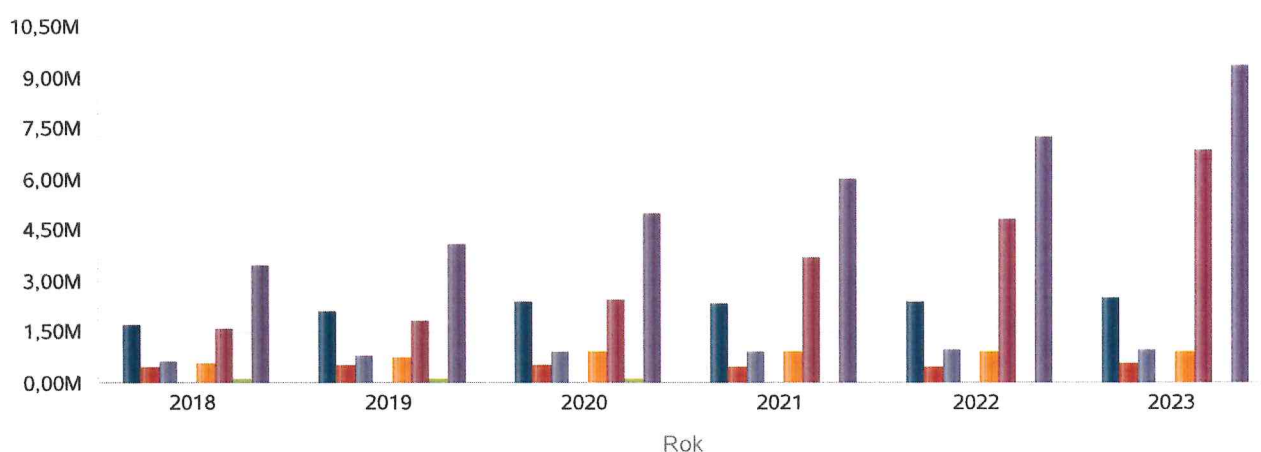
Liczba świadczeń



Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 717 346,00	2 089 356,00	2 402 537,00	2 343 375,00	2 406 112,00	2 509 140,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	450 585,00	516 261,00	550 529,00	486 287,00	493 842,00	565 717,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	663 154,00	832 422,00	947 290,00	928 760,00	961 639,00	999 123,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	2 511,00	1 291,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	601 096,00	739 382,00	904 718,00	928 328,00	950 631,00	944 300,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 593 645,00	1 833 859,00	2 455 400,00	3 671 791,00	4 818 013,00	6 845 253,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	139 113,00	157 320,00	114 482,00	15 500,00	0,00	0,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 450 104,00	4 080 535,00	4 972 419,00	6 030 666,00	7 224 125,00	9 354 393,00

Kwota świadczeń

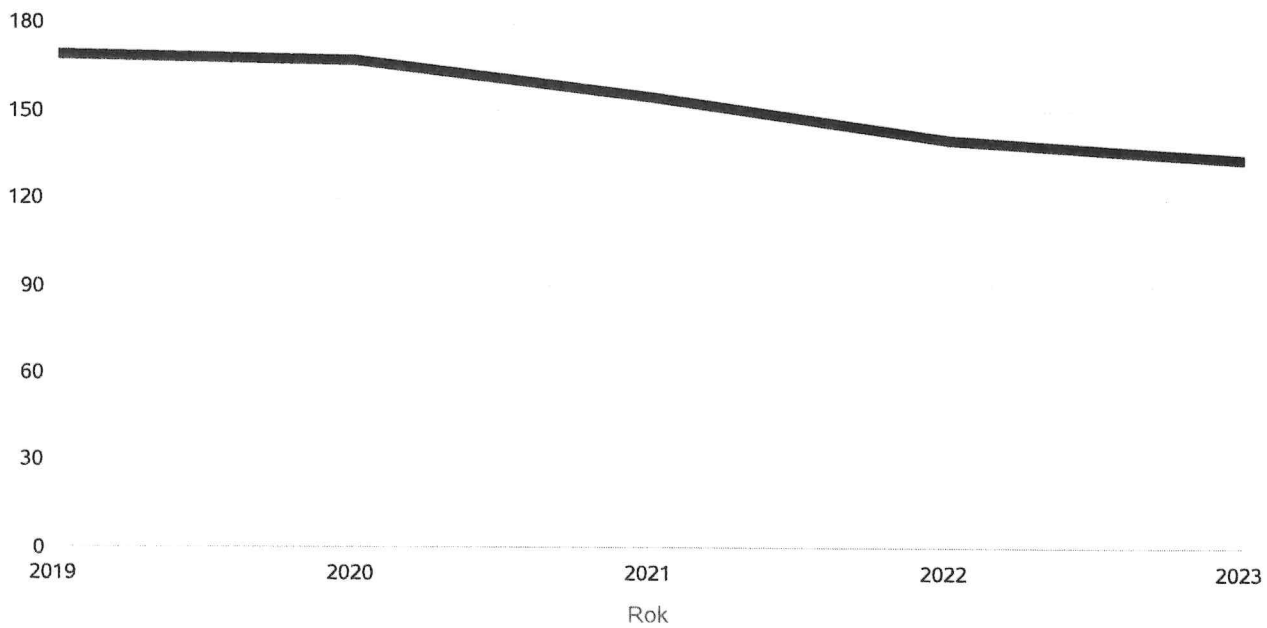


- Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem
- Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności
- Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka
- Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat
- Świadczenie pielęgnacyjne
- Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	169	167	155	140	134

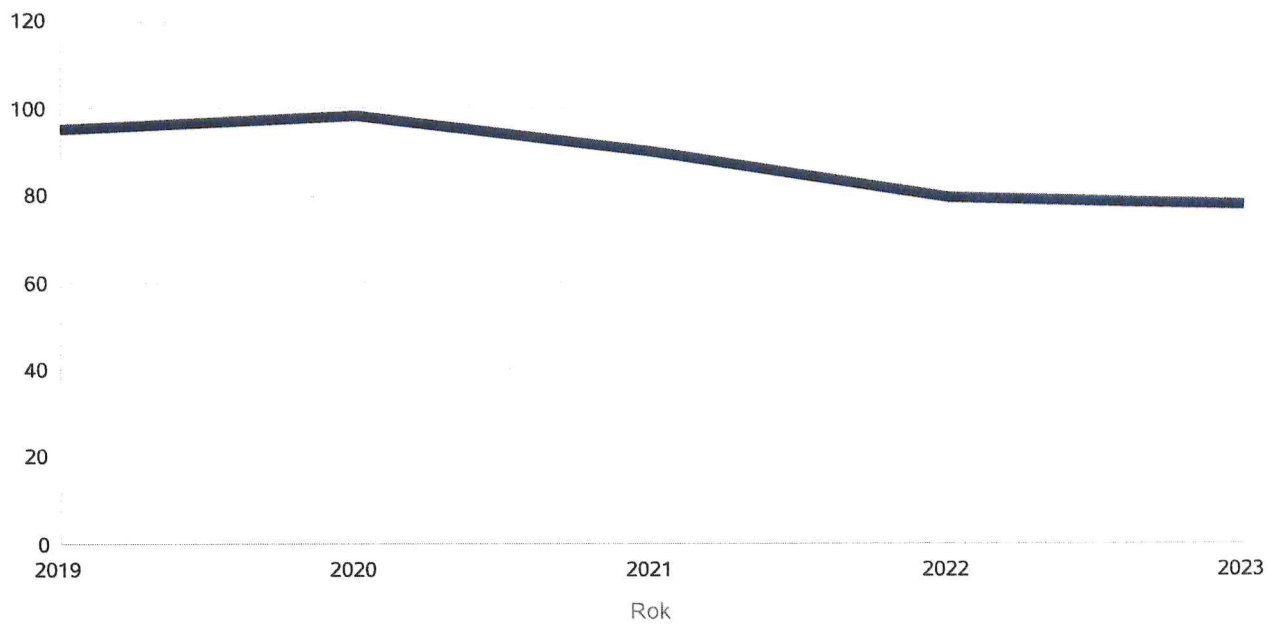
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego



Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	95	99	90	80	78

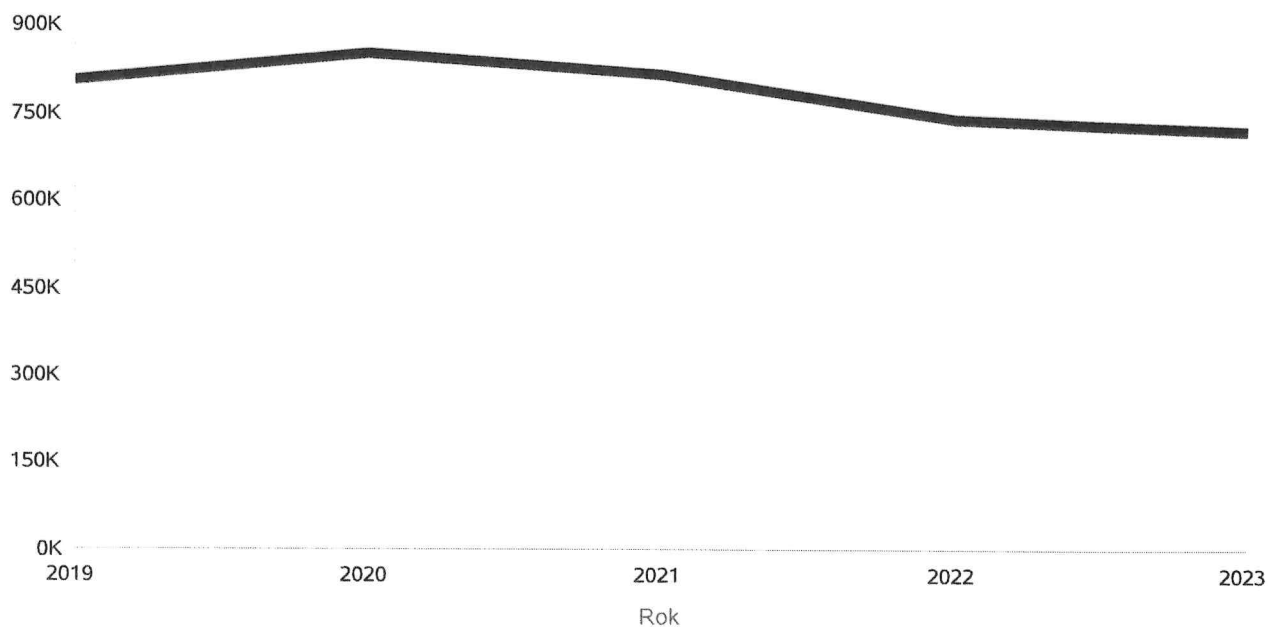
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego



Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	807 565	852 301	815 660	740 460	721 792

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego



INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	152	313	620
Kwota świadczeń w złotych	2	324 524	529 800	1 100 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	169	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	2 666	0	0

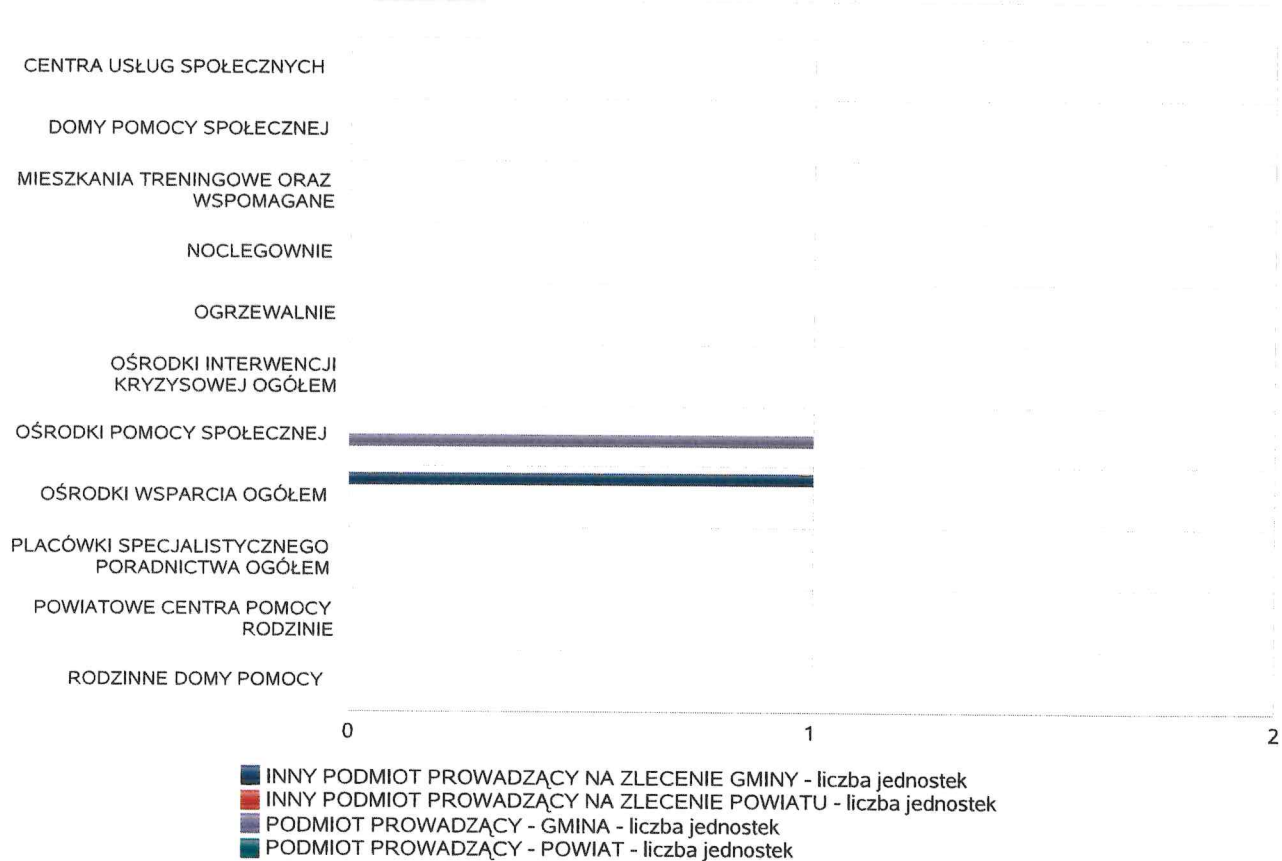
5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie **Opczno** prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: **Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opcznie** oraz **Środowiskowy Dom Samopomocy w Opcznie**. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	1	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

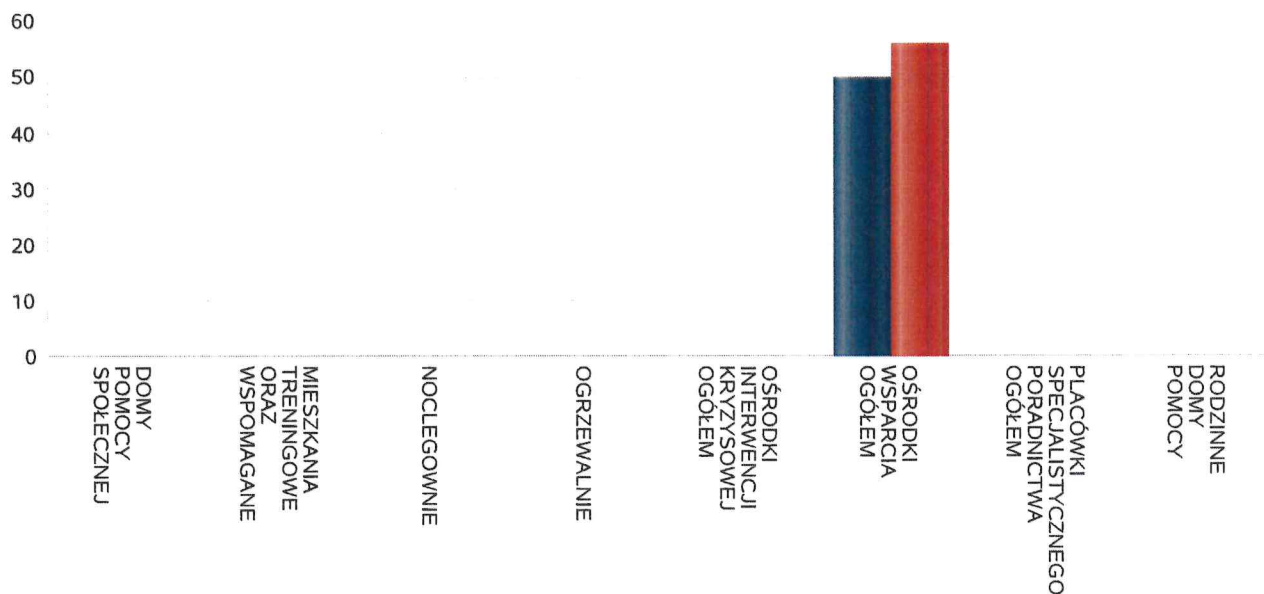
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej



Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	x	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	50	56
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	x	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

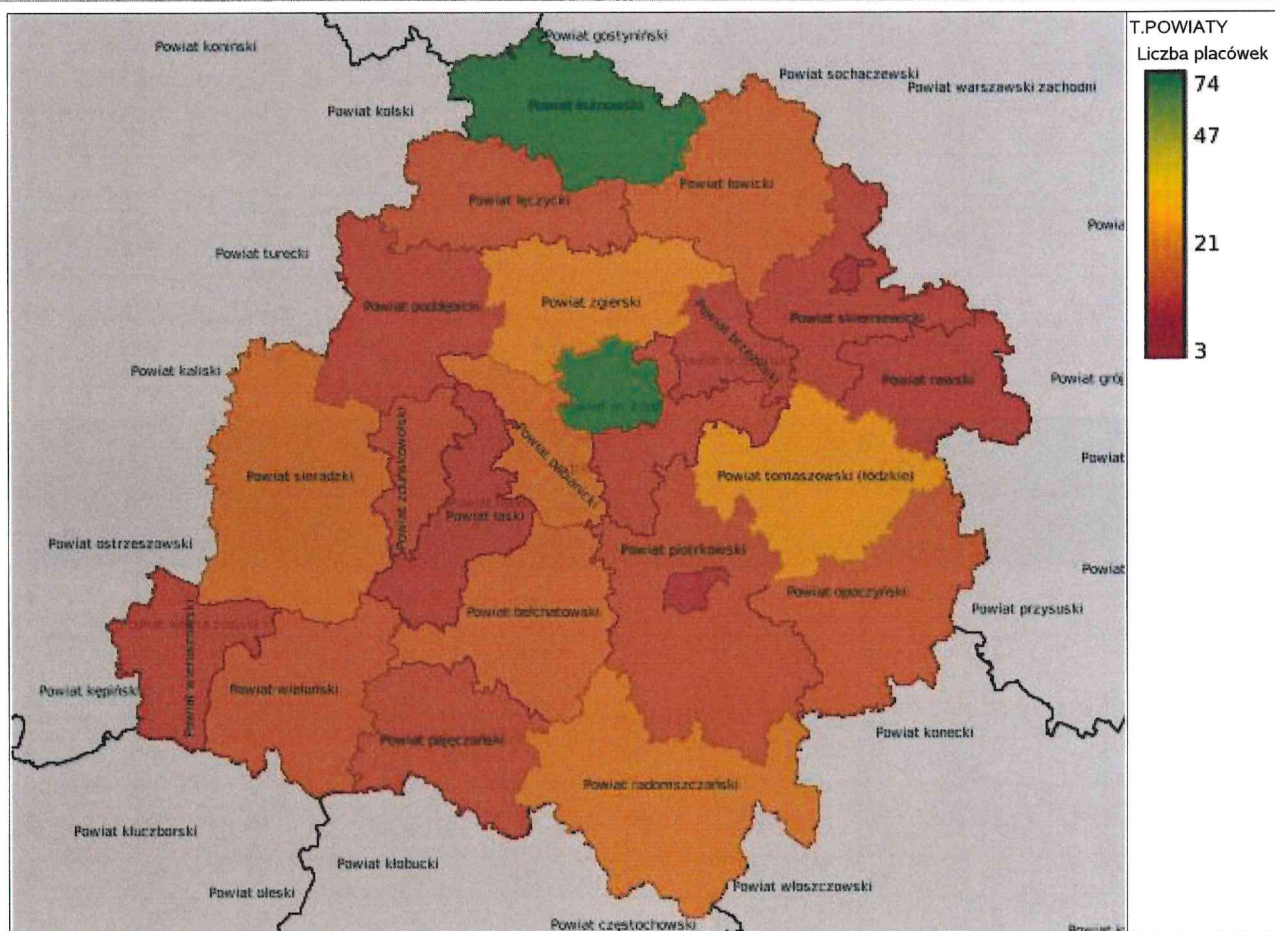


Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bełchatowski	16	0	0	5	0	0	8	3	0
Powiat brzeziński	6	0	0	0	0	0	5	1	0
Powiat kutnowski	67	0	0	52	1	1	11	2	0
Powiat m. Piotrków Trybunalski	4	0	0	0	0	0	1	3	0
Powiat m. Skierniewice	2	0	0	0	0	0	1	1	0
Powiat m. Łódź	58	0	0	22	0	0	1	34	1
Powiat opoczyński	14	0	0	0	0	0	8	6	0
Powiat pabianicki	18	0	0	2	1	0	7	8	0
Powiat pajęczański	10	0	0	0	0	0	8	2	0
Powiat piotrkowski	12	0	0	0	0	0	11	1	0
Powiat poddębicki	6	0	0	0	0	0	6	0	0
Powiat radomszczański	21	0	0	0	0	0	14	7	0
Powiat rawski	8	0	0	0	0	0	6	2	0
Powiat sieradzki	16	0	0	1	0	1	11	3	0
Powiat skierniewicki	9	0	0	0	0	0	9	0	0
Powiat tomaszowski (łódzkie)	23	0	0	8	0	0	11	4	0
Powiat wieluński	15	0	0	0	0	0	10	5	0
Powiat wieruszowski	8	0	0	0	0	0	7	1	0
Powiat zduńskowolski	7	0	0	0	0	0	4	3	0
Powiat zgierski	18	0	0	1	1	1	9	6	0
Powiat łaski	8	0	0	0	0	0	5	3	0
Powiat łowicki	15	0	0	2	1	0	10	2	0
Powiat łódzki wschodni	8	0	0	0	0	0	6	2	0
Powiat łęczycki	12	0	0	0	0	0	8	4	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bełchatowski	4	2	1	0	0	0	0	0	1
Powiat brzeziński	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat kutnowski	7	6	0	0	0	0	0	0	1
Powiat m. Piotrków Trybunalski	2	1	0	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Skierniewice	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Łódź	16	14	0	0	0	0	1	1	0
Powiat opoczyński	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat pabianicki	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat pajęczański	3	1	0	0	0	0	1	0	49

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat piotrkowski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat poddębicki	5	1	0	0	0	1	2	0	1
Powiat radomszczański	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat rawski	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sieradzki	6	3	0	0	0	0	2	0	1
Powiat skierniewicki	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat tomaszowski (łódzkie)	7	2	2	0	0	1	1	0	1
Powiat wieluński	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat wierzbowski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat zduńskowolski	7	2	0	0	0	1	3	0	1
Powiat zgierski	8	4	1	0	0	0	2	0	1
Powiat łaski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat łowicki	4	1	2	0	0	0	0	0	1
Powiat łódzki wschodni	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat łęczycki	3	2	0	0	0	0	0	0	1



ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	50	50	50
Liczba osób korzystających	2	50	56	56
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	6	4	6
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	19	20	20
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 304 402	1 531 019	1 600 000
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	50	50	50
Liczba osób korzystających	8	50	50	50
Liczba osób umieszczonych	9	51	52	50
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	6	4	6
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	19	20	20
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 304 402	1 531 019	1 600 000
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16			
Liczba osób korzystających	17			
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18			

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19			
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20			
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	70	70	70
Liczba osób korzystających	22	50	50	50
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	500 878	428 948	428 948
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	33	30	30
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	963 922	40 000	40 000
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		2	2	2

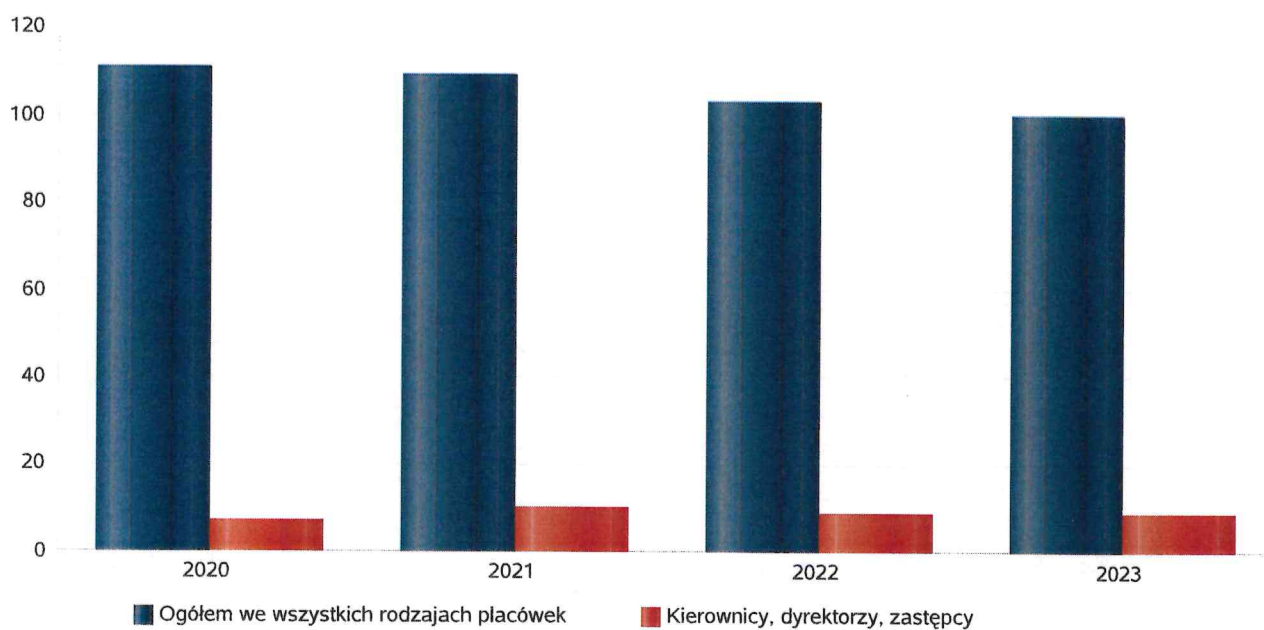
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W 2023 roku kadra Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie liczyła 80 osób w tym: kadra kierownicza 7 osób, pracownicy socjalni 18 osób, pozostali pracownicy 55 osób. Spośród zatrudnionych w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej - 51 pracowników posiada wykształcenie wyższe, 25 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 6 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 4 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej. Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

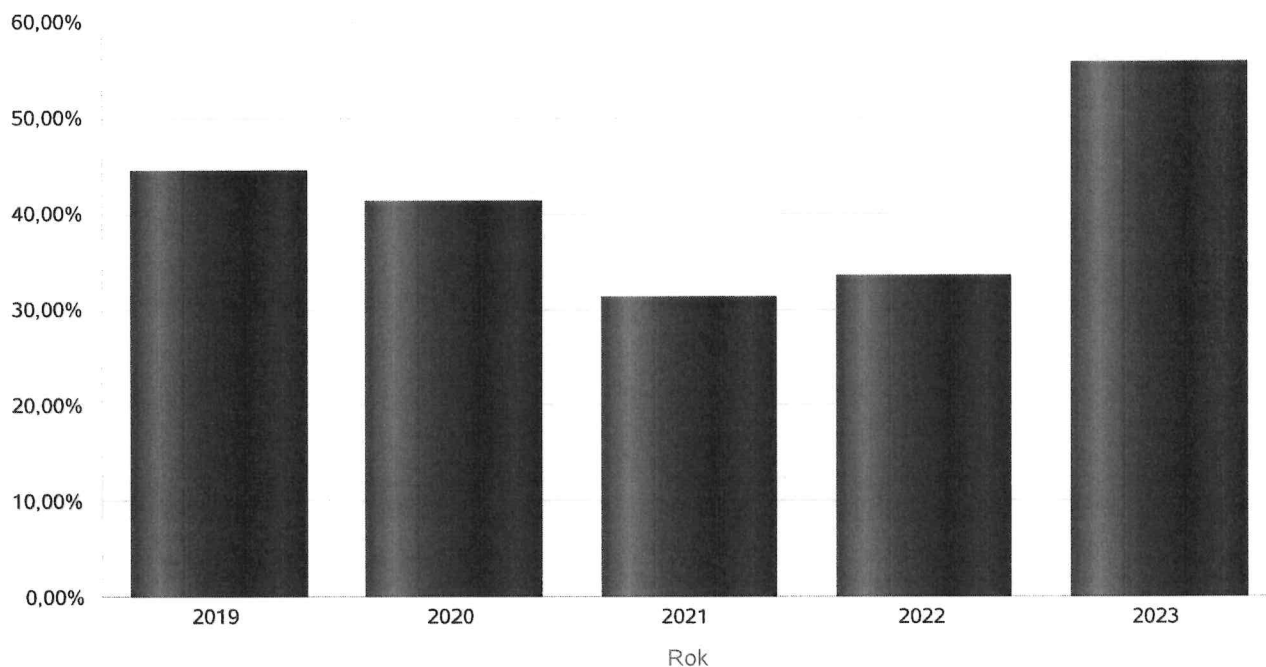
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	111	109	103	100
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	7	10	9	9

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione



Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	44,44%
2020	41,18%
2021	31,25%
2022	33,33%
2023	55,56%



Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	34 353	330	18
2020	Tak	33 988	224	17
2021	Tak	33 523	142	16
2022	Tak	32 197	46	18
2023	Tak	31 879	53	17

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła 4 osoby - wolontariat działał w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów”; w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowało 0 osób, staże odbywało 0 osób.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 roku w jednostce pomocy społecznej funkcjonował 1 zespół pracy socjalnej i integracji społecznej, który liczył 2 specjalistów, o których mowa w artykule 110 ustęp 3 ustawy o pomocy społecznej.

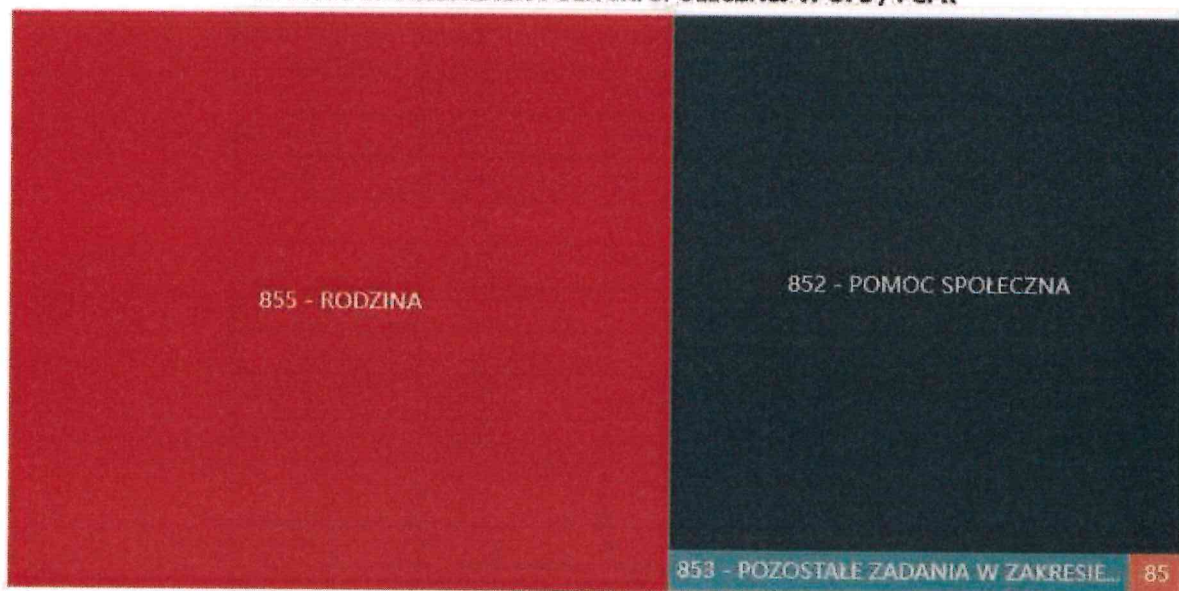
7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W gminie **Opczno** środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2023 roku **33 491 540 zł**. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o **29 580 779 zł** . (co stanowi spadek o **47 %**). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano **16 510 513 zł** co stanowi **49 %** ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano **14 748 687 zł** co stanowi **44 %** ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano **1 311 621 zł** co stanowi **4 %** ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano **106 544 zł** co stanowi **0,3 %** ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO



WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR



- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	63 072 319	33 491 540	34 612 952
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	58 232 284	28 719 880	30 781 243
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	5 000	6 000	11 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	1 247 287	1 305 621	1 268 777
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	1 989 387	2 381 142	2 400 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	1 989 387	2 381 142	2 400 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 494 715	1 758 650	1 825 306
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	190 314	227 631	390 000
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	138 513	185 404	188 042
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	138 513	185 404	188 042
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	84 943	78 779	123 761
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	84 943	78 779	123 761

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	646 557	689 928	798 698
w tym: w budżecie OPS	16	646 557	689 928	795 698
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	325 668	529 800	1 100 000
w tym: w budżecie OPS	18	325 668	529 800	1 100 000
85216 - Zasiłki stałe	19	981 315	907 822	1 142 657
w tym: w budżecie OPS	20	975 671	903 108	1 137 157
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	3 706 425	4 611 953	5 020 200
w tym: w budżecie OPS	24	3 694 371	4 334 953	5 020 200
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	881 999	823 378	914 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	881 999	823 378	914 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	813 918	899 299	695 932
w tym: w budżecie OPS	30	813 918	899 299	695 932
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	1 627 649	988 599	237 549
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	3 718 302	893 933	1 954 406
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	3 503 702	655 482	1 544 256
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	16 286 737	814 175	53 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	16 286 737	808 175	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	151 981	106 544	90 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	143 322	95 243	90 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	14 572 097	31 564	22 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	14 550 217	20 000	20 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	12 544 486	14 478 291	14 933 234
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	12 489 414	14 437 556	14 923 234
85504 - Wspieranie rodziny	57	695 232	662 460	502 545
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	633 763	662 460	500 445
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	276 320	350 656	392 727
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	697 558	755 726	750 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	697 558	755 726	750 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	186 230	231 816	188 618
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	186 230	231 816	188 518
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłesk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W roku oceny gmina Opoczno kontynuowała realizację projektu **EFS - Wszystko dla rodziny**. Projekt realizowany był w okresie od 01.01.2022 r. - 30.09.2023 r. na łączną kwotę **987 255,28 zł**, który objął **157 osób**, oraz w realizacji 1 programu osłonowego na łączną kwotę **10 914,00 zł**, który objął **11 dzieci**.

W 2023 r. gmina Opoczno kontynuowała również program „Korpus Wsparcia Seniorów” - finansowany z dotacji celowej budżetu państwa - łączny koszt programu w roku oceny wyniósł **59 072,57 zł** i objął **125 osób**.

Gmina **Opoczno** w 2023 r. objęła pomocą osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w ilości **505** obywateli Polski oraz **86** obywateli Ukrainy w formie produktów żywnościowych w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Magazyn Żywności) w łącznej ilości 221 skierowań.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Gmina Opoczno w **2023** r. zleciła w trybie działalności pożytku publicznego, realizację zadań publicznych w obszarze pomocy społecznej organizacjom pozarządowym na kwotę 224 231 zł. W ramach tej kwoty zlecono prowadzenie schronienia dla osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była gmina Opoczno.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla pełną działalność Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie. Zaprezentowane dane znacznie wykraczają poza obszar pomocy społecznej, ponieważ są danymi dotyczącymi całej polityki społecznej gminy. Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Opoczno za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

Pomoc społeczna jest jednym z najważniejszych ogniw polityki społecznej, ponieważ skierowana jest do osób zagrożonych i wykluczonych społecznie.

W ramach działań Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie realizuje pomoc w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, w tym pracy socjalnej. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób, rodzin w środowisku społecznym. Może być prowadzona również w oparciu o kontrakt socjalny. Nadal priorytetowo będzie realizowana, gdyż tylko w takiej formie istnieje możliwość wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin dążąc do pozytywnych działań i skorygowania negatywnych zachowań.

W roku bieżącym Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w dalszym ciągu będzie realizować zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2024 roku zadanie to będzie realizowane przez 6 asystentów, z rodzinami, które wyrażają potrzebę współpracy. Z analizy osób korzystających z pomocy społecznej obserwujemy utrzymujący się wzrost rodzin o złożonych problemach rodzinnych, wychowawczych z dziećmi oraz innych z pogranicza bezradności w życiu społecznym, co wskazuje na zasadność świadczenia pracy socjalnej w połączeniu z asystentem rodziny. W 2024 r. nadal będą kontynuowane działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zgodnie z przepisami w tym zakresie. Liczba rodzin, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” nie maleje, co warunkuje koniecznością wzmocnionej pracy z rodzinami i częstych posiedzeń grup roboczych.

Nadal realizowany będzie Wieloletni Program Rządowy „Posiłek w Szkole i w Domu” na lata 2024-2028, którego celem jest wsparcie samorządów gminnych w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz zapewnienia posiłku osobom starszym, samotnym, chorym lub z niepełnosprawnościami, spełniającym warunki otrzymania pomocy. Od 2023 roku obowiązują wyższe kryteria dochodowe uprawniające do pomocy z w/w programu. Zmiany dotyczyły podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze wsparcia ze 150 % do 200 % kryterium (o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej). Zgodnie z uchwałą pomoc w ramach programu otrzymują osoby o niskich dochodach, których dochód nie przekracza: 1552,00 zł – dla osoby samotnie gospodarującej (dotychczas było to 1164,00 zł) i 1200,00 zł – dla osoby w rodzinie (dotychczas 900,00 zł). Zmiany pozwoliły zapewnić wsparcie w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego i świadczenia rzeczowego w postaci produktów

żywnościowych, większej grupie osób. Program finansowany jest ze środków budżetu państwa oraz środków własnych gminy Opoczno.

Z prognoz demograficznych na najbliższe lata wynika, że nastąpi wzrost wielkości populacji ludności w wieku poprodukcyjnym. Takie plany przekładają się na ukierunkowanie w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku, a przede wszystkim zabezpieczeniu środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej, zapewnieniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W gminie liczba osób kierowanych do Domów Pomocy Społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku, lecz zwiększeniu ulegają wydatki ze środków samorządowych przeznaczone na koszty utrzymania tych osób. Gmina dopłacała do utrzymania 60 mieszkańców domów pomocy społecznej. Koszty pobytu w domach pomocy społecznej wzrosły średnio o 1,2 %.

Podsumowując rok 2023 należy zaznaczyć, iż Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie, prócz wszystkich bieżących zadań realizował wiele dodatkowych (rozpatrywanie wniosków i wypłata dodatków węglowych, oraz innych źródeł ciepła, dodatków osłonowych, realizowanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, finansowanych ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie - pomoc uchodźcom - wsparciem objęto 126 osób w 73 rodzinach). Realizacja tych wszystkich zadań nałożyła na wszystkich pracowników dodatkowe obowiązki.

W 2023 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie kontynuował program „Korpus Wsparcia Seniorów”, finansowany ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa, podzielony na dwa moduły. Celem Modułu I było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Opoczno. Celem Modułu II była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W 2024 r. kontynuowany jest Moduł II programu „Korpus Wsparcia Seniorów”.

W roku oceny Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie kontynuował realizację projektu „Wszystko Dla Rodziny”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, dzięki któremu wsparciem objętych zostało 48 rodzin zamieszkujących na terenie gminy Opoczno i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: 1) porady prawne, 2) porady psychologiczne, 3) korepetycje z matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, 4) warsztaty: Jak radzić sobie ze złością z elementami treningu zastępowania agresji, 5) warsztaty: Szkoła dla rodziców – rodzeństwo bez rywalizacji, 6) zajęcia z logopedą, 7) wsparcie pedagogiczne, 8) grupy wsparcia dla rodziców. Okres realizacji projektu: 01.01.2022 r. – 30.09.2023 r.

Dokonana ocena zasobów pomocy społecznej dowodzi, że działalność Miejskiego – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie przynosi zamierzone efekty. Dane liczbowe wskazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmiennym poziomie z lekką tendencją zwyżkową w ostatnim roku, na co mogło mieć wpływ zwiększenie wysokości kryterium dochodowego.

Podsumowując ocena zasobów pomocy społecznej gminy Opoczno winna stać się dla jej czytelnika spektrum wiedzy z zakresu polityki społecznej szczebla lokalnego, natomiast dane i wskaźniki narzędziem w zakresie planowania wydatków budżetowych na lata następne.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Opocznie
mgr Beata Rogulska

